

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 16. NOVEMBRA 1973

ŠTEVILKA: 46 LETO: XV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: ČP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

400.000 kovinskih vratnih podbojev letno

Na 3. seji delavskega sveta Železarne, dne 31. oktobra, so s soglasjem vseh delegacij temeljnih organizacij združenega dela in na podlagi predhodnih sklepov TOZD, sprejeli projekt izgradnje obrata za proizvodnjo vratnih podbojev. Projekt ni nov, o njem je govora že več let in je bil načelno že sprejet v okviru usmeritve na večjo predelavo lastnega jekla. Projekt je sedaj vsestransko obdelan in zrel za realizacijo. Pričetek proizvodnje vratnih podbojev je predviden že prihodnje leto, medtem ko bi leta 1976 dosegli proizvodnjo 400.000 vratnih podbojev, celotna investicija pa bo znašala 23.461.579 dinarjev.

Kovinski vratni podboji imajo istih funkcij kot leseni, prednost pa je nedvomno v večji možnosti uporabe pri modernih in masovnih načinih gradnje. Glede na način vgraditve, je projektiran v treh variantah: standardni podboj za klasično ogrodje, tunnelski podboj za gradnjo s kovinskimi opaži in OPTIO sestavljeni podboj za suho montažo. Osnovni profil za proizvodnjo podbojev, je v vseh primerih hladno oblikovan v posebno obliko, ki omogoča objemanje zidu ter dobro zapiranje vratnega krila. Zaradi lažjega oblikovanja in manjše teže, bo za proizvodnjo vratnih podbojev uporabljen hladno valjan trak, 1,5 do 1,8 milimetra v kvaliteti C 0147 žarjen

in ojačan na osminko trdote. Velikost podboja je določena s svetlo višino in širino vratnega krila, predvidena pa je izdelava po JUS in DIN normah. Šest različnih dimenzij vratnih podbojev pokriva 80 odstotkov celotne proizvodnje, ostalih 20 odstotkov pa se loči le po dimenzijah. Možne pa bodo tudi posebne izvedbe z večjo svetlo širino ali nadsvetlobo. Teža podbojev se bo gibala med 15 in 25 kilogrami, zaščiten pa bo z antikorozijskim osnovnim premazom. Možna pa bo izdelava tudi končno pleskane vratne podboje.

Analiza tržišča je pokazala naraščajočo potrebo po kovinskih vratnih podbojih in sicer že leta 1974 —

87.000, 1975 — 398.500, 1977 — 603.200 in 1980 — 802.200. Projekt za našo železarno predvideva proizvodnjo 400.000 vratnih podbojev letno, ki bi jo dosegli leta 1976. Posamezni investitorji pa že v letošnjem letu iščejo manjše količine kovinskih vratnih podbojev.

Kot najprimernejša lokacija za izgradnjo obrata za proizvodnjo kovinskih vratnih podbojev, je bila izbrana nekdanja generatorska hala na Javorniku. Osnovna proizvodnja je predvidena v hali, ki je služila za skladišče premoga, medtem ko je prostor, kjer so bili generatorji predviden za garderobe, sanitarije in pisarne v pritličju, na podestih pa je predvidena lakirnica s sušilnimi kanali in konventorji. Dovoz materiala je predviden s kamioni, medtem ko bi bil lahko odvoz gotovih izdelkov ali s kamioni ali železnico. Skladišče za vratne podboje je (Nadaljevanje na 2. strani)

Direktor sektorja za novogradnje Bogomil Homovec o programu dela sektorja do leta 1977

Na zadnji seji delavskega sveta Železarne, dne 31. oktobra, sta bila v okviru razpisa v zvezi z obvezno reelekcijo oziroma novo organizacijo Železarne, izvoljena poleg dr. inž. Marina Gabrovskega, ki smo ga predstavili v zadnji številki, za direktorja sektorja za novogradnje Bogomil HOMOVEC, dosedanji direktor tehničnega sektorja in za sekretarja Železarne ponovno pravnik Dušan STARE. V zvezi s kandidaturami sta predložila tudi delovni program za naslednje mandatno obdobje. Namesto običajne predstavitve ju predstavljamo s predloženim delovnim programom.

Gospodarska dejavnost, ki se ne razvija — stagnira. Razvoj tehnike je v zadnjih desetletjih izredno intenziven. Celotno konzervativno in drago železarstvo je bilo pritegnjeno v hitrejši razvoj. Proizvodnja surovega jekla je znašala na Jesenicah, Jugoslaviji in na svetu (v milijon tonah):

	Jesenice	Jugoslavija	svet
1938	0,135	0,227	110
1955	0,241	0,806	270
1960	0,319	1,442	346
1965	0,360	1,769	459
1970	0,439	2,228	597
1972	0,471	2,586	629



Potrošnja jekla na prebivalca se stalno povečuje, saj se je tudi v Jugoslaviji zvišala od 15 kilogramov v letu 1938 na preko 200 kilogramov danes. Industrijsko razvite države imajo porabo 400 kilogramov na prebivalca, najbolj razvite pa celo preko 600 kilogramov.

Svetovni prognozerji računajo, da se bo proizvodnja jekla povečala v kakih 15 letih na 1000 milijonov ton, jugoslovanska poraba pa na 9—10 milij. ton, kar bi pomenilo porabo današnje Francije, Italije in Avstrije na prebivalca.

V okviru Slovenije bi se pri 250.000 tonah jekla na Ravnah, 150.000 ton jekla v Štoreh, Jesenicah lahko potegovala za 600—700.000 ton proizvodnje jekla, kar bi bilo 20—40 odstotkov več kot danes. Količina proizvodnje na Jesenicah bi bila podobna kot jo ima železarna firme Armco v Butler ZDA. Tako proizvodnja v slovenskih železarnah bi ustvarjala pogoje za porabo 550 kilogramov na prebivalca v slovenskem prostoru, kar ustreza količini porabe v industrijsko razvitih državah. Pogoj bi seveda bil, da vse jeklo predelamo v Sloveniji ali pa da ga toliko dovažamo, kolikor bi ga odpeljali.

Večjo proizvodnjo po količini ne bi mogli zagovarjati, ker bi morali v tem primeru predelati preveč ne-kvalitetne robe, kar verjetno ne bi dalo ustreznih poslovnih rezultatov. Da bi naše rezultate pri povečanju osebne dohodka lahko zadržali vsaj na sedanjem nivoju, bo potrebno proizvodnjo nadalje racionalizirati, specializirati, razvijati boljše postopke, nove kvalitete in dražje artikole. Pri tem je zlasti mišljeno proizvajati iz domačih jekel gotove proizvode za široko potrošnjo ter gradbeništvo. Ob vsem tem bo nujno povečati produktivnost po količini in vrednosti v odnosu na vložene nprave in porabljene ure. Jasno je, da v naslednjih štirih letih ne moremo spremeniti Železarne v visokokvalitetno podjetje, možno pa je v tej smeri delati in kar bo finančno in fizično možno, tudi izvršiti. Naš osnovni cilj mora biti tako racionalizirati proizvodnjo, da bi se po produktivnosti izenačili s podobnimi modernimi podjetji na svetu.

Naše planiranje naj bi bilo kratkoročno in dolgoročno. Vsako dejavnost, ki jo sedaj imamo, bo potrebno v naslednjih letih podrobno pregledati, ugotoviti stanje in predlagati rešitve.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Podpisana pogodba o sovlaganju

Zaključni razgovori s predstavniki ameriških bank in železarne Jesenice v prejšnjem tednu v Washingtonu in Pittsburghu so pokazali, da pri ameriških partnerjih jese- niški projekt hladne valjarne vzbuja veliko zanimanje.

Projekt, ki v končni vsoti dosega 100 milijonov dolarjev, kar je tudi za ameriške razmere projekt srednje velikosti, ni zanimiv samo za dobavitelje opreme kot so General Electric iz New Yorka, Waterbury Farrel iz Cheshireja in Production Machinery Corporation iz Mentovja ter za Armco Steel Corporation iz Middletowna, s katerim imamo že podpisani dve pogodbi o novi tehnologiji za proizvodnjo dinamov in nerjavnih trakov in pločevine, temveč tudi za banke in finančna združenja.

Celotna finančna konstrukcija je zavezana tako, da bo okrog partnerjev, ki so pripravljeni vložiti svoj lastni denar v novo hladno valjarno, zbranih več bank, ki bodo na eni strani kreditirale izvoz ameriške opreme in na drugi strani omogočile železarni Jesenice iz finančnih kreditov plačevati usluge našim domačim dobaviteljem.

V celotnem finančnem paketu je torej težišče prenešeno na pogodbo o sovlaganju. Na osnovi sklepa delavskega sveta, je glavni direktor Železarne mag. inž. Peter Kunc v petek, dne 9. 11. 1973 v Washingtonu podpisal pogodbo, po kateri bodo ameriški partnerji vložili 2,12 milijona dolarjev v našo novo hladno valjarno.

Med finančnimi partnerji ima najvažnejšo vlogo Export-Import Bank (Izvožno-uvozna banka iz Washingtona), ki bo že v mesecu novembru odobrila dokončni kredit Železarni, skupno s poslovnimi bankami in tako omogočila nakup opreme pod zelo ugodnimi kreditnimi pogoji. Rok vračila tega kredita bo daljši od 13 let. Za pokrivanje naših domačih stroškov pa bo največjo udeležbo prispevala Pittsburgh National Bank (Pitsburška narodna banka) z rokom odplačila preko devet let.

Zaradi ugodnosti, ki jih po naši zakonodaji uživa International Finance Corporation (Mednarodna finančna korporacija) skupaj z International Investment Corporation for Yugoslavia (Mednarodna korporacija za investicije v Jugoslaviji) pa bomo tudi s kreditom te bančne hiše še nadalje izboljšali finančni paket.

Pri predhodnih in zaključnih razgovorih o pogojih financiranja, je bila predstavnikom Železarne v veliko pomoč Mednarodna korporacija za investicije v Jugoslaviji in Ljubljanska banka.



Osebni dohodki za oktober

Ker smo v oktobru dosegli na splošno dobre rezultate tako v proizvodnji kot pri realizaciji, bi lahko pričakovali pri osebnem dohodku večjo razliko v primerjavi s predhodnim mesecem. Ne smemo pa prezreti, da so ti rezultati doseženi ob sorazmerno daljšem času, ob

katerem pa je bil povprečni učinek le 0,73 večji od septembrskega. Takšno štetje nadurnega dela kot ga imamo uvedeno sedaj je povzročilo, da se je zaslužek na uro zmanj-

šal za 0,14 din, ker je bilo v oktobru plačanega 168.850 din manj pribitka za nadurno delo. Kako se je resnično gibal OD v teh mesecih, je razvidno iz naslednjih podatkov:

v času	plač. ur na os.	din/h	din/os.	indeks	indeks življ. str.
IX—XII. 72	195.3	11.28	2.202	100.0	100.0
I—IX. 73	190.7	12.34	2.353	106.9	110.7
september 73	186.9	12.84	2.400	109.0	113.3
oktober 73	190.7	12.71	2.424	110.1	113.3
I—X. 73	190.7	12.38	2.360	107.2	111.0

Gradbena posojila za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš

Kadrovski sektor, oddelk za družbeni standard Železarne v današnji številki Železarja objavlja razpis za gradbena posojila za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v letu 1974, kot to določa 52. člen pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev Železarne.

Zaradi omejenosti finančnih sredstev in velikega števila neurejenih stanovanjskih razmer, bodo pri dodeljevanju veljale določene prednosti oziroma pogoji. Podrobnosti preberite v današnji številki Železarja.

Kot je razvidno, je OD v oktobru za vso železarno večji le za 24.—din ali en odstotek. Pri posameznih obratih so premiki razumljivo bolj »pestrici«. Nižji osebni dohodek in to od 164 do 16 din/osebo je prejelo 10 obratov, višjega od 299 do 4 din/osebo pa 18 obratov. Kratka analiza razlik nam kaže, da le-te izvirajo v glavnem iz različnega števila ur ter iz bistveno boljšega odnosno slabšega učinka. Vsaka ura, v kateri je dosežen vsaj normalni učinek, pomeni približno 12—14 din osebnega dohodka.

Ko je odbor za dohodek in nagrajevanje razpravljal o rezultatih tekočega meseca, mu je bila predložena tudi analiza doseženih učinkov v III. četrtletju. Čeprav nekateri posamični rezultati včasih izstopajo zaradi izjemnih okoliščin, v katerih so doseženi, pa je gibanje tistega dela osebnega dohodka, ki je vezano

na učinek zelo ustaljeno. To nam dokazujejo tudi podatki za letošnje leto, ki jih navajamo za Železarno kot celoto.

čas	faktor učinka	% stimulacije	skupno
januar	20.50	5.88	26.38
februar	22.40	6.93	29.33
marec	23.74	7.81	31.55
april	23.76	7.57	31.33
maj	24.50	7.07	31.57
junij	23.69	7.63	31.32
julij	23.20	6.98	30.18
avgust	22.72	7.00	29.72
september	22.74	6.84	29.58
oktober	23.47	7.00	30.47

Iz podatkov je torej razvidno, da smo v letošnjem letu dosegali že boljše rezultate kot v oktobru, vendar česar obstoji tudi možnost, da v zadnjih dveh mesecih z boljšimi učinki vplivamo na povečanje osebnih dohodkov.

Stanko Malej

Z uresničevanjem ustavnih dopolnil, oziroma z uveljavljanjem temeljnih organizacij združenega dela, kot oblik, v katerih uresničujemo odnose, ki morajo temeljiti na tem, da delavci resnično razpolagajo s presežnim delom in da jim je omogočeno, da opravljajo celoten gospodarski in družbeni proces, je prišlo tudi do bistvenih sprememb v odnosu delovnega kolektiva do delovnih sredstev in rezultatov poslovanja. Seveda pa se s tem tudi bistveno menja vloga delavcev in temeljnih organizacij združenega dela pri sprejemanju letnega, kot srednjeročnega in dolgoročnega plana. Kajti taki družbenoekonomski odnosi ne prinašajo delavcu samo že omenjenih pravic, temveč tudi večjo odgovornost za učinkovito koriščenje družbenih sredstev, ki so dane temeljnim organizacijam združenega dela v koriščenje. Splošno in načelno odgovornost delavca in kolektiva za rezultate dela, bo moral zamenjati kvalitativno nov ekonomski položaj, v katerem bodo slabši ali boljši delovni rezultati imeli bolj konkretni in bolj odločni vpliv na osebne dohodka in ostale vidike delitve.

Ko bodo urejeni materialni odnosi med temeljnimi organizacijami združenega dela znotraj delovne organizacije — razmejena osnovna in obratna sredstva, razne finančne obveze, odplačevanje kreditov in podobno ter uveljavljene interne cene, bo nedvomno znotraj temeljnih organizacij združenega dela prišlo do bolj temeljitega in poglobljenega gospodarjenja z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Ravno tako v pogledu delavcev oziroma sistemizacije delovnih mest, optimalnega koriščenja delovnih sredstev, delovnega časa, produktivnosti, tehnološke discipline, proizvodnih stroškov in podobno, kar se je v nekaterih primerih v naših temeljnih organizacijah združenega dela, kljub šele nekajmesečnemu delovanju in ob še ne urejenih materialnih odnosih med TOZD, izkazalo že v praksi.

Letni načrt smerokaz k boljšim poslovnim rezultatom

Ob tem naj še s citatom iz sklepov štiriinšestdesete seje predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije opozorimo na nekaj nalog, ki bodo morale postati sestavni del nalog temeljnih organizacij združenega dela in delovne organizacije Železarne:

»Še naprej si je treba prizadevati za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije, zlasti še:

— pravočasno izboljševati gospodarsko politiko za prihodnje leto in še naprej delati za uresničevanje razmer, v katerih bo mogoče zmanjšati stopnjo inflacije, doseči hitrejši naraščanje družbenega proizvoda, storilnosti in dohodka, na tej podlagi pa tudi realnih osebnih dohodkov in življenjske ravni, zlasti pa je treba povečati udeležbo gospodarstva pri delitvi narodnega dohodka.«

Cilj vsake gospodarske dejavnosti je stalno izboljševanje poslovnih rezultatov, izboljševanje osebnih dohodkov in obnavljanje ter razširjanje materialne osnove proizvodnje. Gospodarjenje pomeni vsestransko in celotno dejavnost. Stalno izboljševanje uspeha v proizvodnji in delu pa ni mogoče, če celotno poslovanje ne sloni na planskem vodenju in stalnem proučevanju in raziskavah.

Če preidemo sedaj na naslovno temo, potem moramo poudariti, da letni načrti temeljnih organizacij združenega dela morajo pomeniti osnovno gibalno silo in smerokaz k izboljšanju poslovnega rezultata v odnosu na predhodno leto. To pa seveda ni lahka naloga, niti to ne sme pomeniti enostavno sprejeti obstoječe povprečne nivoje ali dosežene povprečne nivoje preteklega leta npr. za stroške, ali porabo energije, stopnjo koriščenja proizvodnih naprav in podobno, ker se vse to zaradi naraščanja cen, spremembe kvalitete, asortimenta in drugo spreminja. Porast pa seveda ne moremo sprejeti tudi linearno, ker bomo na primer v načrtu predvideli, da bomo poskušali zaradi dražjih surovin ali prevoznih in drugo, zmanjšati druge stroške, izboljšati izplen, bolje izkoriščati visokoproduktivne naprave itd. Plan torej mora pomeniti način, oziroma biti sredstvo, pokazati pot, da bomo s takimi ali drugačnimi ukrepi, na tak ali drugačen način, v konkretnem jeziku izraženo, prišli do večje storilnosti in dohodka, do višjih realnih osebnih dohodkov in življenjske ravni. To pa tudi vedno ni samo stvar že omenjenih elementov in dejavnikov, temveč tudi stvar permanentne skrbi za strokovno in splošno izobraževanje, za izboljšanje delovnega okolja, delovnih pogojev in podobno.

Plan mora biti tudi način oziroma sredstvo, da dosežemo ustrezno mobilizacijo in pripravljenost tako posameznika kot delovnega kolektiva kot celote. O letnem načrtu, ki ga pripravijo strokovne službe v sodelovanju z vodstvi TOZD in delovne organizacije, mora zato steči razprava v samoupravnih delovnih skupinah v okviru TOZD. Če v pripravi planov je treba proučevati in analizirati vse možnosti za izboljšanje poslovnih rezultatov. Najbolj konkretne predloge pa bodo lahko dali delavci v samoupravnih delovnih skupinah — kako zmanjšati te ali druge stroške, izboljšati izplen, koriščenje proizvodnih naprav in drugo. Tako bomo dosegli tudi že omenjeno mobilizacijo in pripravljenost kolektiva, če bo delavec sam tudi neposredno sodeloval pri oblikovanju plana. Razen tega pa je predpogoj, da bomo dosegli večjo mobilizacijo, delovno vnetje in pripravljenost kolektiva, če bomo dosledno uresničevali nove družbenoekonomske odnose, da bodo delavci resnično razpolagali s presežnim delom in opravljali celoten družbeni in gospodarski proces.

400.000 kovinskih vratnih podbojev letno

(Nadaljevanje s 1. strani)

predvideno delno pod delovno ploščo, delno pa na prostem pred halo.

Predloženi projekt natančno predvideva vse naprave za proizvodnjo 400.000 vratnih podbojev letno oziroma 1600 dnevno pri proizvodnji na dve izmeni. Pri taki proizvodnji je predvideno, da bo v obratu zaposlenih 68 delavcev in sicer 37 moških in 31 žensk, od tega pet s srednjetehtnično izobrazbo, 12 kvalificiranih delavcev, 45 polkvalificiranih in šest nekvalificiranih delavcev. Predvidena je tudi potrebna energija. Vse surovine, tako specialni profili, hladno oblikovani kotniki in hladno valjani trakovi za sidra in ščite, bodo proizvedene doma, izven Železarne bo potrebno nabaviti le nasadila, tesnilne gume in barve.

Celotna gradbena dela, domača oprema, montaža, projekti z vključenimi podrazčitvami, so predvidena v višini 12.235.629 dinarjev. Uvozna oprema z vsemi poslovnimi stroški pa bo znašala 11.225.579 dinarjev. Celotna investicija se bo pokrivala iz sredstev investicijskega vzdrževanja za leto 1973/74, amortizacijskih zamenjav, kreditov, ki se bo plačal iz sredstev amortizacijskih zamenjav, obratnih sredstev in amor-

tizacijskih zamenjav za vzorčno proizvodnjo. Časovni plan predvideva, da se bo začela proizvodnja 11 mesecev po odobritvi oziroma od začetka iskanja ponudb za opremo. V tem času bodo zaključena gradbena dela, montaža in stekla bo poizkusna proizvodnja.

Proizvodnja kovinskih vratnih podbojev se bo predvidoma začela v letu 1974, v letu 1976 pa bi dosegli načrtovano količino — 400.000 vratnih podbojev. Če bi potrošnja kovinskih vratnih podbojev naraščala tako kot predvideva analiza tržišča, bi v letu 1986 morali povečati kapacitete, za kar pa bi bila potrebna dodatna sredstva.

V projektu je predvideno, da se z dodatno investicijo v višini 942.000 dinarjev že v dveh do treh mesecih po odobritvi projekta prične v posebni delavnici na Javorniku z vzorčno proizvodnjo kovinskih vratnih podbojev. Delavnico, bi potem, ko bi bil obrat gotov, uporabili za izdelavo posebnih podbojev, ki dopolnjujejo glavni proizvodni program. Za vzorčno proizvodnjo bo potrebnih devet delavcev.

Kakor je bilo rečeno že v uvodu je delavski svet Železarne projekt potrdil, ker je investicija rentabilna in v skladu z načrtovalno usmeritvijo nadaljnjega razvoja Železarne.

Sekretar Železarne Dušan Stare o delu sekretariata do leta 1977



Sekretariat Železarne s strokovnimi službami, oddelki in referatom NO predstavlja del organizacijske strukture na področju administracije splošnega in posebnega pomena v sklopu skupnih služb Železarne. Po sistemizaciji ima 41 delovnih mest s 136 delavci.

Glede na pristojnosti, odgovornost in obseg ter vsebino delovnega področja, sekretar predvsem organizira, koordinira, vodi, usklajuje in nadzira izvrševanje kompleksnih ali posameznih področij strokovnih nalog neposredno in posredno preko odgovornih vodij strokovnih služb in oddelkov sekretariata:

- tajništvo samoupravnih organov
- pravne službe
- uredništva glasila Železar
- splošne varnostne službe
- oddelka splošne administracije
- tehnične muzeja z oddelkom za delavsko gibanje in NOB
- referata NO in samozaščite ter
- administrativne pisarne sekretariata.

Osnovo kot izhodišče delovanja oziroma poslovanje sekretariata se odraža predvsem na področjih samoupravljanja, informiranja, urejanja premoženjsko pravnih zadev, varovanja družbenega premoženja in drugih številnih skupnih ter posameznih splošnih zadev in zadev posebnega pomena za Železarno.

Odgovornost sekretariata se razširja tudi na medsebojno sodelovanje in koordinacijo dela z ostalimi službami v sklopu skupnih služb in TOZD, družbeno političnimi organizacijami in samoupravnimi organi ter ZPSŽ v posameznih primerih pa tudi na širšem področju, če to narekuje potreba ali poslovni interes.

Sekretar je za svoje delo neposredno odgovoren delavskemu svetu Železarne, delavskemu svetu skupnih služb, odboru za splošne zadeve in informiranje ter glavnemu direktorju Železarne. S sprejetjem ustavnih dopolnil in na osnovi teh že sprejetih zakonov ter ob upoštevanju dejstva, da bo še letos sprejeta tudi zvezna in republiška ustava ter drugi predpisi, skladno z določbami Temeljne samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo železarno Jesenice, bo v razmeroma kratkem času potrebno pripraviti v sodelovanju s predstavniki TOZD in skupnih služb predvsem predloge za javno razpravo in sprejetje:

- samoupravnega sporazuma o medsebojnih odnosih,
- samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu,
- samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in OD,
- statute TOZD in organizacije združenega dela železarne Jesenice.

Na osnovi tega bo potrebno pripraviti tudi druge predloge samoupravnih in splošnih aktov ter že obstoječe samoupravne akte uskladiti z zakonskimi določili. Posebno pozornost bo treba posvetiti utrjevanju in nadaljnjemu razvoju samoupravnih delovnih skupin.

Posredovati delovni skupnosti predlog Samoupravnega sporazuma o združevanju organizacij združenega dela v Slovenske železarne in na osnovi s predhodno sprejetimi dogovori v okviru Slovenskih železar, kot sestavljene organizacije, poenotiti in na posameznih področjih sprejeti skupne predpise kot naprimer: nadomestil za službena potovanja, informiranje, poslovne tajnosti idr.

V sekretariatu Železarne se za obdobje 1973—77 ne predvideva bistvenih organizacijskih sprememb, ker so bile te izvršene že v pretečenem obdobju, razen ustanovitve službe oziroma centra za informiranje. S tem bi se spremenila in dopolnila organizacija sedanega uredništva Železarja, pri čemer se postavlja eno od osrednjih vprašanj, združitve uredništva Železarja in tajništva samoupravnih organov. V zvezi s tem bo treba sistemsko rešiti in izpopolniti informacijske tokove ter jih raz-

širiti. To pomeni, da bo potrebno poleg sedanjih oblik, razviti tudi druge oblike sredstev za obveščanje, kar je poudarjeno tudi v sklepih in stališčih družbenopolitičnih organizacij Železarne. Razen tega bo treba vsebino glasila Železar v kvalitetnem smislu še izpopolnjevati in ga prilagajati novi samoupravni organiziranosti Železarne.

Skladno z novjšimi predpisi in stanjem v Železarni na področju splošnega varovanja, obstoječi sistem izboljšati. Pri tem moramo upoštevati preventivne mere in oblike dela prilagajati novoustanovitvenim TOZD in vsakokratnim bistvenim organizacijskim in produkcijskim spremembam. Vhode in izhode s predhodnim soglasjem pristojnih organov organizirati glede na gravitacijska območja zaposlenih. Intenzivnejše delo v pogledu preprečevanja protipravnega delovanja s posebnim poudarkom na preprečevanju in odkrivanju gospodarskega kriminala. Delo vsestransko prilagajati zahtevam in družbeno ekonomskemu razvoju. Osrednja naloga oziroma področje dela je varovanje družbenega premoženja. To pomembno področje dela in ta skupni interes terja od nas vseh še tesnejšega sodelovanja ne le znotraj, pač pa tudi s pristojnimi službami in organi izven Železarne. Vse priprave na področju narodne obrambe in samozaščite tekoče usklajevati v organizacijskem, vzgojnem, evidenčnem in operativnem pogledu. Tudi tehnično opremljenost bo potrebno izvajati po sprejetih programih in sklepih samoupravnih in drugih pristojnih organov ter v skladu z zakonskimi in drugimi predpisi iz tega področja. Vsa ta prizadevanja morajo biti usmerjena v vsebinsko uresničevanje potreb in zahtev koncepta splošnega ljudskega odpora.

Pri muzejski dejavnosti je potrebno predvsem dokončno adaptirati obstoječe objekte, ki imajo poseben značaj spomeniškega varstva. Stalni razstavi tehničnega muzeja ter delavskega gibanja in NOV izpopolnjevati in nadomeščati z novimi ekspozitami. Še tesneje bo treba sodelovati z drugimi muzejskimi institucijami, interesnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami. Delo mora potekati sistemsko in skladno na podlagi skrbno pripravljenih ter sprejetih programov po pristojnem samoupravnem organu. Posamezne akcije, predvsem zunanje razstave bo treba pripraviti in organizirati s sodelovanjem sredstev drugih.

V sestavu sekretariata deluje tudi pravna služba, ki samostojno zastopa Železarno v vseh pravnih odnosih pred pravosodnimi in upravnimi organi, in sodeluje pri sklepanju komercialnih poslov. Na zahtevo in po potrebi sodeluje z vsemi drugimi strokovnimi službami v Železarni, daje pa tudi pravno pomoč članom delovne skupnosti, v kolikor njihovi interesi niso v nasprotju z interesi Železarne. Aktivno sodeluje pri pripravi samoupravnih aktov, pri čemer zlasti skrbi za usklajenost teh aktov z zakonskimi predpisi in v tem smislu opozarja odgovorne delavce in pristojne organe. Sistem dela in organizacija v Železarni pa ne omogoča pravni službi vedno tudi bolj uspešno in aktivno delo pri kreiranju odnosov Železarne z drugimi partnerji, pa tudi ne vedno znotraj Železarne. Čuti se potreba, da bi pravna služba v bodoče morala bolj aktivno sodelovati pri preprečevanju nastajanja škodnih posledic in samih odnosov v katere vstopa Železarna. Zato bo potrebno še nadalje razvijati čim tesnejše sodelovanje pravne službe z drugimi strokovnimi službami ter vodstvi TOZD in same Železarne.

Tehnično opremo oddelka splošne administracije bo treba izpopolniti s sodobnejšo, kar zahteva vedno širši obseg dela. Način poslovanja znotraj Železarne bo treba prilagajati resničnim potrebam in organizacijskim spremembam ter perspektivnim zahtevam. Ustrezno skrb bo treba posvetiti tipizaciji pisarniške opreme in drugih administrativno tehničnih pripomočkov. Programsko delati v zvezi z nameščanjem potrebnih komunikacijskih sredstev in zvez, vsestransko upoštevati racionalnost in resnične potrebe od naba ve drobnega inventarja, storitev in do vzdrževanja zgradb. Sistem arhiviranja dokumentacije izpopolnjevati in urejati skladno z veljavnimi predpisi.

Program dela ne zajema vseh podrobnosti dela, ki se tekoče opravljajo v sekretariatu in so dnevno prisotna, npr.: službena potovanja, uporaba osebnih vozil, reprezentanca, zunanji poslovni stiki, sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami, organi državne uprave, društvi ipd., tekoča kadrovska vprašanja, pogoji dela, sodelovanje z drugimi sektorji in službami ter predstavniki ali organi samoupravljanja. V zvezi z gradnjo nove hladne valjarne pa se je obseg dela v sekretariatu še občutno povečal.

Premik v kvalitetnem asortimentu žičarne

Med pomembne proizvodne dosežke v preteklem mesecu, od katerih smo o nekaterih že pisali, je potrebno uvrstiti proizvodnjo VAC žice v žičarni. V oktobru je bilo proizvedeno 191 ton VAC žice, kar predstavlja najvišje doslej doseženo mesečno proizvodnjo. Ta dosežek je potrebno poudariti predvsem zaradi dveh vzrokov in sicer:

1. Žica je med najbolj akumulativnimi proizvodi železarne Jesenice.
2. Železarna Jesenice je zaenkrat še edini proizvajalec te žice v Jugoslaviji in zaradi nesorazmerja med povpraševanjem in proizvodnjo, izpostavljena neprestanim urgentnim potrošnikom.

VAC žica je v proizvodnem programu žičarne že osem let, vendar je do leta 1971 proizvodnja te žice v glavnem zadovoljevala potrebe redkih potrošnikov, ki so začeli z uvajanjem novih postopkov varjenja v zaščitni atmosferi plina CO₂. Lani pa je nastal pravi boom pri uvajanju novih postopkov in s tem v zvezi tudi večja poraba VAC žice. V letu 1971 je 845 ton naše žice ustrezalo povpraševanju, letos pa 2.000 ton ni dovolj za pokrivanje potreb potrošnikov te žice. Spremembe na tržišču so posledica naravnost eksplozivnega uvajanja novih aparatov in vse večjega razkoraka med uvozno in domačo prodajno ceno.

Da bi vsaj delno omilili pomanjkanje te žice na tržišču, smo v maju letos prevzeli obvezo za povečanje proizvodnje VAC žice od 130 na 160 ton mesečno. Z zaposlitvijo sedmih novih delavk smo v poletnih mesecih pokrivali odsotnost zaradi dopustov na previjalnih strojih, kasneje pa smo formirali nočno izmeno. S primernimi organizacijskimi prijemmi in prizadevnostjo vseh zaposlenih na proizvodnji VAC žice, se je proizvodnja iz meseca v mesec povečevala in v oktobru dosegla že omenjenih 191 ton.

Vzporedno s povečanjem proizvodnje VAC žice pa se je zmanjšala proizvodnja navadne tanke in fine žice, ki je zaradi nizke prodajne cene na meji rentabilnosti. S tem smo dosegli pomemben premik v kvalitetni stopnji proizvodov žičarne, kar je vidno tudi v višji povprečni prodajni ceni žice, ki je v oktobru že presegla 5.500 din/t.

Premiki v kvalitetno proizvodnjo pa morajo biti skupni interes, zato bi se morali ob dejstvu, da sedanje kapacitete strojev za proizvodnjo VAC žice zadostujejo le za 2.500 ton, v letu 1975 pa bo Jugoslavija potrebovala že 4.400 ton te žice, čimprej odločiti za realizacijo novih vlaganj v naprave za proizvodnjo VAC žice in polne žice, ki predstavlja zadnji dosežek v asortimentu dodatnih materialov. Pri tem pa bi morali razmišljati tudi o možnostih izvoza VAC žice, ki sicer ni tako akumulativen kot prodaja na domačem trgu, vendar še rentabilen kar pri večini proizvodov, ki jih danes izvažamo ni slučaj.

Prizadevanja kolektiva žičarne za čim višjo izkoriščenost kapacitet sedanjih naprav za proizvodnjo VAC žice, pa so jamstva, da bodo nove naprave visoko rentabilne.

Direktor sektorja za novogradnje Bogomil Homovec o programu dela sektorja do leta 1977

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri odločitvah se bomo morali zavesti, da imamo omenjene možnosti zaposlovanja kakor tudi omejene površine za razvoj. Za to študijsko delo naj bi v sektorju poleg čiste operative, delovala dva študijska oddelka in sicer oddelki za razvoj metalurških obratov ter oddelki za nadaljnji razvoj OPTIO (odd. za projektiranje, tehnologijo in opremo).

Ta dva oddelka naj bi v sodelovanju z ostalimi sektorji skupnih služb in temeljnimi organizacijami združenega dela, pripravljala investicijske programe za manjše in večje projekte, na osnovi lastne iniciative in študija, kakor tudi na osnovi predlogov ostalih organov v Železarni.

Na osnovi dosedaj odobrenih projektov, predloženih predlogov bi sektor obdeloval zlasti sledeče:

TALILNICE

Na plavžu so v teku drobne izboljšave v aglomeraciji. Studira pa se še eventualna možnost povečanja ostružkov v vsipu v plavže, vse v cilju zmanjšanja porabe koksa v plavžih. V pripravi je tudi razširitev gardorob za delavce.

Dolgoročni projektov na plavžu ni predvidenih, ker geografski položaj in veličina podjetja ne daje možnosti povečanja proizvodnje grodija.

V jeklarni se predvideva rekonstrukcija SM peči 6, postavitev silosov in nabava zakladalnega stroja na el. pečeh. V študiju je še priprava starega železa. V stari jeklarni se predvideva še nabava dodatnih žerjavov, naprav za vakuumiranje ter kontinuirno vlivanje.

Dolgoročni projekt predvideva izgradnjo nove elektro jeklarne, verjetno na novem mestu, s kontinuirnim vlivanjem in vakuumiranjem. Izdelujejo se preleminirane študije.

Za plavžarsko žlindro smo v zadnjih letih precej dobro poskrbeli, tako da praktično vso prodamo. Za jeklarsko žlindro pa ni bilo še nič napravljenega. Predvideva se projekt izkoriščanja železa iz jeklarske žlindre. Paralelno študiramo možnost porabe tistega dela žlindre, ki ga ne bomo mogli uporabiti doma.

Onesnaženje zraka je na Jesenicah v večji meri povezano z jeklarskimi agregati. Pri SM pečeh v tem trenutku ne nameravamo napraviti posebnih naprav. Pač pa nameravamo urediti odpravevanje na elektro peči. Z novo elektro jeklarno bi SM peči tako odpadke, na novih agregatih pa bo urejeno tudi ustrezno odpravevanje.

V livarni niso predvidene večje investicije.

O rekonstrukciji šamotarne so napravljeni prvi predlogi, ki še niso zreli za končno diskusijo.

VALJARNE

V valjarni štekel je v izgradnji naprava za avtomatsko regulacijo debeline traku, ki naj bi dala veliko ožje tolerance in s tem večji izplen v tej valjarni.

V valjarni žice se pripravlja rekonstrukcija Custodis peči, ki naj bi zmanjšala letne zastoje. Naročene skarje za konce žice pa naj bi zmanjšale težko fizično delo in izboljšale kvalitete žice za žičarno.

Pripravlja se projekt tretje žile v valjarni žice, ki naj bi dvignila proizvodnjo v valjarni žice in razširila dimenzijski asortiment.

V završni fazi so higijene v valjarni Bela.

V valjarni 2400 so dokončani sektorji, tudi s plazma gorilcem. V nabavi so manjše nadomestne naprave kot ventilatorji, vtili.

PREDELAVA

Ureja se predvsem sanacija lužilnice v HVZ. Pričelo se je tudi z montažo ventilacijskih naprav v obratu žičarna in hladna valjarna. Naročeni so stroji za previjanje kolobarjev Elira, varilni agregati, brusilni stroji in zračne zavese.

V elektroodnem obratu se ureja odpravevanje v oddelku za varilni prašek. Naročeno je še nekaj opreme za odpravno skladišče. Pričelo se je

z uresničevanjem prve etape nadaljnje razvoja elektroodnega obrata. Naročene so naprave za pripravo surovin za oplaščenje, dodatna stiskalnica, pakirni stroj ter linija za vlečenje žice z rezalnim avtomatom. S tem bo elektroodni obrat delno osvojen dobave žice iz žičarne, urejena bo boljša priprava surovin za oplaščenje, povečana proizvodnja oplaščenih elektrod za 3.000 ton ter olajšano delo pri pakiranju.

V jeklovleku se predvideva nabava konicarskega stroja in pnevmatskega dvigala, v rekonstrukciji pa je žerjav.

V profilarni so predvidene samo manjše dopolnitve na strojih.

V žebjarji je v teku nabava novega stroja za okovanje paketov.

V dolgoročnem planu se zlasti predvideva v žičarni povečanje kapacitet, predvsem patentirane žice in žice za avtomatsko varjenje. Zato so v izdelavi študije v različnih variantah in etapah.

V elektroodnem obratu se predvideva nadaljnje povečanje proizvodnje elektrod s postavitvijo nove linije za vlečenje in sušenje in pakiranje.

Tudi v jeklovleku je predvidena razširitev zmogljivosti predvsem pri vlečenju manjših dimenzij z ustreznimi racionalizacijami.

sti izdelave rezervnih delov ter večjo preciznost. Za elektro delavnico je potrebna centralna previjalnica, RTA bo moral dobiti skupne prostore, ker je sedaj oddelek razbit na več lokacij.

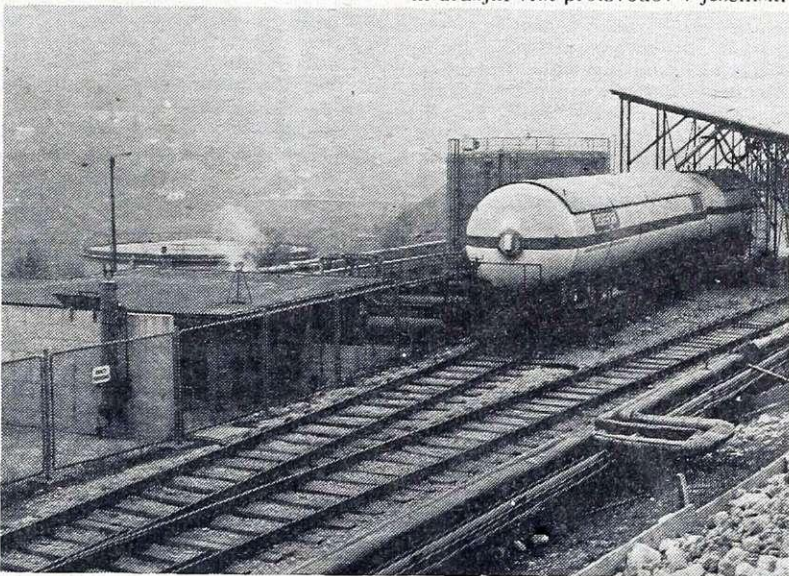
Poleg navedenih projektov, ki se pripravljajo oziroma so v študiju ali zasnovani, je v zamenjavi več manjših naprav, potrebno pa bo kot je že rečeno, veliko podrobnega dela, da bi ostali v vseh obratih, ki jih bomo zadržali, na modernem nivoju.

HLADNA VALJARNA

Največji projekt, ki je pripravljen za pričetek gradnje, je nova hladna valjarna, ki naj bi bistveno povečala hladno predelavo v Železarni. V do sedaj obravnavanih obratih je možno postopno povečati hladno predelavo do okoli 200.000 ton na leto. Če hočemo še v ploščnatih profilih doseči ustrezno povečanje, nam ostane predvsem predelava trakov.

S postavljenimi zmogljivostjo 115.000 ton, bi lahko dosegli preko 300.000 ton hladno predelane materiala. Program, ki je pripravljen in ki predvideva:

30.000 ton dinamno pločevine
15.000 ton nerjavne pločevine
70.000 ton ogljikove mehke in trde pločevine
kaže nadaljnjo smer razvoja kvalitete in dražjih vrst proizvodov v jeseniški železarni.



Butanska in mazutna postaja Železarne

Da bi sorazmerno enostavno in zastarelo izdelavo žebjev v žebjarji zamenjali z moderno proizvodnjo spojin elementov, so v pripravi ustrezne študije.

V daljšem obdobju se tudi za profilarno predelavo nabava še nekaj strojev za hladno profiliranje, v zamenjavo za izrabljene stroje in za povečanje proizvodnje.

Za potrebe vzdrževanja je naročenih nekaj obdelovalnih strojev, predvidena je nabava mehanizirane dvigalne odra in elektro motorjev.

V izgradnji je že rezervoar za butan, za potrebe energetike, da bi zagotovili zalogo butana vsaj za 20 dni. V pripravi je tudi naročilo za toplovodni kotel.

V montaži je delavnica za popravilo lokomotiv za transport. Predvideva se še nadaljnja racionalizacija v transportu z izgradnjo cest in nabavo novih vozil na gumi kolesih tudi za prevoz žlindre itd. Z uvedbo kontinuirnega vlivanja v jeklarni, se bo promet poenostavil, saj bomo vlite gredice in slabe vozili predvidoma s kamioni.

V dolgoročnem načrtu je predvidena predvsem celotna rekonstrukcija centralnih vzdrževalnih obratov, kjer je predvsem nujno poleg zamenjave strojev za obdelavo rezervnih delov, urediti tudi zgradbo. Pri tem je treba rešiti vprašanje elektro delavnice in RTA ter morda tudi montažnega oddelka. V zvezi s tem so narejeni že prvi predlogi, vendar niso še dovolj kompleksni, zato se na tem predvideva intenzivno delo v naslednjem času. Predvsem se moramo odločiti, katere rezervne dele bomo delali doma, katere bomo kupovali. Projekt mora prispevati k bistvenemu povečanju produktivno-

železarni.

Projekt hladne valjarne je zahteven v vsakem pogledu. Potrebna so velika finančna sredstva 1,44 milijarde din, ki jih lahko pokrijemo samo s krediti. Da bomo v finančnem pogledu to lahko izvršili, je potrebna izredna disciplina pri preskrbi in porabi finančnih sredstev.

Tehnološki del je na osnovi nabavljene licence pri firmi Armco ZDA zagotovljen, vendar bo potrebno mnogo drobnega in natančnega dela pri pripravi tehnologije in uvažanju iste.

Operativna izgradnja bo morala biti izredno natančna v pripravi projektov in dogovarjanju za izvajanje istih. Posebno bo potrebno v sodelovanju z nabavo pravočasno zagotoviti izgradnjo hal in temeljev za naprave, pravočasno nabaviti zlasti domačo opremo ter temu ustrezno hitro montažo ter izvršiti uspešno testiranje. V sodelovanju z ostalimi sektorji skupnih služb, bo operativna imela izredno velike zadolžitve, ki naj bi ne zagotovile samo pravočasne izgradnje, ampak tudi uspešno obratovanje.

Priprave za finančno konstrukcijo so v končni fazi in če ne bo nenadnih težav z devalvacijo ali podobnimi dogodki, bo samo od naše organizacije in discipline odvisno, če bo obrat 30 mesecev po podpisu pogodbe pričel obratovati.

Predvidevamo, da bo v operativi zaposlenih dovolj sposobnih ljudi, poleg starejših izkušenih, tudi mladih z ustreznim predizobrazbo. Ta projekt bo v letu 1978 pomenil za Železarno to, kar pomenijo danes nove naprave, ki so pred nekaj leti začele obratovati.

(Nadaljevanje na 4. strani)

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM	DNEVNI	NOČNI
PONEDELJEK — 19. 11.	KAVČIČ IVAN	MENCINGER STANE
TOREK — 20. 11.	LEBAR ALOJZ	KLOFUTAR PETER
SREDA — 21. 11.	NOČ VINKO	DROLC MARJAN
ČETRTEK — 22. 11.	MLAKAR FLORIJAN	ARNEŽ FRANČ
PETEK — 23. 11.	ARK JOŽE	ULČAR MARJAN
SOBOTA — 24. 11.	ZUPAN MIRKO	POGAČAR KAREL
NEDELJA — 25. 11.	FALETIČ JANEZ, str. inž.	SITAR ANTON

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je 314
vezni telefon 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00—18.00 ure
nočni pa od 18.00—6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela dnevni dežurni od 6.00—18.00 ure
nočni pa od 18.00—6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi dežurnega štev. 8 v upravni zgradbi TOZD-VET.

Dežurna služba obratne ambulante

dopoldan: dr. Andrej Hribnik
popoldan: dr. Branko Čeh
dr. Aleksander Rjazancev

v soboto 24. novembra
samo dopoldan dr. Branko Čeh

Vse zaposlene v Železarni obveščamo, naj v dopoldanskem času hodijo v obratno ambulanto samo nujni primeri, zaradi odsotnosti dr. Stanke Šemrov Novak.

ZOBNA AMBULANTA
dopoldan: terapevt Viktor Stražišar
popoldan: terapevt dr. Alojz Smolej

v soboto 24. novembra
samo dopoldan terapevt Viktor Stražišar

Ordinacijski čas dopoldan je od 6. do 13. ure, popoldan od 13.30 do 20. ure.
V soboto od 6.30 do 13. ure.

Nabava jabolk in čebule po nižjih cenah

Agrokombinat PEŠČARA TOZD Palič — Subotica, Vojvodina nam je po svojem predstavniku posredoval ponudbo za nabavo jabolk in sicer:

Jonatan I. vrsta po 4,20 din za kg, Jonatan II. vrsta po 3,00 din za kg in Rožmarinka po 3,50 din za kg.

Jabolka bodo sortirana v gajbicah po 20 kg, zato je možno naročiti samo po številu gajbic.

Poleg jabolk lahko naročite tudi čebulo Pogačarko po 2,50 din za kg, ki bo embalirana enako kot jabolka.

Zaradi povpraševanja po ozimnici ETA Kamnik, bomo te pakete ponovno naročili. Lahko naročite: **Družinski paket:** (kisle kumarice 1 kom, paprika v olju 2 kom, mešana solata 1 kom, rdeča pesa 1 kom, domači ajvar 1 kom) **cena za šest kozarcev je 38,50 din.**

Ozimnica: (kisle kumarice 2 kom, paprika v olju 3 kom, rdeča pesa 2 kom, domači ajvar 1 kom, mešana solata 2 kom, stročji fižol 2 kom) **cena za 12 kozarcev je 76,00 din.**

Velika ozimnica: (kisle kumarice 4 kom, paprika v olju 5 kom, rdeča pesa 4 kom, domači ajvar 1 kom, kamniška gorčica 1 kom, stročji fižol 3 kom, mešana solata 4 kom, rezane kumarice 1 kom, sladki feferoni 1 kom), **cena za 24 kozarcev 150 din.**

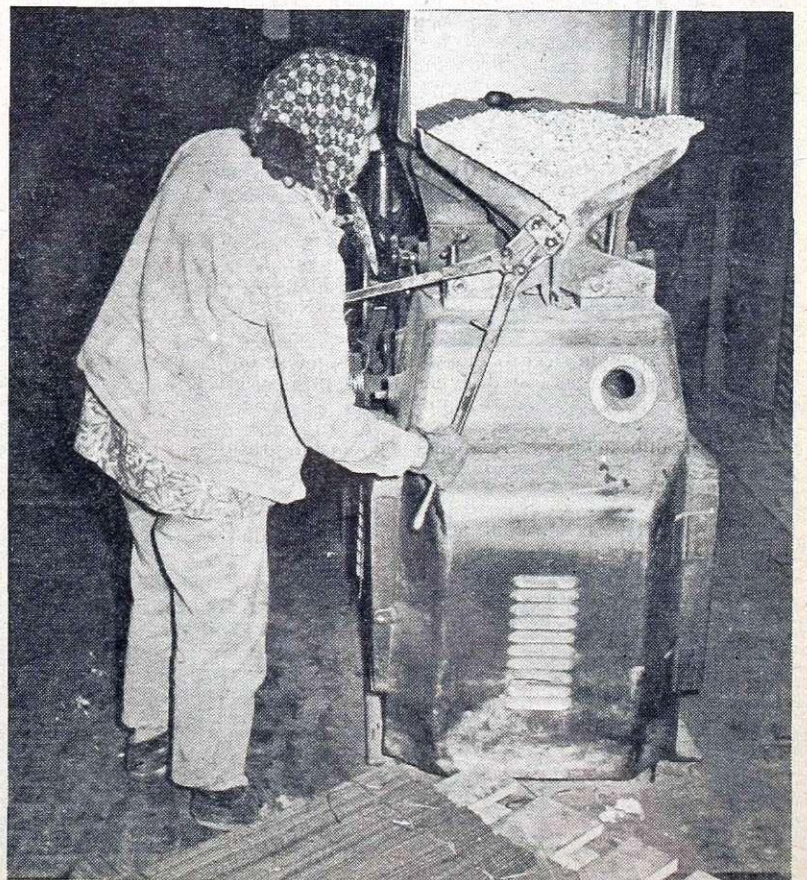
Vse zainteresirane za nabavo jabolk in čebule naprošamo, da se prijavijo pri sindikalnih odborih v obratih, ki bodo nato v ponedeljek 19. novembra ali v torek 20. novembra oddali prijave z denarjem vred v pisarni tovarniške konference sindikata Železarne.

Tovarniška konferenca
sindikata Železarne

ČESTITAMO

Dne 22. 9. 1973 je diplomiral na organizacijsko-proizvodni smeri Višje šole za organizacijo dela v Kranju sodelavec SEP tov. DANILO SVETLIN in si s tem pridobil višjo strokovno izobrazbo.

Čestitajo sodelavci



Sodelavka pri pripravi žice za elektrode v elektroodnem obratu

Ob mojem življenjskem jubileju se zahvaljujem za čestitke predstavnikom samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij delovnih skupnosti železarn Jesenice, Ravne in Štore, vodstvu ZPSŽ in vodstvu delovnih organizacij Verige, Plamena, Tovila, Žične in Trima, ZJŽ, izvršnemu svetu SRS, Ljubljanski banki, sportnikom in vsem ostalim posameznikom, prav posebno pa članu federacije Edvardu Kardelju. S to čestitko je tov. Kardelj ponovno potrdil svojo privrženost skladnemu razvoju industrializacije, v kateri jeklo odigrava odločilno vlogo.

Gregor Klančnik

OBVESTILO BRALCEM IN DOPISNIKOM

Zaradi državnega praznika — dneva republike, bo prihodnja številka Železarja izšla 27. novembra v povečanem obsegu. Prispevke bomo sprejemali do petka 23. novembra do 11. ure.

Uredništvo

Samoupravni organi v preteklem tednu

6. seja odbora za dohodek in nagrajevanje pri DS Železarne

Predsednik odbora za dohodek in nagrajevanje Lado Podlipnik je sklical 6. sejo odbora v ponedeljek, 12. novembra 1973, za dnevni red pa je predlagal pregled sklepov prejšnje seje odbora, razpravo o osebnih dohodkih v oktobru, analizo gibanja učinkov v obratih TOZD in v skupnih službah, informacijo o dodatku na delovno dobo in podeljevanje delovnih priznanj ter reševanje tekočih zadev.

Poročilo o izvrševanju sklepov prejšnje seje so vzeli na znanje brez pripomb, saj so sklepi izvršeni.

Oblikovani osebni dohodki v oktobru so v mejah poslovnih uspehov in samoupravnega sporazuma, zato so sklenili, da se v celoti izplačajo. Odobrili so tudi vse predlagane popravke za stimulacijo izvrševanja operativnega programa, ker so bili vzroki za odstopanja objektivni v vseh obratih. Sektorju za ekonomiko in obratovodstvu profilarne so naročili, da pripravita analizo razmerja porabljenih ur in izvrševanja operativnega programa, ker se po sedanjih podatkih kaže večje odstopanje porabljenih ur.

Poročilo o gibanju učinkov dela v obratih TOZD in v skupnih službah so sprejeli brez bistvenih pripomb, ker so ugotovili, da ni takšnih odstopanj, ki bi zahtevala posebne ukrepe ali popravke. Naročili pa so obratovodstvu da morajo z oddelkom za študij dela in časa obravnavati večja odstopanja zlasti pri individualnih normah kot na primer v strojnih delavnicah in v strugarni valjev.

V zvezi z informacijo o dodatku za delovno dobo in o podeljevanju delovnih priznanj so sklenili, da mora oddelek za nagrajevanje, do seje na kateri se bo obravnaval gospodarski načrt za leto 1974, pripraviti več variant za spremembo te vrste stimulativnega nagrajevanja. Za dežurstvo v TOZD vzdrževa-

nje, energija in transport so odobrili pavšalno povračilo za dežurstvo in sicer:

za dnevno dežurstvo od 14. do 18. ure	108 dinarjev
za nočno dežurstvo od 18. do 6. ure	140 dinarjev
dnevno dežurstvo od 6. do 18. ure na dela prost dan, ki ni državni praznik	318 dinarjev
isto samo na državni praznik	360 dinarjev
nočno dežurstvo od 18. do 6. ure na dela prost dan, ki ni državni praznik	350 dinarjev
isto samo na državni praznik	400 dinarjev

Dežurni, ki opravlja nočno dežurstvo je naslednjega dne prost in dobi nadomestilo osebnega dohodka kot da je bil na delu. Dežurstvo ne povečuje števila izvršenih ur med mesecem in ne vpliva na izračun povprečij, ki so osnova za izkazovanje zaslužka in priznavanje nadomestila za plačano odsotnost.

Odobreni povšal velja od 1. novembra 1973.

Vzeli so na znanje informacijo o najvišjem osebnem dohodku za september in sklenili, da se presežek deponira v blagajni.

Na predlog kadrovskega sektorja so odobrili 31 delavcem, ki so bili v času dopustov zaposleni v počitniških domovih Železarne, nagrade po 800 dinarjev, vsakemu zaradi vestno opravljenega dela. Za tri delavce pa so zaradi objektivnih razlogov nagrade znižali.

V zvezi z devetmesečnim poslovnim poročilom so sprejeli naslednje ugotovitve in priporočila:

— finančni rezultat devetmesečnega poslovanja je ugoden;

— v zadnjem četrtletju se bo potrebno maksimalno prizadevati, da se vsaj delno ublaži izpad skupne in blagovne proizvodnje v tretjem četrtletju;

— nabavna služba naj v okviru možnosti zagotovi potrebne vloček za delo tistih obratov, za katere ne bo mogoče zagotoviti domačega vložka;

— vse službe oziroma sektorji so dolžni, da svoje usluge TOZD izvršujejo kvalitetno in v roku, ki ga zahtevajo TOZD.

Delavski svet je sprejel vse predlagane sklepe o financiranju izgradnje hladne valjarne z naslednjimi pripombami:

— do pričetka obratovanja je potrebno zagotoviti oskrbo nove hladne valjarne z električno energijo;

— potrebno je osvojiti še neosvojene dimenzije toplo valjanih trakov.

Na seji so potrdili izgradnjo obrata za proizvodnjo kovinskih vratnih podbojev s predlagano finančno konstrukcijo. Soglašali so tudi z informacijo o predlogu preliminarne plana Železarne za leto 1974.

Odobrili so poročila odbora za gospodarstvo in odbora za kadre in medsebojne odnose ter komisije za kršitev delovnih dolžnosti.

Ob sklepu seje so obravnavali in sprejeli več kadrovskih sprememb oziroma preimenovanj in določili področja samoupravnih delovnih skupin ter njihove vodje. Imenovali so komisijo DS za uveljavljanje ustavnih dopolnil, v zvezi s formiranjem komisije za racionalizacije in novatorstva pa bili mnenja, da naj vprašanja iz tega območja obravnava odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

3. seja delavskega sveta organizacije Skupnih služb

Na tretji seji delavskega sveta organizacije Skupnih služb, ki jo je predsednik dipl. inž. Martin Šketa sklical 29. oktobra, so obravnavali devetmesečno poslovno poročilo Železarne, predlog sklepa o financiranju izgradnje nove hladne valjarne, predlog za izgradnjo novega obrata za proizvodnjo kovinskih vratnih podbojev, preliminarni plan za leto 1974 in poročila odborov.

Direktor sektorja za novogradnje...

(Nadaljevanje s tretje strani)

NOVI PROIZVODI

V želji, da bi v Železarni delali poleg čistih železarskih proizvodov tudi druge proizvode, smo pred dvema letoma ustanovili oddelek OPTIO, ki pripravlja razne projekte za proizvodnjo novih proizvodov, ki naj bi ekonomičnost Železarne dvignili. V študiju je bilo do sedaj vrsta proizvodov kot so: palete, skladiščni regali, kontejnerji, cestni odbojniki, platišča za kamione, platišča za osebne avtomobile, jekleni podboji, jekleni opaži za betoniranje in kotli za centralno kurjavo.

Do sedaj smo uspeli predvsem v kooperaciji z drugimi, s cestno ograjo na cesti Vrhnika—Postojna z ugodnim ekonomskim in tehničnim rezultatom. Za sebe smo zgradili nekaj skladiščnih regalov, ki jih skušamo plasirati tudi drugje. V proizvodnji je poskusna serija jeklenih palet.

Investicijski program za kovinske vratne podboje je predložen gospodarskemu odboru v razpravo in odobritev. (Program je medtem poleg gospodarskega odbora, potrdil tudi DS železarne — pripis ur.). Ostali projekti so še v proučevanju in bo potrebno za tiste, ki kažejo dobre ekonomske rezultate, dokončati elaborate in jih predložiti v razpravo.

V Železarni bomo z izgradnjo hladne valjarne, za katero računamo, da jo bomo pričeli koncem letošnjega leta, precej omejeni v sredstvih za ostale projekte. Zato bo potrebno še več vsestranskih priprav za izdelavo ostalih projektov, predno bodo predloženi v razpravo, kar bo v končni fazi pomenilo večjo gospodarnost projektov, ki jih bomo gradili.

Za realizacijo projektov, ki so navedeni, je potrebna ustrezna organizacija in sredstva. S komisijo IFC ter SEOP smo ugotovili, da bodo sredstva, ki so v Železarni na razpolago v te namene, do konca leta 1977 znašala 730 milij. din. računano po vrednosti dinarja v letu 1972. Vrednost projektov pa znese 1.930 milij. din brez podražitev. Zato je nujno potrebno razliko v višini 1.200 milij. din pridobiti kot posojilo. Za sedaj tečejo razgovori z ameriškimi partnerji in bankami za približno 800 milij. din, približno 250 milij.

računamo na Ljubljansko banko, 150 milij. din pa bi morali še dodatno pridobiti ali kot posojilo ali s vlaganjem. Zato se bo potrebno za vsak projekt posebej dogovarjati o finančni konstrukciji.

Organizacija sektorja naj bi bila sledeča:

Projekt hladne valjarne naj bi vodil osebno z odgovornimi vodji:

- za izgradnjo
- za finance
- za tehnologijo
- za kadre
- za ekonomsko komercialne posle

Posamezni vodje bi imeli po še natančneje določeni shemi zadostno število sodelavcev. Posebno pozornost bo v novi organizaciji treba posvetiti finančnemu vodenju projekta, ker menim, da smo v tehničnih smereh toliko napredovali, da ne bo večjih težav.

Za ostale projekte bi poleg študijskih oddelkov, ki so že v uvodu navedeni, bilo zadolženih več vodij projektov, ki bi samostojno in odgovorno peljali projekte od pripravljanja dokumentacije do obratovanja. Za povezavo bi verjetno določili posebno osebo.

Program dela v prihodnjih štirih letih bi bil:

1. Dovršiti v letu 1973—74 vse odobrene projekte.

2. Do 1. julija 1976 zgraditi in pričeti z obratovanjem v novi hladni valjarni pod pogojem, da bi finančna konstrukcija perfekturna do meseca novembra letos. (To je bilo v tem času že urejeno — pripis ur.).

3. V teku leta 1974 urediti izkoriščanje železa iz jeklarske žilindre ter poskušati rešiti tudi ali porabo odpadne žilindre, ali pa izdelati projekt za odvoz odvečne žilindre izven Jesenice.

4. V letu 1974—75 dokončati projekt rekonstrukcije valjarne žice tudi s tretjo žilo, če bo za to dana odobritev s strani samoupravnih organov.

5. V žičarni v prihodnjih letih izvršiti dodatne investicije za patentirano žico in za VAC žico. Tempo izgradnje bo odvisen od sredstev, ki jih bomo uspeli pridobiti izven Železarne. Želja bi bila, da bi patentirano žico dvignili na 30.000 ton in VAC žico na 6.000 do 8.000 ton letno. Verjetno pa v štirih letih to v celoti ne bo mogoče.

6. V elektrodnem obratu zgraditi v letu 1976—77 novo linijo za dodat-

no proizvodnjo 7.000 ton oplašenih elektrod.

7. V jeklovleku z nabavo dodatne linije Schumag s peskarskim strojem, povečati kapaciteto za 10.000 ton v letu 1977.

8. V profilarni z nabavo dveh novih linij v letih 1975—77 povečati kapaciteto za 15.000 do 20.000 ton.

9. Pripraviti projekt za spremembo programa v željarni.

10. V letih 1974—1977 zgraditi nove delavnice za izdelavo rezervnih delov, elektro delavnico za navijanje elektro motorjev ter RTA, s pričetkom leta 1973 in končanjem v letu 1977.

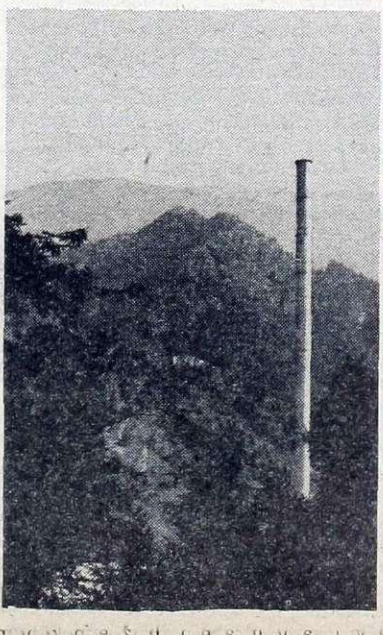
11. Do leta 1977 pripraviti končni projekt nove jeklarne.

12. Razen v SM jeklarni, urediti odpravevanje in čiščenje voda.

13. Zgraditi in staviti v obratovanje v letu 1973—74 obrat za proizvodnjo jeklenih vratnih podbojev.

14. V letu 1975—77 zgraditi vsaj še en obrat za proizvodnjo končnih produktov, na osnovi strokovne razprave in odličitve samoupravnih organov.

Predvideni učinki investicij izven hladne valjarne, bodo pokrivali investicije v teku izgradnje hladne valjarne. Zato menim, da je izgradnja paralelnih objektov izredno važna in ekonomična.



Prisrčna čestitka Gregorju Klančniku ob njegovem življenjskem jubileju



Pred dnevi je naš generalni direktor združenega podjetja Slovenske železarne — GREGOR KLANČNIK — v krogu svoje družine praznoval šestdesetletnico, ki mu jo sicer pripisujejo rojstni podatki, v bistvu pa njegova klena osebnost, vitalnost in delovna neutrudljivost, kažejo vse kaj drugega kakor šestdesetletnika. Mož, ki si je za svojo šestdesetletnico »privoščila« smučarski tek na 86 kilometrov, vzbuja spoštovanje že po tem, če k temu dodamo še njegove ostale osebnostne vrednote — neutrudljiva delavnost, vztrajnost, samodiscipliniranost, predanost ljudstvu, iz katerega izhaja in železarstvu, ki jima daje velik del svojega življenja, preprostost in skromnost, potem se lahko naše spoštovanje spremeni v občudovanje osebnosti, ki je lahko vzor generacijam, ki bodo nadaljevale z izgradnjo železarstva in samoupravnega socializma pri nas.

Njegova življenjska pot se je začela 7. 11. 1913 v kmečki družini v Mojstrani. Na vzhodnem robu vasi ob cesti iz Jesenic stoji Meselova domačija, ki je skupaj s sosedji že leta 1317 imela v zemljiški knjigi svoje mesto. Po zgodovinskih zapisih in imenu lahko sodimo, da so se davni predniki preselili iz Koroške in tudi v tem delu zgornje doline pričeli koristiti plodnost zemlje.

Svoje otroštvo je preživel, kot ostali vaški otroci te generacije prve svetovne vojne, v stradanju in pomanjkanju. Toda kar ni mogla dati zemlja, je prispevala še danes varovana družinska solidarnost. Sestre, zaposlene v gostilnah in trgovini, so mu omogočile, da je sklenjeni osnovni šoli na Dovjem zaključil meščansko šolo na Jesenicah in nato diplomiral na tehnični srednji šoli v Ljubljani.

Blizina Jesenic je jubilarntu začrtala življenjsko pot. V poletju 1932 je kot praktikant tehnične srednje šole prvič prestopil prag takratne Kranjske industrijske družbe — sedanje železarne Jesenice. Mojster Dovjak mu je v elektro delavnici dal prvi praktični poduk in od takrat je ostal zvest železarstvu. Naslednje leto je še enkrat praktičiral. Dokončno se je v železarni zaposlil leta 1936, po odsluženju kadrovskega roka v šoli za rezervne oficirje ter enainpolletni brezposelnosti. Njegova smučarska tekmovalna aktivnost mu je pri tem odločilno pomagala.

V jeseniški železarni je najprej kot delavec delal na raznih delih v cevarni, sredi leta 1937, to je v dobi velikega predvojnega razvoja tovarne, pa so ga premestili v konstrukcijski biro, kjer je pod vodstvom inž. Rudeža načrtoval razne metalurške naprave.

Jeseniška železarna ga ni oblikovala le kot tehnika, dala mu je tudi značaj industrijskega delavca in revolucionarja, kar je vplivalo na njegovo zavest in odločitve za narodnoosvobodilno borbo. Bil je med prvimi, ki so se zavedli dolžnosti do okupirane domovine. Sodeloval je z zametki poznejših partizanskih enot, zbiral material in orožje, povezoval jeseniške partizane z gornjo dolino in glavnim odborom OF v Ljubljani. Aktivno delo je nadaljeval vsa doba okupacije ter bil med drugim organizacijski sekretar okrožnega komiteja KPS in pozneje obveščevalni oficir IX. korpusa.

Po osvoboditvi ga je junija 1945 dolžnost zopet pripeljala v jeseniško železarno. Prevzel je dolžnost vodje kadrovske službe in splošnega sektorja. Dr. Miha Potočnik, ki je bil takrat delegat ministrstva za industrijo in rudarstvo in inž. Viktor Kotnik, ki je bil organizator proizvodnje, sta ga neposredno vključevala v reševanje celotne poslovne problematike. Tako ga je spoznal tudi minister Franc Leskovšek. Luka in ga februarja 1946 imenoval za upravnika takratne Železarne Guštanj, današnje železarne Ravne.

Udeležba v NOB in v uvodu poudarjen osebne lastnosti, so Gregorja Klančnika potisnile v življenjsko tirnico, po kateri naj bi nosil tudi svoj sedmi križ.

Skoraj četrto stoletje je kot direktor vodil železarno Ravne po poti največjega napredka. V treh etapah razvoja je ta železarna postala pomemben člen slovenskega železarstva in celotnega kovinskega kompleksa. Iz temelja majhne in zastarele tovarne je nastajala sodobna specializirana tovarna žlahtnih vrst jekla. Proizvodna zmogljivost surovega jekla se je ob popolnoma spremenjeni strukturi povečala od 7.500 ton, dosežene proizvodnje leta 1939, na okrog 200.000 ton. Medtem ko so pred drugo svetovno vojno kvaliteta in žlahtna jekla sestavljala le 8 odstotkov surovega jekla, so se v strukturi do leta 1972 dvignila na 99,7 odstotkov.

Plemenitenje proizvodnega programa, širjenje metalurške plastične predelave in toplotne obdelave ter razvoj strojgradnje je bila na Ravnah zasnova poslovne politike, ki je dobila svojo vztrajnost in že do sedaj dala svoje bogate sadove. Do leta 1972 se je vrednost izdelanega in prodanega blaga dvignila na blizu 700 milijonov dinarjev, kar je obračunano z istimi cenami 29-krat več kot leta 1939.

Klančnik je bil tudi med protagonisti, ki so pravočasno spoznali, da je prihodnost slovenskega železarstva v integracijski celoti. Kot predsednik koordinacijskega odbora je prispeval velik delček k združitvi železarn Jesenice, Ravne in Štore v ZP Slovenske železarne. Njegova predanost železarstvu in ustvarjalne sposobnosti ter izkušnje, so ga pripeljale na delovno mesto prvega generalnega direktorja slovenskih železarn.

Kakor posameznim subjektom ni možno pripisovati, odločilnega prispevka v določenem razvoju, tudi ni mogoče zanikati pomembnosti subjektov v tem razvoju. To velja tudi za rezultate, ki so bili pod njegovim vodstvom doseženi v tem skupnem življenju slovenskih železarn. Združeno podjetje je nastalo po uspešno izvedenih referendumih leta 1969, v času ekonomskih težav vseh treh železarn, in ko je bila slovenska politika prvenstveno orientirana na trgovino in predelavo.

S specializacijo proizvodnje, usklajevanjem razvojnih programov, srednjeročnih letnih načrtov proizvodnje, izmenjava izkušenj, enotnejšim nastopom na tržišču in enotno pristojnostjo v slovenskem gospodarsko-družbeno-političnem prostoru, so slovenske železarne okrepile svoj položaj, povečale obseg poslovanja in dvignile letno realizacijo od 1.055 milijonov dinarjev leta 1968, na okrog 2.660 milijonov dinarjev, ki jih bomo po oceni dosegli letos. Slovenske železarne so postale akumulativne, likvidne, kreditno sposobne in pripravljene na nove razvojne načrte, ki naj utrdijo položaj slovenskega železarstva za daljše obdobje prihodnosti. Jeseniška hladna valjarna bo le ena od etap na tej poti.

Poleg funkcij v slovenski skupščini, je Gregor Klančnik sedaj tudi predsednik izvršilnega odbora Ljubljanske banke. To je priznanje za slovenske železarne in dokaz, da so si končno zopet pridobile mesto, ki jim kot bazični proizvodnji pripada. To je potrjeno tudi z odločitvijo, da se s slovenskimi železarnami hočejo združiti tudi Veriga, Plamen, Tovil, Žična, Metalurški institut, Trimo in TRO.

Njegovo ime ni poznano samo med gospodarstveniki doma in na tujem. Klančnikovo ustvarjalno pot medsebojno pogojeno združuje delo, gorstvo, smučanje. Zlasti v gorah, ki jih redno obiskuje poleti in v smučanju pozimi, črpa svojo življenjsko energijo, ki mu ureja telesno ravnotežje, vzdržuje kondicijo in umsko svežino.

Na sebi preizkušeni način življenja prenaša tudi na mlajše rodove, zato je med poštovnimi aktivisti jugoslovanskega smučanja.

Za svoj prispevek v NOB in delo po osvoboditvi je Klančnik prejel vrsto odlikovanj ter priznanj. Leta 1968 je dobil Bloudkovo, leta 1970 pa Kraigherjevo nagrado.

Veliko število čestitk, ki jih je generalni direktor ZPSŽ dobil za svojo šestdesetletnico, je najboljši dokaz za izredno pomembno delo, ki ga je opravil v svojem sedanjem življenju in ki ga bo s svojo delavnostjo, poštrevnostjo in zavestjo opravljal tudi v bodoče.

Generalnemu direktorju Gregorju Klančniku želimo kot sodelavci — železarji in rojaki, ob njegovem življenjskem jubileju, še mnogo delovnih uspehov na vseh številnih področjih njegovega delovanja, še vrsto let občudovanja vredne življenjske vitalnosti, osebno zadovoljstvo in srečo.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Povečana aktivnost mladih

V torek, 30. oktobra je bila volilna seja občinske konference ZMS Jesenice. Poročilo o delu predsedstva občinske konference ZMS Jesenice za čas od 21. marca do 30. oktobra je podala Angelca Murko-Pleš. Ugotovila je bistven premik v aktivnosti mladih, kljub številnim kadrovskim težavam. V preteklem obdobju je bilo mnogo kadrovskih sprememb, kajti mnogi člani komisij ali aktivov so prenehali z delom, oziroma so bili popolnoma neaktivni. Komisije so v juliju mesecu kadrovske izpopolnili. Le-te so sestavile tudi programe svojega dela, tako da so prvi rezultati že doseženi.

Ustanovljenih je bilo pet mladinskih aktivov v krajevnih skupnostih, v ostalih pa bodo ustanovljeni v prihodnjih mesecih. Poročevalka je poudarila, da so v večjih delovnih organizacijah, šolah in večini krajevnih skupnosti ustanovljeni aktivni in zato bo potrebno naslednje obdobje posvetiti izobraževanju mladih. Občinska konferenca je v juliju mesecu organizirala politično šolo za vodstva mladinskih aktivov v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in specializiranih organizacijah. Uspeh je bil dober, saj se je šole udeležilo zadovoljivo število mladih. Vendar je zaradi stalne menjave kadrov in nadaljnega razvoja samoupravnih odnosov nujno potrebno stalno izobraževanje, ki bo omogočilo mladim učinkovito delo v mladinskih aktivih in ostalih družbenopolitičnih dejavnostih. V okviru delovnih organizacij se bodo morali aktivni mladi delavci povezati s sindikati, ki bodo skrbeli za izobraževanje, v okviru krajevnih skupnosti pa SZDL, ki bo ravno tako morala več pozornosti posvetiti izobraževanju.

Ob novi organiziranosti ZM, sindikatov in SZDL se postavlja kot nujnost večjega vključevanja mladih v odbore sindikata in SZDL. Zaradi tega je tudi občinska konferenca ZMS izvedla evidentiranje mladih za člane delegacij, obe organizaciji pa bosta morali vključiti mlade, če bosta želeli pomladiti svoje vrste.

V razpravi, ki je sledila poročilu, so mladi opozorili predvsem na težave s katerimi se srečujejo pri delu v aktivih ter poudarili nujnost izobraževanja širših množic mladih za delo v ZM ter v drugih organizacijah.

Jeseniška občinska organizacija ZM bo po formiranju konference mladih v krajevnih skupnostih, prišla tudi na koncept nove organiziranosti. Nova oblika organiziranosti pomeni premik naprej, kajti najvišji vodstveni in delovni organ ZM v občini ne bo več občinska konferenca, temveč bodo najvišji organ na svojem področju konference: mladih delavcev, mladih v izobraževanju in mladih iz krajevnih

skupnosti ter svet specializiranih organizacij, v katerem bo po en delegat iz specializiranih organizacij ali iz druge organizacijske oblike ali množičnosti mladih.

Aktivni mladih so osnovne organizirane oblike dela ZM v občini, ki jih sestavljajo vsi mladinci šole, naselja, krajevne skupnosti, TOZD, OZD, itd. Ti aktivni volijo delegate za konference na svojem področju ter delegate za skupno predsedstvo. Skupno predsedstvo je koordinacijski izvršilni organ občinskih konferenc in sveta specializiranih organizacij, ki voli izmed svojih članov po predhodnem soglasju vseh konferenc in sveta predsednika in sekretarja.

Nova oblika oziroma metoda dela je plenum, ki se sestoji zaradi usklajevanja programov dela posameznih konferenc in poenotenja političnih izhodišč najmanj enkrat letno. Sestavljajo ga vsi delegati vseh konferenc in vseh specializiranih organizacij.

Delegati so volili še člane novega predsedstva, ki zaradi tega ker se ni bila sklicana konferenca mladih iz krajevnih skupnosti, kadrovske še ni izpopolnjen.

Za novega predsednika občinske organizacije ZM Jesenice je bila izvoljena Angelca MURKO-PLEŠ.

S skupnimi napori nad nerešene probleme

O mladinskem aktivu na Javorniku, ki je bil ustanovljen septembra, smo v naši rubriki že pisali. Mladinci so delo resno vzeli v roke in danes se lahko pohvalijo že s prvimi uspehi.

Na eni zadnjih sej aktiva, so razpravljali tudi o tem, da bi se povezali z mladimi iz Koroške Bele in ustanovili skupni mladinski aktiv. Menili so, da bi bilo delo s tem bolj uspešno, poleg tega pa bi skupaj lažje reševali probleme, s katerimi se srečujejo.

Mladi iz obeh krajev so se s predlogom strinjali in tako je bila pretekli teden ustanovna konferenca mladinskega aktiva Javornik - Koroška Bela. Na njej so mladinci iz obeh krajev razpravljali o delovnem programu za prihodnje obdobje, poleg tega so se menili o primernem prostoru, kjer bi uredili mladinski klub. Sedanji prostor, ki so ga mladi na Javorniku že urejali, ne ustreza, poleg tega pa bi bila potrebna prevelika finančna sredstva za dokončno ureditev. Na konferenci so se dogovorili še za tesnejše sodelovanje s krajevno skupnostjo in drugimi organizacijami Javornika in Koroške Bele.

J. R.

AKTIV ZM SAMSKI DOM PLAVŽ — KULTURNA SKUPINA JUTRO vas vabi v soboto 24. novembra ob 18.30 uri v veliko dvorano Delavskega doma na Jesenicah (pri Jeleni) na

ZABAVNO DRUŽABNI VEČER

Z nami boste preživeli prijeten večer.

DPD SVOBODA TONE ČUFAR JESENICE — ANSAMBEL NARODNIH PLESOV IN PESMI

VAS VABI

vsak četrtek ob 18. uri v veliko dvorano Delavskega doma na Jesenicah (pri Jeleni) na vaje — ansambla. Ansambel sprejema mlade začetnike obeh spolov v starosti od 14. do 20. leta, ki imajo veselje in voljo sodelovati v ansamblu, ki ima v programu poleg slovenskih, tudi ljudske plesne ostalih narodov in narodnosti Jugoslavije.

Seja predsedstva OK ZMS Jesenice

V petek, 9. novembra, je bila seja predsedstva občinske konference ZMS Jesenice, na kateri so kadrovske izpopolnili posamezne komisije, poleg tega pa so razpravljali o delovnem programu za mesec november.

Komisije, ki delujejo pri OK ZMS, se pogosto srečujejo s kadrovskimi problemi. To pa je navadno tudi osnovni vzrok, da delo ni učinkovito. Posamezni člani komisij so aktivni le neko določeno obdobje, potem pa delo brez pravih vzrokov opustijo. Pri tem pa se ne zavedajo, da s takšnim načinom ohromijo delo celotne komisije.

Člani predsedstva so povsem na novo sestavili komisijo za splošni ljudski odpor, ki je v preteklih mesecih najslabše delovala. Novi člani te komisije se bodo že v prihodnjih dneh zbrali na prvi seji ter se pomenili o delovnem načrtu. Komisija bo predvsem skrbela, da se bodo mladi čim bolj množično vključevali v razne oblike priprav na splošni ljudski odpor. Poleg tega bodo člani komisije poskrbeli, da vsi mladinski aktivni v občini ustanovijo odbore za SLO in pripravijo ustrezen program dela.

Kadrovske so dopolnili tudi ostale komisije ter sklenili, da bodo v prihodnje delo komisij bolj nadzorovali.

Na petkovi seji so govorili tudi o novi organiziranosti aktivov mladih delavcev v sindikatu. Sklenili so, da o tem podrobneje spregovorijo na seji predsedstva konference mladih delavcev, ki bo v teh dneh.

J. R.

obrambna vzgoja — obrambna vzgoja —

Način reševanja iz ruševin

8

Večja enota za reševanje iz ruševin je vod, ki ima lahko dva do štiri oddelke, pri tem pa mora vsaj eden izmed njih imeti kompletno opremo in po možnosti tudi tehnični reševalni avtomobil. Četo za reševanje iz ruševin sestavljajo dva ali trije vodi. V četi je lahko tudi vod gradbenih strojev, kolikor ti stroji niso organizirani v posebno enoto.

Poleg enot za reševanje iz ruševin ustanavljamo tudi enote gradbenih strojev. Te enote krčijo pot v ruševine, kar pomeni, da najtesneje usklajujejo delo z enotami za reševanje iz ruševin. S stroji pomagajo reševalnim enotam, kadar le-te s svojo opremo ne morejo pravočasno in učinkovito obvladati velikih in težkih kosov ruševin. Načelno ustanavljajo enote gradbenih strojev proizvodne delovne organizacije za svoje potrebe, lahko pa jih ustanavljajo tudi družbenopolitične skupnosti za potrebe svojih mest, kulturnopolitičnih in gospodarskih središč.

Organizacijska sestava in formacija specializiranih enot te vrste temelji predvsem na kadrovskih in materialnih možnostih proizvodnih delovnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti, ki jih ustanavljajo, kot tudi na navodilih, ki načelno urejajo to problematiko. Posebno velja poudariti, da so to najspodobnejše enote za reševanje iz ruševin in da so v reševalnih akcijah ogrožene vse druge sile, posebno splošnih enot civilne zaštite v hiši, bloku, naselju in krajevni skupnosti.

SPLOŠNE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE (enote za splošne namene)

Druga vrsta enot civilne zaštite, ki sodeluje pri reševanju iz ruševin, so splošne enote, ustanavljajo pa jih v hišah, blokih, naseljih, krajevnih skupnostih, ustanovah in delovnih organizacijah. Pripadniki teh enot niso ožje specializirani, ampak so usposobljeni in opremljeni tako za izvajanje posameznih ukrepov civilne zaštite kot tudi za reševanje iz ruševin. Poglavitno načelo njihovega delovanja je odstranjevanje najakutnejših nevarnosti. Ker so stacionarne, skrbijo predvsem za zaščito objekta, ki mu pripadajo.

V to vrsto enot je vključenih tudi največ obveznikov civilne zaštite. Zato bodo akcije teh enot izredno pomembne za reševanje in za ublažitev posledic, četudi so razmeroma slabše tehnično opremljene in izurjene. Pri reševanju bodo prav te sile izvlekle in spravile na varno največ žrtev, ki niso zasle globoke v ruševinah. Nadalje bodo pripadniki teh enot specializirane sile obveščali o največjih ruševinah v neposredni okolici. Skupaj s specializiranimi enotami, njihovo opremo in mehanizacijo se bodo te sile zelo hitro vključile v reševanje in v praksi usposobile za izvajanje zahtevnejših nalog. Njihovemu postopnemu uvajanju v težja in bolj komplicirana dela velja posvetiti vso pozornost. Po drugi strani bodo splošne enote vključile v svoje akcije tudi vse druge sposobne občane, ki sicer niso člani enot civilne zaštite niti teritorialne obrambe, toda bodo tedaj na tem območju.

Reševanje iz ruševin obsega tudi najrazličnejša pomožna in preprosta dela, zato mora imeti civilna zaštita dovolj množične in različne sile. Poglavitni problem učinkovitega reševanja je potemtakem v tem, da te sile o pravem času in na pravem mestu prevzamejo svoj del nalog pač glede na izurjenost in opremljenost.

DELOVNE ORGANIZACIJE GRADBENE IN DRUGIH USTREZNIH DEJAVNOSTI

Pri reševanju iz ruševin in krčenju poti vanje, so dolžne sodelovati gradbene, rudarske, transportne, komunalne in druge delovne organizacije; ki imajo strokovnjake ter večino opreme in mehanizacijo za taka dela. V tem smislu so dolžne, da svojo vojno organizacijo pripravijo ne le za izpolnjevanje rednih nalog v vojni, ampak tudi za naloge v posebnih razmerah zaradi vojnega uničevanja, ki bo najučinkoviteje izvajala reševalne naloge.

Podjetja gradbene stroke imajo največ zmogljivosti za množična in težka dela, ki so potrebna pri reševanju ljudi in odstranjevanju ruševin. Najrazličnejša in številna mehanizacija je skupaj s strokovnjaki udarna sila, njen pomen pa presega okvire podjetja in seže na celotno območje mesta in tudi družbenopolitične skupnosti. Zato je njihova opremljenost in ustreznost organiziranost izredno važna za reševanje ljudi, krčenje ruševin ter odstranjevanje in ublaževanje posledic sploh.

Z razdeljevanjem potrebnih strojev na manjše, lahko gibljive odrede zagotovimo hkratno intervencijo na različnih območjih. V teh odredih naj bodo zastopane vse vrste strojev, ki so potrebni pri reševanju. Velike enote s številnimi različnimi stroji ne ustrezajo za hitro in učinkovito manevriranje med reševanjem. Tako kompletnim in ločnim skupinam mehanizacije priključijo delovna organizacija še nekaj specializiranih oddelkov ali vodov za reševanje iz ruševin, da dobimo za izpolnitev teh nalog popoln odred. Med akcijami bo mehanizacija pomagala tudi vsem drugim silam na porušnem območju, če nimajo potrebnih strojev.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Samoupravni družbeno-ekonomski odnosi

(Iz teoretične priloge Komunist, štev. 7, avtor Miran Potrč).

»Vsako ločevanje ekonomske funkcije akumulacije od delavskega razreda, organiziranega v združenem delu, in njeno spreminjanje v monopol katerihkoli dejavnikov zunaj neposredne kontrole delavcev, je lahko vir obnavljanja elementov razredne diferenciacije z vsemi družbenimi posledicami.« ... Kajti, »za oceno narave proizvodnih odnosov v socialistični družbi, kot je naša, ni dovolj samo ugotoviti, da so sredstva za proizvodnjo, v družbeni lasti. Odločilno vprašanje je: na kakšen način nastaja zgodovinsko nujna koncentracija in centralizacija tistega dela opredmetenega dela, ki sestavlja družbeno akumulacijo, ter kdo z njo razpolaga in kako.« (E. Kardelj: Temeljni vzroki in smeri ustavnih sprememb.)

Samoupravne družbenoekonomske odnose gradimo v Jugoslaviji od leta 1950 dalje. Z revolucionarnim aktom o »prenosu upravljanja državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj na delovne kolektive« je bila dana institucionalna in politična podlaga za oblikovanje družbenoekonomskih odnosov, v katerih bodo delavci v združenem delu, s sredstvi za proizvodnjo, ki so družbena lastnina, odločali o pogojih, sredstvih in uspehih svojega dela. S tem revolucionarnim aktom se je v Jugoslaviji začel proces osvoboditve dela. Proces, s katerim želimo doseči, da bodo delavci v združenem delu postali dejanski nosilci oblasti in odločanja o vsej družbeni reprodukciji ter onemogočiti, da bi katerikoli posameznik ali skupina brez kontrole delavcev odločal o ustvarjanju sredstev.

Oblikovanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov je od leta 1950 dalje kontinuiran proces, idejno usmerjen od zveze komunistov in neposredno uveljavljan zaradi življenjske zainteresiranosti slehernega posameznika, da sodeluje pri oblikovanju pogojev svojega dela in pri odločanju o uporabi

sredstev, ki so z njegovim delom ustvarjena. Ta proces pa se ni razvijal brez odporov in težav, pogojenih z doseženo stopnjo razvoja proizvodnih sil, pa tudi s subjektivnimi odpori nasprotnikov samoupravljanja.

Prve težave, ki so bile zaradi revolucionarnega entuziazma delavskega razreda in vseh delovnih ljudi najhitreje premagane, so bile povezane z organiziranjem prvih samoupravnih organov in z usposabljanjem delavcev, da bi v teh organih uspešno delovali. Vzporedno s tem se je vodila idejnopolitična in konkretna bitka za to, da se v naši ustavni in zakonski ureditvi čim bolj razširijo pristojnosti samoupravnih organov in organizirajo tako, da bodo pri njem čim bolj neposredno odločali vsi delavci.

V zelo kratkem času v dobrih desetih letih, smo že uspeli oblikovati odnose, v katerih so delavci z veliko samostojnostjo reševali večino vprašanj svojega tekočega gospodarjenja in položaja v delovni organizaciji. O razpolaganju in odločanju s sredstvi za razširjeno reprodukcijo pa je še vedno odločala država.

Sele ustava SFRJ iz leta 1963 in gospodarska ter družbena reforma v 1965. letu si za enega od svojih ciljev zastavita tudi odločanje delovnih ljudi o razširjeni reprodukciji. Toda razdrobljeno in med seboj poslovno in samoupravno nepovezano gospodarstvo še ni moglo prevzeti nase odločanje o razširjeni reprodukciji. Prizadevanje za preseganje državnega administrativnega upravljanja z družbenim delom in razširjeno reprodukcijo zato ne okrepi samoupravne moči in pravic delavcev v združenem delu. Okrepi se položaj posameznikov in skupin, ki odločajo o družbenih sredstvih za razširjeno reprodukcijo skoncentrirano v direkcijah velikih integracij, v veletrgovinskih in finančnih krogih. Odločanje je še naprej skoncentrirano tudi v državnih skladih, s katerimi upravljajo, brez ustrezne odgovornosti, mnogokrat celo anonimni prdstavniki državnega aparata.

Tako je nastopilo obdobje zmanjševanja neposrednega odločanja delavcev, saj se možnosti odločanja o sredstvih za razširjeno reprodukcijo nemalokrat povezuje tudi s kratenjem drugih samoupravnih pravic. Delavci marsikje prihajajo vse bolj v mezdn položaj, tehnokratsko upravljavske strukture pa oblikujejo svoje lastne, od delavcev ločene interese. Vse to že poraja zametke novih razrednih odnosov z vsemi socialnimi in političnimi implikacijami.

Takšen razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odno-

sov, opravljen z razraščanjem tehnokratizma, malomeščanskega liberalizma in nacionalizma, je od zveze komunistov zahteval poti in rešitve, ki bodo odprle nadaljnj pozitivne alternative izgrajevanja samoupravnih odnosov in zagotovile, da delavci v združenem delu postanejo upravljalci sredstev vse družbene reprodukcije. Nadaljnja usmeritev izgradnje samoupravnega socializma je bila potrebna toliko bolj, ker so se že tudi v zvezi komunistov pojavljale ideje, da je oblast tehnoprijavskih struktur mogoče premagati le s krepitvijo vloge države. To pa bi pomenilo korak nazaj v izgradnji naših samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.

Pozitivne alternative in smeri našega nadaljnjega razvoja, so na podlagi idejnih opredelitev v zvezi komunistov najdene deloma že v prvi fazi ustavnih sprememb, še mnogo bolj pa v osnutku ustave SFRJ in SR Slovenije. Cilj teh sprememb je: zagotoviti tak družbeno-ekonomski položaj delovnih ljudi, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in v celotni družbeni reprodukciji, enakopravno in enako odgovorno z drugimi delavci upravljali in odločali o pogojih, sredstvih in sadovih svojega dela.

Osnove, ki zagotavljajo tak položaj delavcev v združenem delu, je mogoče strniti v naslednje ugotovitve:

1. Nosilci odločanja o družbeni reprodukciji so delavci v združenem delu. Ta pravica jim je zagotovljena na podlagi dela s sredstvi, ki so družbena lastnina, ki vključuje tudi pravico upravljati ta sredstva in dohodek, ki je z delom ustvarjen. Tako ustvarjeni dohodek je družbena lastnina. Delavci imajo nedotakljivo pravico, da o njem odločajo, vendar njihove odločitve ne smejo biti v nasprotju z družbenimi interesi, opredeljenimi v samoupravnih sporazumih, družbenih dogovorih, programih razvoja in v odločitvah pooblaščenih organov družbenopolitičnih skupnosti.

Vzajemno, soodvisno in soodgovorno vzpostavljajo delavci tudi ustrezne medsebojne odnose v združenem delu z družbenimi sredstvi. Tudi o njih, kakor tudi o uporabi dohodka, ustvarjenega z združenim delom, odločajo na osnovi samoupravnih sporazumov, v katerih neposredno določajo pogoje, združujejo svoje delo in delijo ustvarjeni dohodek.

— Nadaljevanje prihodnjic —

Novice iz sindikalnih organizacij

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKATA ŽELEZARNE

Predsednik tovarniške konference sindikata Železarne je za sredo 14. novembra sklical sejo izvršnega odbora. Dnevni red je obsegal tri točke, med njimi tudi predlog nove organiziranosti sindikata v Železarni in občini.

Tov. Kobentar nam je povedal nekaj več o predvideni novi organizacijski obliki sindikata v Železarni. Nova organiziranost sindikata je usklajena s sklepi četrtne konference Slovenskih sindikatov, ki predvideva nov način dela v republiki, občinah in v delovnih organizacijah. Z novo organiziranostjo sindikata naj bi dosegli, da bodo delavci prisotni pri kreiranju politike sindikata povsod od osnovne organizacije in navzgor prek delegatov.

V sedanjih strukturah sindikata v Železarni imamo v obratih trideset sindikalnih odborov, ter pet osnovnih organizacij sindikatov na ravni temeljnih organizacij združenega dela in tovarniško konferenco Železarne, ki vsklajuje delo med osnovnimi organizacijami v TOZD ter sindikalnimi odbori v obratih. V novi obliki, ki jo predvidevajo še sprejeti dokumenti je rečeno, da je treba osnovne organizacije sindikata ustanovljati povsod tam, kjer je zaposlenih več kot trideset delavcev. To pomeni, da bomo v Železarni v prihodnje imeli delovne konference, na katerih bomo sedanje sindikalne odbore v obratih preimenovali v osnovne organizacije sindikata. Na ravni TOZD bodo formirane konference sindikata, ki bodo usklajevale delo med osnovnimi sindikalnimi organizacijami v TOZD, tovarniška konferenca pa bo še naprej imela naloge, da usklajuje delo konferenc sindikata, v TOZD-ih ter osnovnih organizacij sindikata v obratih.

V novo organizacijsko obliko sindikata se vključuje tudi mladina in sicer tako, da bodo pri vseh osnovnih organizacijah sindikata v obratih ustanovljeni aktivni mladi delavci. V primeru, da v neki osnovni organizaciji sindikata ne bo dovolj mladih, se le-ti priključijo aktivu mladih delavcev v sosednji osnovni organizaciji sindikata. Prav tako bomo imeli aktivne mladi delavce na ravni TOZD in pa aktiv mladih delavcev pri konferenci sindikata Železarne.

S sejo izvršnega odbora sindikata Železarne, na kateri so obravnavali nove organizacijske oblike sindikata, se bo začela v Železarni razprava. Komisija za organizacijska in kadrovska vprašanja, ki jo vodi Pavel Lotrič, že pripravlja predlog, ki bo ilustriran z ustrezno shemo in dodano obrazložitvijo. Gradivo bo ko-

misija posredovala sindikalnemu aktivu na seminarju, ki ga bodo organizirali v decembru. Vabljeni bodo predsedniki sindikalnih odborov v obratih, predsedniki osnovnih organizacij sindikata TOZD, predstavniki republiških sindikatov in drugi.

GRADBENO VZDRŽEVANJE

V sredo 7. novembra je bila v sejni sobi gradbenega vzdrževanja seja sindikalnega odbora. Odbor je razpravljal o izpolnitvi pravilnika o dodeljevanju samopomoči. O predlogu so razpravljali že na seji 24. avgusta, sedaj pa ga je sindikalni odbor v celoti potrdil. O pravilniku samopomoči na gradbenem vzdrževanju bodo razpravljali tudi na sestankih samoupravnih delovnih skupin. Izvedbo te naloge so zaupali tov. Protniku.

UPRAVNE SLUŽBE

Sindikalni odbor upravnih služb je 9. novembra organiziral sestanek, na katerem so se pogovorili o izvedbi srečanja z upokojenimi sodelavci. O izvedbi takšnega srečanja so se dogovorili že na prejšnji seji. Srečanje z upokojenci bo v torek 27. novem-

Železarski globus

BRAZILIJA

V bližini mesta Itaquí (zvezna država Rio Grande do Sul) bodo zgradili novo železarno z letno zmogljivostjo 12 milij. ton surovega jekla. V prvi fazi izgradnje bodo dosegli proizvodnjo 4 milij. ton. Kot surovinsko bazo bodo uporabljali nahajališče železove rude v Carajacu



Globinske peči v valjarni Bela

bra ob 18. uri v prostorih Kazine na Jesenicah. Na srečanje bodo vabili vse sodelavce, ki so bili upokojeni po osvoboditvi, vsako naslednje leto pa le sodelavce, ki bodo upokojeni v istem letu. Predvidevajo, da se bo letošnjega srečanja udeležilo okrog 120 sodelavcev. Ob koncu sestanka so določili nekatere podrobnosti v zvezi s samim programom srečanja z upokojenimi sodelavci iz upravnih služb.

Huda poškodba v elektro-jeklarni

V ponedeljek, 12. novembra, se je na nočni izmeni huje poškodoval naš sodelec Hasan Tubić, 25 let. V Železarni je s presledki zaposlen od leta 1969, v zadnjem času kot drugi topilniški pomočnik v elektro-jeklarni. Nesreča se je zgodila, ko je topilec pripravil jemanje vzorca iz peči in avtomatsko odprl vrata za okrog trideset centimetrov. Iz peči je iz neznanih vzrokov bruhnil plamen in poškodoval mimoidočega sodelavca Hasana Tubića, v oddaljenosti sedmih metrov. Sodelavci so ga takoj pogasili z vodo, nato pa prepegljali v ljubljansko bolnišnico kjer je na zdravljenju.

V spomin Tonetu Mežnarcu



V nedeljo, 11. novembra, zvečer je v prometni nesreči blizu svoje rojstne vasi tragično preminil naš sodelec — delovodja v valjarni profilov na Javorniku Tone Mežnarc. Delovna skupnost TOZD Valjarni in Železarna je z njegovo smrtjo izgubila prizadevnega in poštenega sodelavca in poštenega človeka. Njegovo izgubo bodo toliko bolj občutili v obratu Javornik I, saj je bil strokovno usposobljen delovodja in valjavec, ki je na slehernem koraku pomagal pri reševanju kvalitetnih in drugih problemov, in če je bilo treba sodelavcem na njegovi izmeni.

Rojen je bil v Vrbi, 10. februarja 1929. Že s tremi leti je tragično izgubil očeta, ko pa mu je bilo 15 let je odšel v partizane in se proti okupatorju boril v II. bataljonu Kokrškega oddreda. Po osvoboditvi je nadaljeval z delom v Železarni

in v Žirovnici. Kot družbeno politični delavec in komunist je opravljal številne dolžnosti v društvi in organizacijah na terenu. Bil je predsednik krajevnega odbora ZB NOV Žirovnica ter pobudnik in organizator obnove spominskega obeležja talcem v Mostah pri Žirovnici. Sodeloval je tudi pri oskrbovanju spomenika padlim borcem v Sent Jakobu v Rožu na Koroškem.

V Železarni je bil izredno aktiven v samoupravnih organih. V prejšnji mandatni dobi je bil član DS Železarne, pred kratkim pa je bil izvoljen za člana DS TOZD Valjarni. Bil je predsednik sindikalnega odbora Javornik I in član tovarniške konference sindikata Železarne ter član občinskega odbora ZZB NOV Jesenice.

Pokojni Tone Mežnarc je bil prisoten povsod, kjer se je bilo treba boriti za boljše rezultate in uspeh. Z izredno pozornostjo in veliko vneto je na lahkah progah vodil samoupravno delovno skupino.

Za uspešno in pošteno delo je bil odlikovan z medaljo zasluge za narod in medaljo za hrabrost.

Z njegovo smrtjo je nastala velika vrzel v samoupravnih organih Železarne in v društvenih organizacijah na območju Žirovnice.

V sredo popoldne so se od njega poslovili na pokopališču na Breznici njegovi delovni tovariši — samoupravljalci iz železarne ter soborci in številni prijatelji, znanci. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Poškodbe v oktobru

Služba za varstvo pri delu nam je posredovala podatke o poškodbah na delovnih mestih ter na poti v službo in o izgubljenih dnevih v mesecu oktobru. Iz podatkov je razvidno, da je bilo v TOZD Talilnice sedem poškodovanih in 159 izgubljenih dni, v TOZD Valjarne deset poškodb in 231 dni, v TOZD Hladna predelava osem poškodb in 125 dni, v TOZD VET enajst poškodb in 227 dni. Skupne službe ena poškodba 20 dni. Tako je bilo v oktobru 37 poško-

dovanih delavcev na delovnih mestih in izgubljenih 762 dni. Na poti v službo so imeli tri poškodbe in 25 izgubljenih dni v TOZD Talilnice, v TOZD Valjarne poškodb na poti ni bilo, dve poškodbi in 33 dni sta imeli v TOZD VET, eno poškodbo in 42 dni v Skupnih službah in eno poškodbo in 30 dni v obratu družbene prehrane. V TOZD Hladna predelava poškodb na poti v službo ni bilo, pač pa so zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev izgubili sedem dni. Zaradi sedmih poškodb na poti v službo smo v Železarni v prejšnjem mesecu izgubili 137 dni.

Sestanki samoupravnih delovnih skupin

TOZD talilnice

MARTINARNA — OBRATOVOĐSTVO — 5. oktobra je obratovodja, dipl. inž. Kalan, prisotnim obrazložil rezultate o izpolnjevanju proizvodnih nalog. Z rezultati niso zadovoljni in v kolikor jih ne bodo izboljšali, ne bodo izpolnili družbenega načrta. Omenjali so tudi nekatere probleme v jeklarni, ki jim povzročajo težave. Glavni delovodja tov. Cvetkovič je znova zahteval da je treba zagotoviti potrebno delovno silo za pripravo starega železa. Spregovorili so še o osnutku samoupravnega sporazuma o združitvi OZD v Slovenske železarne.

MARTINARNA — IV. IZMENA — Na sestanku SDS Uran 22. oktobra je bilo prisotnih štirinajst delavcev. Bistvenih pripomb k osnutku samoupravnega sporazuma o združevanju OZD v Slovenske železarne ter k dopolnilnemu predlogu sindikata niso imeli. Nekaj pripomb je bilo k problematiki varstva pri delu, ker posamezni delavci premalo upoštevajo predpise s tega področja.

SDS KOLOMAR — TRAMTE — Obe delovni skupini sta na sestanku 3. novembra razpravljali o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju OZD v Slovenske železarne. Obratovodja inž. Kalan je posredoval poročilo o devetmesečnem poslovanju Železarne in TOZD Talilnice. Seznanjeni so bili z ukrepi za izboljšanje discipline. Inž. Kalan je ob koncu sestanka poudaril, da je samoupravljanje dolžnost in pravica slehernega člana samoupravne delovne skupine.

MARTINARNA — III. IZMENA — Na sestanku SDS Mlakar — Justin — Lekše, so bili seznanjeni z doseženimi rezultati v devetih mesecih letošnjega leta. Z rezultati so zadovoljni, s pripombo, da k temu precej prispevajo cene jekla, manj pa produktivnost, ki je narasla samo za dva odstotka. Proizvodni rezultati so v primerjavi s lanskimi v istem obdobju slabši, vendar vseeno boljši kot so predvidevali. Cene surovinam so v porastu. Obratovodja inž. Kalan je prisotne seznanil z osnutkom samoupravnega sporazuma o združevanju OZD v Slovenske železarne ter o dopolnilnem predlogu sindikata o podpisnikih samoupravnega sporazuma. Precej so govorili o disciplini, ki jo bo treba poostri. Izhodi iz tovarne so dovoljeni samo pri vratarju, z delom pa lahko prenehajo dvajset minut pred koncem izmene. Vse tiste, ki ne bodo upoštevali teh ukrepov, bodo klicani na odgovornost prav tako tudi delovodje. Prisotnih je bilo 60 članov samoupravnih delovnih skupin.

MARTINARNA — LIVNA JAMA — SDS Bauman v livni jami je imela sestanek 5. novembra. Prisotni so bili tudi člani SDS Celarc in Hrovat. Prisotni so se strinjali z obrazložitvijo sprememb in dopolnil samoupravnega sporazuma o združevanju OZD v Slovenske železarne, ki ga je posredoval inž. Kalan. Devetmesečni proizvodni rezultati so ugodni, vendar bi bili lahko še boljši, če ne bi imeli omejitve električne energije.

TOZD hladna predelava

JEKLOVLEK — SDS Bizjak v adjustaži je bila na sestanku 25. oktobra seznanjena s samoupravnim predpisom o ustanavljanju in odpravljanju samoupravnih delovnih skupin. Predvidevajo, da bodo plan v oktobru izpolnili po količini in asortimentu. Prisotne so opozorili na uporabo zaščitnih sredstev, predvsem čelad. V zimskih mesecih bo spet problematično ogrevanje prostorov, o tem vprašanju so razpravljali že lani, vendar ni bilo ničesar urejenega. Prav bi bilo, če bi pristojne službe za rešitev tega problema pokazale več zanimanja. Vedno več težav imajo tudi s plinom. Ob slabem vremenu je adjustaža zaplinjena, tako da je delo zelo oteženo.

TOZD vzdrževanje, energija in transport

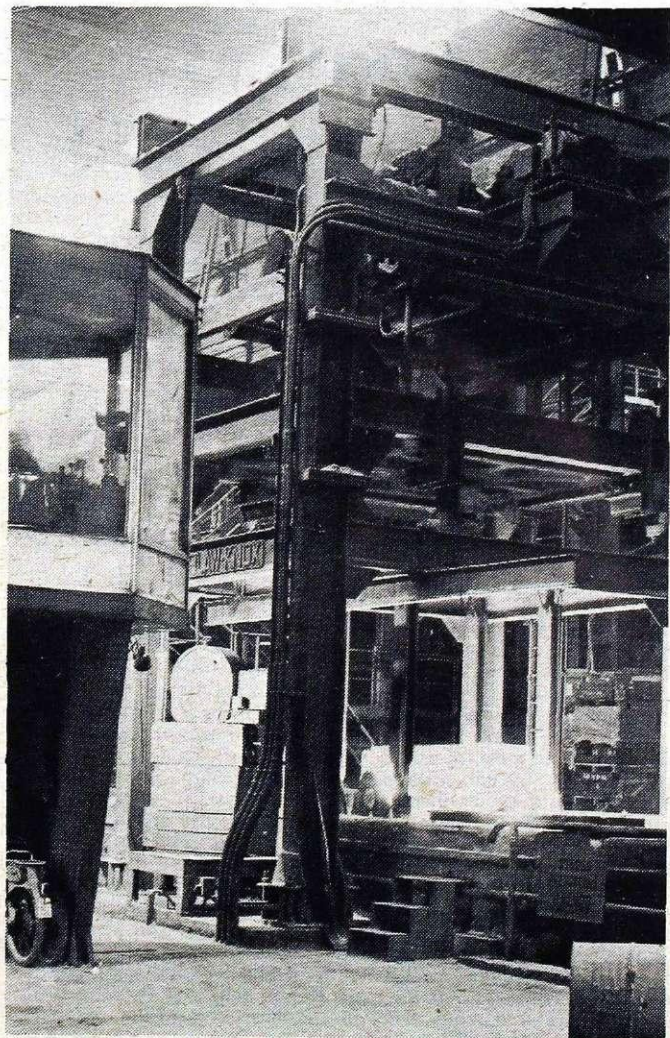
TOPILOTNA ENERGIJA — SDS Kokalj je imela sestanek 6. novembra. Prisotni so bili seznanjeni s sklepi odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD VET ter s sklepi komisije za racionalizatorstvo in novatorstvo. Zadeva v zvezi z neupravičeno premestitvijo delavca je urejena in ni bilo pripomb.

Organizacija skupne službe

ENERGETSKO GOSPODARSTVO — 17. oktobra je SDS na energetskem gospodarstvu razpravljala o samoupravnem sporazumu o združevanju OZD v Slovenske železarne. Predlog je bil sprejet z nekaterimi pripombami.

OTK — PREVZEMNI ODDELEK — Sestanek SDS Zaveljina je bil 10. oktobra. Na vprašanje v zvezi s samoupravnim sporazumom o združevanju OZD v Slovenske železarne so prejeli ustrezen odgovor. Člani SDS iz mehanike preizkuševalnice predlagajo, da bi nabavili nov trgalni stroj za večje obremenitve, ker pri sedanjem ni možno natančno odčitavanje. Opozarjajo na vrzel, ki je nastala v normativu z odhodom dveh članov kolektiva v JLA. Kadrovskega sektorja še ni oskrbel ustreznega nadomestila.

SPLOŠNA ADMINISTRACIJA — 17. oktobra je bil sestanek SDS Frece. Razen vodje delovne skupine je v razpravi sodelovalo tudi več čistilk. Razpravljali so o odobranju, izvajanju in plačevanju dela čistilk prek polnega delovnega časa in ob odsotnosti sodelavk. Sprejetih je bilo več sklepov.



Valjarna bluming — tehničar za tehtanje ingotov

DOPISUJTE

V ŽELEZARJA

Predlog za ustanovitev začasne skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj

Osrednje vprašanje našega nadaljnjega socialističnega razvoja je uveljavljanje nove ustave. V samoupravni socialistični družbi dobiva tudi zdravstvo in zdravstveno zavarovanje enak samoupravni status, enake samoupravne pravice in dolžnosti kot druga področja združenega dela.

Skupnost zdravstvenega zavarovanja Kranj in zbor delegatov izvajalcev zdravstvenega varstva Kranj menita, da je treba ne da bi počakali sprejem nove ustave, s samoupravnim sporazumom ustanoviti začasno skupnost zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenega varstva z namenom, da takoj zagotovimo kar najugodnejše pogoje za sporazumevanje na področju izvajanja in financiranja zdravstvenega varstva.

S tem samoupravnim sporazumom upostavljamo začasno skupnost, ki naj zagotovi svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločanje o izvajanju in financiranju zdravstvenega varstva v skladu s skupnimi interesi, ki naj uresničuje druge skupne interese, do ustanovitve samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega zavarovanja iz zdravstvenega varstva skladno z novo ustavo SRS.

S predlaganim samoupravnim sporazumom opredeljujemo kot najvišji samoupravni organ začasne skupnosti skupščino delegatov skupnosti, ki jo sestavlja zbor delegatov uporabnikov

zdravstvenega varstva in zbor delegatov izvajalcev zdravstvenega varstva.

Z začasno skupnostjo želimo skupno in pravočasno začeti z obravnavanjem in oblikovanjem izhodišč za izvajanje in financiranje zdravstvenega varstva v 1974. letu, skladno z novimi ustavnimi načeli. Z ustanovitvijo te začasne skupnosti hkrati omogočamo ustreznejšo pripravo samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti, ki ga bodo obravnavali in sprejeli delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela in skupnostih ter delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo zdravstveno varstvo.

Osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi začasne skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj, kot ga je sprejel iniciativni odbor, objavljamo z željo, da z njim seznanimo vse delovne ljudi in da dajo morebitne pripombe in dodatne predloge.

Iniciativni odbor za ustanovitev interesne skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva, s sedežem v Kranju, Stara cesta 11, bo obravnaval pripombe in dodatne predloge prispele do 30. 11. 1973.

Kranj, 14. 11. 1973

Iniciativni odbor
za ustanovitev SIS
zdravstvenega
zavarovanja in varstva

Osnutek samoupravnega sporazuma

Z namenom, da povežemo delovne ljudi — uporabnike zdravstvenega varstva in izvajalce zdravstvenega varstva ter dosežemo kar najbolj ustrezne pogoje za sporazumevanje na področju izvajanja in financiranja zdravstvenega varstva, uresničujejo načelo XXI. dopolnila ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije, sta sprejela skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj na seji dne... in zbor delegatov izvajalcev zdravstvenega varstva Kranj na seji dne...

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o ustanovitvi začasne skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj.

1. Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj in zbor delegatov izvajalcev zdravstvenega varstva Kranj ustanovita začasno skupnost zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj.

2. Najvišji organ začasne skupnosti je skupščina delegatov skupnosti.

Skupščino delegatov skupnosti sestavlja dva dela zbora: zbor delegatov — uporabnikov zdravstvenega varstva in zbor delegatov delavcev — izvajalcev zdravstvenega varstva.

3. Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ljubljana opravlja naloge zbora delegatov — uporabnikov zdravstvenega varstva, zbor delegatov zdravstvenih delavcev Kranj pa zbora delegatov izvajalcev zdravstvenega varstva — delavcev v organizacijah na področju zdravstva.

Oba zbora sta enakopravna in ne more priti do preglasovanja.

4. Skupščina delegatov skupnosti oziroma oba njena zbora enakopravno opravljata predvsem te zadeve: 1. sprejemata na podlagi medsebojnih in družbenih interesov program in načrte zdravstvenega varstva;

2. na podlagi vzajemnosti in solidarnosti odločata o sredstvih, potrebnih za zdravstveno varstvo;

3. sprejemata finančni načrt in zaključni račun o sredstvih potrebnih za zdravstveno varstvo;

4. sklepata samoupravne sporazume o financiranju zdravstvenega varstva o organizacijami združenega dela in drugimi dejavniki;

5. volita izvršilne in druge organe in določata njihovo pristojnost;

6. opravljata druge zadeve in pristojnosti skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj, določene v statutu te skupnosti.

5. Skupščina delegatov skupnosti (oba zbora) na prvi seji izvoli predsednika in dva podpredsednika skupščine ter izvršilni odbor, ki šteje 14 članov.

Vsak zbor skupščine izvoli predsednika in namestnika predsednika zbora. Skupščina ima predsedstvo skupščine, ki ga sestavljajo predsednik in podpredsednik skupščine, ter predsednika obeh zborov.

6. Skupščina delegatov skupnosti (oba zbora) sprejme poslovnik o delu skupščine, s katerim določi postopek za delo zborov, za usklajevanje stališč, za sporazumevanje in o pristojnosti predsedstva skupščine.

7. Če zbora po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja ne dosežeta sporazuma o zadevi, postavi skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor enako število članov.

Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

8. Statut skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj (Uradni list SRS, št. 45/70) in na njegovi podlagi izdani splošni akti ter statut skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Kranj (Uradni list SRS, št. 45/70) in na njegovi podlagi izdani splošni akti ostanejo do nadaljnjega v veljavi.

Skupščina delegatov skupnosti po postopku, ki je predpisan za sprejem statuta oziroma drugih splošnih aktov, lahko z začasnimi sklepi spreminja in dopolnjuje ter usklaja statut oziroma druge splošne akte iz te točke samoupravnega sporazuma.

9. Ta samoupravni sporazum ne posega v druge pravice, pristojnosti, obveznosti in terjatve skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj.

10. Ta samoupravni sporazum začne veljati, ko ga sprejmeta skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj in zbor delegatov zdravstvenih delavcev Kranj.

Zbor delegatov zdravstvenih delavcev Kranj

Skupščina skupnosti
zdravstvenega zavarovanja
Kranj

Začetek postopne modernizacije jeseniške bolnice

Projekt za novo zgradbo specialističnih ambulant je izdelan tako, da rešuje vse v prejšnjem sestavku navedene potrebe. Nekatere od teh rešuje že v prvi etapi, druge v drugi, nekatere pa še pozneje, rekli bi v tretji etapi.

Nosilnost temeljev je predvidena nekoliko večja, kot pa je potrebna za enonadstropno stavbo. S tem je dana možnost za poznejši razvoj bolniških oddelkov, saj bo takrat treba le nadzidati še drugo in tretje nadstropje in prostore urediti v bolniške sobe ali prostore za druge potrebe. To je samo osnovna zamisel za dolgoročnejske perspektivno načrtovanje, ker menimo za preudarno, da se že danes odpre ustrezna možnost, še posebno, ker gre za minimalne stroške.

Projekt predvideva naslednje funkcionalne rešitve:

V I. nadstropju so predvideni prostori za internistično ambulantno z dvema ordinacijama in s prostori za EKG ter za MB. Poleg tega so predvideni še prostori za otoloko in konziliarne ordinacije ter za centralni laboratorij. Laboratorij bo zajemal 13 prostorov, tako da bomo v njih na sodoben način lahko razvijali hematološko, biokemično, citološko in druge laboratorijske dejavnosti, katere večidel razvijamo tudi sedaj, vendar v zelo utesnjenih razmerah in v omejenem obsegu, saj imamo zanje na razpolago le tri manjše prostore. Laboratorij bo de-

loval kot centralni laboratorij, torej za vse potrebe bolnišnice in specialističnih ambulant.

V prvem nadstropju so predvideni še dnevni prostori za bolnike, za sejno sobo, za strokovno knjižnico in kabineti za osebe.

Skupno bo v I. nadstropju 853 kvadratnih metrov čiste etažne površine.

V pritličju so skupne ordinacije za bolnice v urgentnih stanjih, vhodna avla, prijavna in sprejemna administracija za specialistično in hospitalno dejavnost, kirurški ambulanta ter prostori za endoskopsko. Največ prostorov je namenjenih kirurški specialitiki, ki zajema dve ordinaciji, rentgenske prostore, mavčarno in kompleten operacijski blok z aseptično in septično dvorano s prostori za anestezijo in reanimacijo.

V prostorih za endoskopsko bodo opravljali rektoskopske, cistoskopske, gastroskopske in druge preglede, za katere je potreben tudi precizen in drag instrumentarij.

V kleti bo bolnik opravil sanitarni sprejem, za kar je predvidenih 47 kvadratnih metrov sanitarnih prostorov. Največ prostora pa je namenjenega za novo lekarno in novo kuhinjo, ki pa žal ne bosta mogli biti opremljeni za obratovanje, niti v drugi etapi, temveč jima bo le rezerviran prostor in narejeni vsi instalacijski priključki. Začetek obratovanja pa še ni znan.

Za lekarno je predvidenih 21 prostorov v skupni izmeri 324 kvadratnih metrov. Prostori so razdeljeni v dva oddelka, tako da bo izdelava in sterilizacija parenteralnih raztopin potekala popolnoma ločeno od ostalih dejavnosti bolnišnice. (Izdelavo teh raztopin opravlja na Gorenjskem samo jeseniška bolnišnica).

Kuhinja bo imela šest prostorov in bo obsegala 472 kvadratnih metrov. Po površini ne bo bistveno večja od sedanje stare kuhinje, pač pa bo tehnično in funkcionalno tako urejena, da bo na enaki površini možno dosežati bistveno večji učinek in sodobno organizirati delo.

V projektu je predvidena tudi tako imenovana druga klet, v kateri bodo nameščene strojnice in instalacijske naprave. Prvotno je bilo predvideno, da bo v prostorih urejeno tudi sodobno zaklonsko, vendar zaradi pomanjkanja denarja ne bo izvedljivo.

Objekt bo zgrajen v parku bolnišnice in bo priključen na obstoječi objekt pravokotno na južno fasado. Tako bosta stari in novi objekt med seboj povezana z veznim členom in bosta sestavljala arhitektonsko celoto.

Dostop za bolnike, obiskovalce in dšebje ter dovoz bolnikov bo po odcepu mimo vratarne, servisni dostop pa bo tudi v bodoče ob zadnji strani bolnišnice.

I. T.

Razpis za gradbeno posojilo

V skladu s členom 52 pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev železarne Jesenice, oddelek za družbeni standard pri kadrovskem sektorju železarne Jesenice objavlja

RAZPIS

za odobritev gradbenih posojil za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v letu 1974, do katerega so upravičeni člani delovne skupnosti železarne Jesenice. Gradbena posojila bo stanovanjska komisija dodeljevala prijavitelcem ob upoštevanju določil pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev železarne Jesenice in točkovnega sistema o dodeljevanju gradbenih posojil.

Glede na omejenost finančnih sredstev in velikega števila neurejenih stanovanjskih razmer, imajo pri odobritvi gradbenega posojila prednost:

1. posojilojemalci, ki bodo dogradili svoje stanovanjske hiše — stanovanja do 31. 12. 1975;

2. posojilojemalci, ki bodo dogradili svoje stanovanjske hiše — stanovanja in izpraznijo družbena stanovanja, last železarne Jesenice do 31. 8. 1975;

3. posojilojemalci, ki gradijo ali bodo gradili stanovanjske hiše — stanovanja in bodo odobreno gradbeno posojilo vročili pri GKB za dobo 24 mesecev in si s tem pridobijo pravico odobritve posojila pri GKB;

4. posojilo se ne podeli graditeljem stanovanjskih hiš ali stanovanj, ki jih gradijo izven območij Jesenice in Radovljica;

5. posojilojemalci, ki adaptirajo svoje stanovanjske hiše ali stanovanja (manjša popravila, zamenjava oken, podov ali slično), ne pridejo v poštev pri razdelitvi gradbenih posojil. Večje adaptacije stanovanjskih hiš se bodo obravnavale pod 1. točko objavljenega razpisa. Upravičenost pa bo ugotavljala strokovna komisija na podlagi oglada gradnje na terenu;

6. maksimalno višino posojila bo stanovanjska komisija določila po končanem razpisu;

7. maksimalni rok vračanja posojila (odobrenega) je 20 let, ki pa je odvisen od višine odobrenega posojila;

8. obrestna mera se bo določila naknadno, v skladu z veljavnimi predpisi;

9. odobreno posojilo posojilojemalec prične vračati od dneva, ki je določen s posojilno pogodbo;

10. s posojilno pogodbo se posojilojemalec zaveže, da bo v slučaju, če iz kakršnegakoli razloga prekine delovno razmerje s posojilodajalko, vrnil posojilo z vsemi pripadki naenkrat;

11. s posojilno pogodbo se določijo ustrezna pogodbeni kazni, če se posojilojemalec ne vseli v stanovanje do datuma, ki je določen s posojilno pogodbo;

12. vsi tisti, ki jim je bilo v letu 1973 odobreno posojilo do maksimuma, to je 50.000,00 ND, odnosno v letu 1972 40.000,00 ND, nimajo pogojev prijavit se na razpis.

Prosilci posojil za individualno gradnjo stanovanjskih objektov morajo v prijavi posredovati sledeče podatke:

1. pismeno vlogo s popolnimi rojstnimi podatki, obrat kjer je zaposlen, doba zaposlitve, število družinskih članov in njih zaposlitve če so zaposleni, višino mesečnega dohodka družine, stanovanjske razmere prosilca, višino že vloženih sredstev v stanovanjski objekt, faza dograjenosti ter rok dograditve oziroma vse litve, števila gradbene parcele, števila vložka in katastrska občina v kateri gradi stanovanjsko hišo;

2. prosilci, ki jim je bilo že dodeljeno posojilo, naj navedejo višino že odobrenega posojila, število in datum posojilne pogodbe. V prijavi naj navedejo tudi naslov, od katerega so dobili gradbeno posojilo in kje imajo deponirano gradbeno dokumentacijo;

3. potrebne formularje interesenti za dodelitev posojila dvignejo na oddelku za družbeni standard na kadrovskem sektorju. Zahtevani podatki morajo biti resnični, ker bomo verodostojnost podatkov preverjali. Prosilci, ki bodo v prijavi navedli neresnične podatke, bodo izločeni iz razdelitve posojil;

4. k pismeni prijavi je treba priložiti še:

— gradbeno dovoljenje
— odločbo o odobreni lokaciji
— potrjeni gradbeni načrt s predračunom
— seznam materiala in del, ki jih prosilec namerava nabaviti

in graditi z odobrenim posojilom
— zemljiškoknjižni izpisek (dobi se na zemljiški knjigi pristojnega sodišča)

5. opozarjamo interesente, naj se na razpis prijavljajo samo tisti interesenti, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, ker ostalih, ki ne izpolnjujejo razpisnih pogojev, stanovanjska komisija ne bo upoštevala pri delitvi posojil. Stanovanjska komisija bo posojila razdelila, ko bo DS železarne Jesenice določil finančna sredstva za leto 1974.

Prijave prosilcev, ki ne bodo vsebovale zahtevanih podatkov in dokumentacije, bo pristojna služba že ob sprejemu zavrnila.

Prosilci naj prijave s priloženo dokumentacijo osebno dostavijo na kadrovski sektor železarne Jesenice — referentu za stanovanja od 19. 11. 1973 do 7. 12. 1973, vsak dan od 7. ure do 10. ure.

Seznam prosilcev, ki jim bo odobreno gradbeno posojilo, bo javno objavljen v obratih tovarne ali v tedniku ŽELEZAR.

ŽELEZARNA JESENICE
Kadrovski sektor



Delavci SGP Sava z Jesenic v Kranjski gori gradijo stanovanjski trojček s 39 stanovanji. Predvidevajo, da bo eno stopnišče useljivo še letos, ostala dva pa v začetku poletja prihodnje leto. Podjetje gradi ta stanovanja za prodajo. Namenjena so predvsem gostinskim delavcem, med katerimi pa ni toliko povpraševanja in jih bodo lahko kupile tudi druge organizacije in posamezniki.

Vinko Trinka

Brigade s hribov

Samo Olševa je bila daleč, s planine je bila videti bližja. Zavili so v borov gozd, kjer je Darko ukazal počitek. Jurij je naglo razdelil suho salamo in kruh. Imeniten zajtrk! Skatila ga je zoprna štorčja. Gledali so jo skozi vejeve, kako voja za njimi. Letalo se je premikalo nad sledjo. Preletelo je tudi gozd, a se je kmalu vrnilo. Potem je nekajkrat zakrožilo nad gozdom, dokler se ni oddaljilo. Če je bilo prej vsaj še majhno upanje, da bi se pred goro Olševa zaobrnil na desno in se po tej strani približali svojemu taborišču nad Koprivnikom, je zdaj tudi to zadnje upanje dokončno propadlo. Preostala jim je še gora kot edina možnost.

Borci na čelu so se menjavali; stopinje so se globoko vdrale v sneg. Tudi naslednji koraki so bili zoprn, a lažji. Po treh urah, ko so samo na kratko, stoje predahili, so se začeli vzpenjati na goro Olševa. Gora na levi je bila resnobna, tiha. Zavrato pa je bilo videti sedlo, ki v svoji najnižji točki ni nudilo dobrega kritja.

Prilezli so na grbino pod sedlom. Napeto so strmeli v steno, sedlo in upali, da jih bo kak znak opozoril na nevarnost. Zagledali pa niso nikakršnega premikanja.

»Robi, vohaš smodnik?« je s posmehljivim glasom zaklical Tonči.

Robi je dvignil glavo, kot bi res ovohaval zrak: »Ja, bi rekel, da se nekaj čmari.«

To je bil slab znak. Robi, kakor je rad tvežal o tem svojem vohanju, vendar se je skoraj vsako drugo njegovo opozorilo le uresničilo. Morebiti je pa tole prvo, ki se ne bo, je pomislil Darko, ki je začel verjeti v Robijev posebni čut za nevarnost. »Robi, nič ne pomaga, tudi če vohaš,« mu je zaklical. »Treba bo na vrh.«

Robi je pomignil svojima pomočnikoma, naj gresta za njim in se začel popreke pomikati na desno stran sedla. Darko je zaslutl njegov načrt. Ob robu sedla je bilo več majhnih grbin, borovcev, ki so nudili vsaj zasilno kritje. Ob samem robu bo lezel na vrh. Zaklical je Tončiju: »Pojd po levem robu. Bodi previden.«

Tonči ga je samo ježno pogledal in pomahal svojemu pomočniku. Droban, a gibčen, nabit z močjo bivšega kovača, se je trmoglavo pogajal po snegu. Pomočnik, ki je zdaj moral za njim, se je proseče oziral nazaj in najbrž na tistem upal, da je kje kakšna možnost in bi mu s to potjo prizanesli.

Darko bi lahko ostal pri glavnini. Le nekoliko bi stopil naprej, da bi lažje zakričal povelje. Vendar prijatelja sta šla naprej in na sedlu ju mogoče čaka zaseda? Če so že toliko časa skupaj, bodo se tole pot opraviili skupaj. Kot tovariši. Pogal se je v sneg. Ni zavijal na sredo, vendar bolj proti sredi; bil je vseeno bliže Tončiju in tudi levemu robu, ki je nudil več mest za kritje kot desni.

Robi se je prvič ustavil. Pomahal jim je z obema rokama. Široko jih je razklenil, kar je pomenilo, naj se čim bolj oddaljijo drug od drugega. Tudi svojima pomočnikoma je ukazal, naj hodita bolj levo in desno od njega.

S te višine je bila četica podobna skupini planincev, zbranih pod steno, ki jo naskakujejo njihovi prijatelji. Stena to res ni bila, zato pa so bili lahko v sedlu granicarji ali planinski lovci, posebej izurjeni za boje v gorah. Z avtomobili so jih lahko pripeljali do vznožja in potlej so, otovorjeni samo z orožjem, lahko hitro napredovali proti vrhu.

Vse pogostejše so zastajali, se pogledovali, mahali z rokami, se ozirali k onim spodaj. Nič ni pomagalo. Na vrh morajo! Prek vrha drži pot v drugo dolino, kjer se Nemci najbrž ne bodo mogli tako hitro zbrati in organizirati za pohod.

Darko je gledal samo Robija. Sključen, kot bi bil pripravljen na skok, se je tiho pomikal proti vrhu. Nenadno pa je zavpil: »Darko, Tonči, Nemci!« in planil v izjedo, ki je bila na njegovi desni. Kratko zatem, ko se je z vrha oglasila brzostrelka, je zapel tudi že Robijev mitraljez. Postrelil je prvi rednik. Ko se je z vrha oglasil že mitraljez in puške, je Robi zavpil: »Kaj še čakata, bežita! Na vrh ni mogoče.«

Pomočnik je stekel že prej, za njim sta stekla tudi Tonči in Darko. Za njima so sikale krogle. Darko je zavijal proti Tončiju, ki je prav tako zavijal v desno, kjer sta videla grbino. Vrgla sta se v sneg in zadovoljna obležala. Krogle sta še slišala, vendar ju zdaj niso mogle zadeti.

Tonči se je začel plaziti na rob, da bi od tam ščitil Robijev umik. »Robi, sem,« je upil Tonči. »Ščitil bom umik.« Robi mu je pomahal, da razume. Počakal je še toliko, da je postrelil naboje iz redenika.

Preostali del čete je razpršeno bežal v desno. Tudi nanje so streljali, vendar bili so oddaljeni več kot petsto metrov in krogle na srečo niso zadevale. Robi se je pogal v sneg. Tekel je z dolgimi skoki, posev, da bi bil hitrejši. Zagledala sta ga, kako je obležal v snegu. Otrpla v grozi sta gledala, če se bo premaknil. Poznala sta taktiko, da zastaneš in igraš mrtveca, Nemci pa prenehajo streljati. Vendar Robija je lahko tudi zadelo. Ne, ni ga! Spet je stekel, potem je za hip zastal in se zaobrnil. Bežal je v kritje.

Ni se zaustavil, ampak je tekel ob vznožju planine navzdol. »Prehudo so streljali. Spodaj bo zavil k nam,« je razlagal Darko. Tonči mu je pomikal in tudi sama sta se pogajala za četo. Zdaj je bila zaseda že tudi od njiju oddaljena skoraj petsto metrov.

Darko je v teku gledal samo proti Robiju; računal je, kdaj bo začel zavijati k njim, da bodo spet skupaj, in če bo treba, bodo z dvema mitraljezoma ščitili četi umik. Videl je oba pomočnika sredi doline, ki se je vlekla iz sedla. Robi je imel do njiju še slabih dvesto metrov. Čudilo ga je, zakaj ne začne zavijati. Zdaj bi bilo prav prikladno. Še malo se je ozrl nazaj, pa je zagledal policiste, ki so se spuščali po sedlu navzdol. »Tonči,« je zavpil. »Užgi po teh policistih.«

Tonči si je začel ogledovati, kam bi lahko postavil zbrojevko, da bi zanesljivo streljal. Pogal se je za nizek borovec in naslonil cev na

vejo. Njegov rafal je zaustavil policiste, da so se pogajali v sneg.

»Še malo jih zadrži,« je upil Darko. »Toliko, da se bo Robi lahko varno umaknil. K nam ne bo mogel.« Zdaj se je šele domislil, da jo je pomočnik ucvrl. Bil je že skoraj tristo metrov pred njima. »Počakaj,« je upil. Zaman. Za novinca, ki je obetal, da bo hraber partizan, je bil ta napad z vrha, v visokem snegu, le prehuda preizkušnja. Splazil se je k Tončiju: »Ko boš spraznil šaržer, ga bom napolnil z mojimi naboji. Pomočnik je predeleč.«

Tonči je mirno kimal. Senca strahu ni zbrzdala njegovega deškega obraza. Edino, kar ga je zdaj zanimalo, je bilo: kdaj se bodo policisti dvignili, da jih bo z rafalom spet pogal v sneg? Samo enkrat so mu še napravili to veselje. Robija nista več videla, zato sta se odločila, da se priključita preostali četi. Prijatelj pa bo moral — kot kaže — uporabiti vse svoje partizanske izkušnje, da se bo pretolkel v taborišče.

Še preden sta dohitela glavnino, je le-ta že padla v zasedo. Zdaj so se skoraj povsem razpršili na majhne skupinice, ki so se usaka zase prebijale po planinah, proti Koprivni, kjer so imeli taborišče. Lezli so previdno, počasi: dan se je nagibal, dokler jih ni zagnil mrak. Ves čas pa so streljali samo na drugi strani, kamor se je umikal Robi. Kot bi se policisti zarotili, da bodo ujeli partizanskega mitraljezca z nemško čelado.

S Tončijem in Marjančkom, ki jih je našel pred mrakom, so se spustili v dolino. Od tam pa so po znanih poteh zavijali proti taborišču, kot bi se vračali z običajnih nočnih poti.

V taborišču je manjkala še polovica čete, vendar so borci še prihajali. Od hrane, ki so jo nabrali, je ostalo bore malo. Vendar zaradi tega niso nikogar oštevali. Ždeli so v zemljankah, prihajali na ploščad in se veselili vsakega zamudnika, ki je prihajal v taborišče. Preden se je zdanilo, so dobili izdaten zajtrk. Manjkal je samo še Robi. Podnevi, to so slutili, se ne bo vrnil. Tudi če bo zelo blizu, se bo pritajil, da ne bi z neprevidezostjo ali z naključnim srečanjem taborišča izdal.

Po mrzlem kosilu so imeli politično uro. Kako mirno in tudi žalostno je bilo brez Robija. Borcem ni bilo do razprave, zamišljeni so le poslušali. Čeprav ni bilo upanja, da bi se Robi prikazal, so vseeno pogledovali v greben, če se morda le ne bo prikazala v njem čelada in z njo Robi, ki bo preklinjal vsevprek, zakaj so ga pustili samega in se je moral spopadati s četo Nemcev.

Upanje, ki se je pobudilo z mrakom, je z nočjo naraščalo. Kolikor dalj so čakali, toliko bolj so verjeli, da bi zdaj Robi že lahko prišel. Potem so se počasi odpravljali spaj. Dežurni je moral nič kolikokrat obljubiti, da bo vse poklical, ko se bo partizan prikazal.

Zbudil jih je za zajtrk in precej so vedeli, da Robija ni. Bilo je pretiho. Slutnja, da je v enem od streljanj, ki so jih slišali, omahnil, se je razlašala.

mesta, prepletenega z obvozi, podvozi, nadvozi — odlično prometno opremljenega in urejenega. Po enem izmed podvozov se spustimo v predmestne ulice — že smo v mestu.

BOLOGNA — ŽIVAHNO IN SPROŠČENO MESTO

Bologna je staro mesto. Pol milijona prebivalcev, ogromen promet, sodobno urejene trgovine, umirjeni ljudje, mesto s samimi rdečimi stavbami, s pokritimi arkadami za pešce in seveda ogromno število ogleda vrednih spomenikov bogate preteklosti — to je današnja BOLOGNA.

Hiše so vse rdeče barve, pa naj bodo iz surove opeke ali pa ometane. Mesto je polno starin, starih katedral in patricijskih hiš.

Dva znamenita poševna stolpa v središču mesta — TORRE ASINELLI (visok 97 metrov) in TORRE GARISENDA (visok 48 metrov) sta simbol mesta in turistična posebnost.

Nedelja dopoldne — mesto je precej osamljeno. Odločimo se za ogled PINAKOTEKE — galerije, ki je za naše pojme kar bogata, za italijanske pa dokaj skromna. Galerija PINAKOTEKA ima nekaj del nekaterih slavnih mojstrov: PISANO, VITALE DI BOLOGNA, SIMONE DE CROCEFISSI, EL GRECO, RAFAEL — to je le nekaj mojstrov, ki so s svojimi deli predstavljeni v tej galeriji. Ogled je zastoj, ker je nedelja dopoldne, takrat pa je obisk vseh muzejev Italije brezplačen.

Če ste v BOLOGNI, ne smete zamuditi obiska enega od obeh poševnih stolpov sredi mesta. Razgleda na mesto vam vsekakor ne bo žal. Mesto leži prav ob vznožju Apeninov. Na eni strani se pričenja ravnina, na drugi pa se v poševni črti, raztezajoči se čez ves apeninski polotok, začneja hribovje. Mestni park v centru je zadnji obronek gričevnatega pasu Apeninov.

Bolonci nimajo dosti možnosti za izlete. Največ jih odhaja po novi avto cesti do morja, ki je slabih 100 km daleč. To je Jadransko morje s kraji CERVIO, CESENATICO, MILANO MARITTIMO, kjer imajo meščani precej svojih vikendic.

V okolici samega mesta pa je SAN LUCA (izletniška točka) poleg mestnega parka, edino sprehajališče. SAN LUCA je pravzaprav mestni rekreacijski center. Ogledali smo si ta direndaj nedeljske sporočenosti v SAN LUCU. Polizali sladoled, se zjezili zaradi parkiranja avtobusa in počasnega spuščanja nazaj ter se v poznem popoldnevu znašli zopet v središču mesta.

Zdaj je bil čas nedeljskega večernega pohajkovanja. Vedno več ljudi je sedelo pred bari, srkalo aperitive ali pa uživalo pri sladoledu. Promet je postajal vse bolj gost in ko so se prižgale

»Daj ga po gobcu!« se oglašila nekdo in se rine skozi gnečo, da bi se prerinil do Pezdirnika in ga utišal.

Greben pa kakor kak pravi govornik dvigne glas in nadaljuje z branjem.

»... o čemer pričajo novi protidelavski procesi pred sodišči, sem rekel, med njimi tudi procesom, med njimi tudi proces proti zagrebškim delavcem in funkcionarjem kovinarske strokovne organizacije...«

»Ja, proti tem boljševikom... Saj prav za to gre. Obesiti bi jih morali,« zavreči Pezdirnik.

»Zares pravi kristjan,« se grajačoče oglašila stari Jošt z glasom. da vsi utihnejo, ker so vsi presenečeni. Vedo, da je Jošt pobožen, da se opoldan, preden seže po južini, pokriža in zmoli molitvico, in prav tako potem, ko poje. Tudi v pogovore in prepire se nikoli ne vtika in se drži bolj sam zase. Zato so »daj toliko bolj presenečeni, ko graja Pezdirnika: »Preganjanim privoščiš smrt? Ne, Pezdirnik, to ni krščanstvo. Kristus je učil: ljubi bližnjega bolj kakor samega sebe.«

»Tisti v Zagrebu so mi sovražniki! Vero sovražijo! Cerkve bi spremenili v hleve, duhovnike pobili kakor v Rusiji.«

»Pa si bil tam, da vse tako dobro veš,« ga vprašuje Jošt.

»V Slovincu tako piše. In Slovenec ne laže. Je krščanski časopis.«

»Krščanski ali nekrščanski? Časnik je časnik! In kar piše v časnikih, je politika. Politika pa še ni vselej resnica.«

»In tako govorite vi, Jošt?« osupne Pezdirnik.

»Govorim, ker vem! Sam sem bil v Rusiji! In kar so takrat storili tam, je bilo prav! Kmetje so dobili zemljo, delavci delo, sovjeti pa oblast.«

»Le kaj čekate? Saj govorite kakor kal boljševik!«

»Boljševik ali ne! Sam sem presodil. Bilo je pravično.«

»Pravično, be, be!«

»Le nekaj kakor kozel, če si kozel... Ne smejte se! Nočem ga žaliti. Le to bi mu rad povedal, da ne čvekam, kakor čveka on. Pred desetimi leti sem bil že v petinštiridesetem letu. Poslali so me pri dvainštiridesetih na fronto, ker sem se zameril nadporočniku in kuratu. Obema sem rekel, da je vojna greh, prav tak greh kakor pobja ali umor... No, ja, pa kaj bi pravil... Ljudem so jo vsilili v božjem imenu pri nas v cesarstvu pa tudi v Rusiji. In če so se v Rusiji postavili taki vojni, razglašeni v božjem imenu, po robu, so ravnali, kot bi morali storiti že zdavnaj vsi in povsod... Pa kaj bi razlagal, kar bi morali čutiti vsi. Bil sem dovolj star, da sem lahko po svoji vesti in pameti presojal. Bilo je pravično, kar so storili. Sam Kristus bi ravnal tako. Tudi ruski mužiki so menili tako.«

»Boljševizem pridigate! Brezboštvo oznanjate! Pa hodite v cerkev in delate greh.«

»Kaj je greh in pove tu notri!« se svolasi Jošt dotakne prsi.

»Ja, tako je,« pritrjujejo Joštu delavci.

»Pritrjujemo vam! Celo Goričnik vam kima! Brezbožniki vam pritrjujejo, vi pa...«

»Govorim, kar čutim.«

»Pa škof? Pa papež? Pa cerkev?«

»Kaj bi rad s škofom in papežem in cerkvijo?« Jošt pogleda Pezdirnika.

»Obsojajo komunizem! Svare nas pred njim! In v cerkvi po vsaki maši molimo, naj bog reši Rusijo.«

»Saj jo rešuje, ker se rešuje sama!«

»Vi ste boljševik, Jošt!« se ne preveč prepričljivo zgrozi Pezdirnik.

»Kako naj bi bil? Star sem, vem pa, da se je v Rusiji zgodilo in se dogaja kakor povsod po božji volji. Tej pa se ni moč upirati in tudi škof in papež nimata do nje moči. Kristus je obljubil kraljestvo na zemlji in v nebesih ubogim. Zanje so odprta vrata vanj, bogatim pa samo tedaj, če bodo razdali vse in hodili za njim.«

»Ali ne hodijo? Samo lastnika naše fabrike poglejte!«

»Lastnika? Morda res hodi, a prišel bo vanj, le kadar bo razdal svoje imetje. Prej bo prišla kamela skozi šivankino uho, kakor bogatin v nebesa.«

»Za advokata tistim brezbožnikom v Zagrebu bi vas morali postaviti.«

»Bral sem, bral... Je brezboštvo, kar je rekel tisti Broz: Prikazoval sem delavstvu krivice, ki mu jih prizadevajo... Je to po tvoje brezboštvo, Pezdirnik?«

»Je, ker je komunizem. Sam je priznal!«

»Tudi Kristus bi opozarjal na iste krivice, ko bi prišel danes na svet, pa bi ga najbrž zopet križali prav tisti, ki se razglašajo za njegove največje vernike... O tem sem že večkrat razmišljal. Ja, križali bi ga, križali... Morda celo njegovi najvišji duhovniki,« pravi Jošt zamišljeno.

neonske luči nad lokali — je zgodnji večerni direndaj dosegel višek. BOLOGNA se je pokazala v vsej svoji nedeljski eleganci in sprošeni živahnosti. Med mladino je bilo sorazmerno zelo veliko starejših sprehajalcev, vse drugače kot pri nas. Pa tudi otroških vozičkov in dam s sfriziranimi kužki ni manjkalo.

Skratka, bil je prijeten, živahen večer polmilijonskega mesta, katerega prebivalci tudi v nedeljah ostajajo povečini doma in se le proti večeru pokažejo na ulicah. Pomešali smo se med množico, si ogledali izložbe, razsvetljene spomenike in vodnjake.

VTISI IN SPOZNANJA...

Prehrana je zelo pomemben sestavni del francoske kulture. Z dvema zvezdicama se lahko pohvali samo 64 restavracij v vsej Franciji. Samo v Parizu pa je restavracij kar 11.000.

Tistega dne nam je vodič povedal, da odlična kuhinja zasluži, da zaradi nje napravimo ovinek. No, nihče izmed nas, ki smo večerjali ta dan pri »Vojvodinji Ani« v DIJONU, se ni mogel pritoževati. »Vojvodinja Ana« ima v MICHELINOVEM turističnem vodniku dve zvezdici. To je manjša restavracija, s štirimi sobami, urejena v domačem, toplem slogu, z rdečimi kariatidami prti in enakimi zavesami, z velikimi ogledali na stenah in cveticami na mizah. Odlična restavracija v provinci. Na podeželju se je dobro in precej ceneje kot v Parizu.

Dobra restavracija je za Francoza znamenitost, ki je vredna prav tolikšne pozornosti kot obisk bogatega gradu ali prijetno popoldne na plaži. Vsak dan seveda ni nedelja — ob običajnih dneh večina zaposlenih Francozov je v tovarniški kantini ali bistroju, ki je najbližji delovnemu mestu. Tudi gospodinje, ki kuhajo doma, med tednom kuhajo bolj skromno — bifteck frites, na hitro pečeni goveji zrezek, morda svinjska zarezbrnica, sesekljan zrezek ali pa kar hrenovka s kislim zeljem, zraven pa še solata, sir in obvezno vino.

Toda vsak Francoz si vsaj enkrat tedensko privošči boljše kosilo ali večerjo. Bodisi doma ali v restavraciji. Tudi na izletih večina ljudi kosi v restavracijah. Piknik je največji izum, ki navdušuje predvsem mlajše Francoze. No, potem so tu še poroke, zaroke, rojstni dnevi, verski in državni prazniki in poslovni sestanki — in prav toliko priložnosti za Francoza, da ob dobrem kosilu ali večerji slavi in proslavlja. To navsezadnje ni nič čudnega in nič izrednega. Jedača in pijača je povsod sestavni del praznovanja.

Slavko Tarman

11

Od Sredozemlja do Atlantika

Podobe kot POSLEDNJA SODBA in ostale, so v nežni luči rumenih reflektorjev v sicer zastarjeni cerkvi prav imenitne. Treba se je spomniti, da je GIOTTO ustanovitelj freskantnega slikarstva in da so te realistične podobe v neverjetno živih barvah nastale okrog leta 1310. Če se spomnimo na naše skromne freske na Janezovi cerkvi v Bohinju, lahko seveda samo še toliko bolj občudujemo te podobe. Pa ne, da bi hotel zmanjševati vrednost fresk v Bohinju!

Seveda je v PADOVI videti še kaj drugega, in tujcev navajeni meščani ti prav radi pokažejo pot do spomenikov preteklosti. Radovedni tujci pač sodijo že kar k mestu. Tako kot japonska družinica, ki jo srečamo v parku, in je tu očitno že doma. Ali pa sladoledar, ki nam kar iz tricikla z glasnim ponujanjem prodaja svoj ledeno-sladki proizvod.

Od PADOVE do BOLOGNE je avto cesta speljana zunaj naselij. In ker vodi po ravnini, je še bolj enolična. Je torej ravna, brez vzpetin in brez najmanjših ovinkov. Vodi samo naravnost in naravnost. Redke črpalke in dva, tri počivališča z bifeji, trgovinami in uslužnostnimi servisi — so zato toliko bolj razveseljive. Kot oaze v puščavi so ta postajališča, oaze miru in zatíjaja pred trušcem sodobnega cestništva. Tistih 130 kilometrov mine mimogrede. Že smo pred BOLOGNO.

Pravzaprav na enem izmed šestnajstih cestišč med seboj ločenih z ograjami, cestišči, ki obdajajo pol mesta v širokem loku in tvorijo prometni obroč. Čudovito. V mestu bi se zadržali, če bi ne bilo tega, nad okolico rahlo dvignjenega vozišča okoli

Kako stare so pravzaprav Jesenice

22. nadaljevanje

V 21. nadaljevanju našega sestavka smo bralce seznanili z nastankom cerkva in samostojnih vikarijatov tako v Kranjski gori kot na Dovjem in prenos cerkvenih pristojnosti iz Ziljske prafare na Radovljiško faro, kar se je zgodilo leta 1362. Omenili smo, da je med tem področje Rateč s cerkvi sv. Tomaža še vedno sodilo v pristojnost prafare Marije na Zilji.

V zaključnem delu našega sestavka smo povzeli zapise kranjskogorskega župnika Simona Vilfana o zgodovini Podkorena, ki jih bomo sedaj zaključili.

»Ta vedno bolj rabljeni prehod, ki je kmalu po naselitvi Slovencev na Koroškem in Kranjskem posredoval poglavito zvezo med tema deželama, ki je bil bržčas tudi vzrok, da so se ljudje — došli bodisi iz bližnjih Rateč ali iz onostranske Koroške — zgodaj naselili na področju Korena, kjer se jim je obetal iz tamošnjega za poljedelstvo in živinorejo ugodnega sveta, pa tudi iz precejšnjega prometa med obema deželama marsikak dobiček ali zaslužek. Potem se je imenoval ta, v dokaj obsežno vas narasli kraj, po gori prelaza, kjer je v podnožju nastal, pač Podkoren.

Po vseh okoliščinah sodeč je nastal Podkoren nekaj pozneje kot Rateče, gotovo pa pred početkom srednjega veka, na kar kaže zgoraj omenjeni povod, kako je ta vas nastala; dalje to, da se omenja v najstarejših, še ohranjenih listinah, in končno tudi to, da ima od pradaunih časov podružno cerkev in lastno pokopališče.

Da se je dvignil promet skozi Podkoren in pomnožil zaslužek vaščanov in pridobila vas na unanjičnosti, k temu je mnogo pripomogla tudi predelava stare tovarne ceste čez Koren v trgovsko in pošto cesto, kar se je zgodilo pod cesarjem Jožefom II.

Tako pravi župnik Vilfan v svojem spisu iz leta 1850.

Oba avtorja, ki sta se ukvarjala z zgodovino tako vasi Rateče kot Podkorena, sta nam prikazala nekakšen razvoj teh dveh vasi, vendar sta se vsaj približnega časa nastanka teh naselij izognila, pač pa sta napisala, da sta obe vasi razmeroma stari. Bolj konkretni je bil Simon Vilfan, ki je pot preko Korenskega sedla oziroma prehodnost tega dela Karavank opredelil v čas po naselitvi Slovencev, s čemer da vedeti, da so bili prav Slovenci tisti, ki so se preko Karavank naselili v Gornjesavski dolini in utrli to za Gornjesavsko dolino vsekakor zelo pomembno komunikacijsko vez med nekdanjo Karniolo in Karantanijo.

Časa, kdaj naj bi Slovenci naselili to področje Gornjesavske doline, žal ne vemo, čeprav po nekaterih zgodovinskih dogajanjih, kakor tudi dokumentih in ohranjenih zapisih, ki se nanašajo še na 9. in 11. stoletje, lahko sklepamo, da se je to zgodilo vsaj v drugem valu naseljevanja Slovencev, prav gotovo pa v času madžarskih napadov, ko so se Slovenci iz že ustaljenih naselij umikali pred divjimi napadalci v bolj odročne alpske doline. Gornjesavska dolina bi bila v tem primeru za Koroško kaj primerna, da bi se izognili napadajočim Madžarom.

O starosti naselja Rateče, če že ne tudi Podkorena, v nekem smislu govori tudi ohranjen zapis langobardskega zgodovinarja Pavla Dijakona, ki pravi, da so v 7. stoletju Langobardi zasedli del slovenske zemlje v dolini Zilje, ki je vsaj sto let ostal v langobardski posesti. Znano je, da je bil ta tako imenovani Ziljski okraj prav predel okrog današnjega Podklostra, Megvarij, Trbiča, po čemer lahko sklepamo, da je tudi predel od Trbiča preko Bele peči do Rateč sodil v ta slovenski okraj. To so seveda samo domneve. Ne moremo pa tega za trdno trditi, saj zgodovinarji vse do danes niso odkrili pisanih dokumentov o prvih začetkih naseljenosti gornjega dela Gornjesavske doline.

Vendar te domneve izhajajo iz dokaj logične podlage, saj poleg zapisa Pavla Dijakona vemo, da je bila v tesni soteski Ziljice stara langobardska vojaška postaja še iz časov, ko so se Slovenci in Langobardi borili za mejo med takrat nastalo langobardsko državo in današnji Furlaniji in slovensko Karantanijo.

Drugi zelo zanimiv dokaz, ki priča o zgodnji naseljenosti Gornjesavske doline pa je podatek, ki priča, da je v Beli peči še pred 15. stoletjem stal grad. Celjani so namreč leta 1431 pričeli graditi znani belopeški grad in ga postavili na ruševinah nekdanjega obstoječega gradu ali kakšne druge stavbe. To nam nazorno priča o navzočnosti civilizacije v tem predelu, žal ne ugotovljenega izvora.

Tudi že nekajkrat imenovana cerkev sv. Tomaža kaže vsaj po starosti prvotnih temeljev, po domnevah nekaterih še na predzgodovinsko zgradbo. Po domnevah drugih izvedencev pa vsaj na staro krščansko cerkev, na katere temeljih je bila kasneje zgrajena cerkev v romanskem slogu in v 14. stoletju prezidana že v gotskem slogu. Vse to dokazuje, da je bil tu navzoč človek že zelo zgodaj.

Pri tem je zlasti zanimivo še to, da so bili tako ostanki temeljev cerkve kot ruševine gradu, na katerih so zidali belopeški grad zidani. To kaže na višjo stopnjo kulture, saj nam je znano, da so Slovenci poznali le leseno gradnjo in zidanja niso bili vešč. Če izhajamo iz razvoja gradbene tehnike, lahko sklepamo da ostanki teh objektov sodijo še v dobo pred naseljevanjem Slovencev.

Po vsem tem lahko sodimo, da ta predel le ni bil tako osamljen, zapuščen in do 14. stoletja nenaseljen, kot to ugotavljamo nekateri zgodovinarji. Te trditve so dokaj neložne v primerjavi s pisanimi dokumenti, ki se nanašajo na Dovoje v 10. stoletju, na Kranjsko goro v 11. stoletju. Zgodovinarji pa se še danes ne morejo sporazumeti, ali je bila skozi Gornjesavsko dolino utrjena cesta že za časa Rimljanov, s pripojitvijo na glavno trgovsko cesto, ki je vodila skozi Kanalsko dolino v Karantanijo in severno Evropo.

Glede samega nastanka naselja oziroma starosti vasi Podkoren, lahko napišemo, da se je v novejši dobi s tem ukvarjal tudi domačin Jožef Volc, ki je leta 1938 napisal kratke črtice iz preteklosti vasi in Gornjesavske doline.

V teh zapisih avtor ne soglaša z mnenjem župnika Vilfana, da so Podkoren naselili Ratečani. To navedbo spodbija s tem, češ da so se Ratečani vedno razlikovali od Korencov tako po telesnosti, kot po duševnosti, govoric, noši in običajih. Od nekdanj so bili Ratečani samosvoji, četudi so skupaj s Korenci sodili v isto župnijo. Tudi značilni rateški »dro« ni bil pri Korencih nikoli v navadi, sicer pa tudi domača hišna imena v Podkorenu nimajo nobene sorodnosti z rateškimi.

Volc je mnenja, da so prvotni prebivalci prišli v Rateče iz Roža Ziljske doline, medtem ko so Koren naselili prebivalci iz Roža in beljske okolice, kajti narečje Korencev je še danes precej podobno narečju, ki ga govorijo prebivalci iz okolice St. Lenarta. Sicer pa so se Korenci v vseh ozirih vedno bolj nagibali na koroške sosedje, še tudi potem, ko je že stekla železnica po Dolini. Zanje je bil Beljak v narečju imenovan »Bljek«, še vedno bližji in mikavnejši kot Radovljica ali Kranj. Zanimiva je ugotovitev, kadar se je Korenc odpravil v Radovljico ali v Kranj, je navadno dejal, da gre dol na Kranjsko. To se je ohranilo pri Korencih še v 20. stoletju, kar je po svoje zelo zanimivo, saj se podobno še dandanes izražajo slovenski Korošci onstran Karavank.

Kako je nastalo ime Podkoren je uprašanje, ki še dandanes ni rešeno, pa čeprav so se že razni zgodovinarji ukvarjali s tem, kot tudi Jožef Volc, in njegov pedhodnik župnik Vilfan. Po njegovem mnenju, je dobil prelaz svoje ime po bližnji gori, ki ima obliko stočca ali narobe obrnjenega korenja. S tem, da so hoteli stari Slovenci označiti tako goro kot stočasto goro ali po nemško »Kogelberg«, vendar sama beseda »koren« za korenje ali peso ni bila med Korenci nikoli v rabi, sicer pa tudi nad samim prelazom ali v neposredni okolici ni videti vršaca z izrazito obliko narobe obrnjenega korenja, po katerem naj bi prelaz in kraj dobila ime.

Se manj pa je sprejemljiva razlaga za nastanek imena Koren, češ, da je ta prelaz dobil svoje ime po tem, ker se tu začinjajo Karavanke in naj bi bil tu nekakšen koren ali začetek pogorja Karavank.

Volc, ki vse kaže, da se je intenzivno ukvarjal s tem uprašanjem, je iskal primerjavo v dveh krajevnih imenih na Saškem v okolici Leipziga. V svojih zapisih pravi, da se v tej deželi v oddaljenosti 56 kilometrov nahajata kraja oziroma dandanes že mesti z imeni Weissenfels in Wurzen. Njega preseneča enakost krajevnih imen na Saškem kot v Gornjesavski dolini, saj tako imenovani Weissenfels in Wurzen pomenita v slovensčini krajevni imeni za naselji Bela peč in Koren. Ta ugotovitev je po svoje zelo zanimiva in niti ni brez osnove, saj vemo, da so grofje Ortenburški leta 1404 ustanovili rudarsko-fužinarsko naselje v Beli peči »Weissenfels«, kamor so baje privedli rudarje iz Saškega. To se je zgodilo v času vladavine »gnofa« Friderika Orten-

Muzejsko - zgodovinski

16. november

vestnik

burškega. Volc v svojem zapisu sicer ne pripisuje kolonizacije oziroma nastanka fužinarskega naselja Bela peč Ortenburžanom, vendar se sklicuje na dobo preseljevanja, ko so Sasi iz nepojasnjenih razlogov širili svojo ekspanzijo proti jugu in zahodu. Mnenja pa je, da se je veja teh Sasov naselila tudi v tem predelu, kjer so odkrili železovo rudo, saj je znano, da je saški Weissenfels še dandanes rudarski kraj.

Za Koren pa Jože Volc meni, da so ga naselili prebivalci saškega Wurza, ki so se po vsej verjetnosti glede na bližnje fužine v Beli peči, ukvarjali s kuhanjem oglja. To nam v nekem smislu dokazuje tudi ohranjeno ledino ime v neposredni bližini Podkorena »na Kopsih«.

Za lažje raumevanje citiramo zapise Jožeta Volca, ki se nanaša na možnost, da so prav saški rudarji in ogljarji naselili ta predel Gornjesavske doline:

»Zgodovina ve povedati, da so se stari Sasi radi preseljevali. Celu v Britanijo so šli in so postali tam Anglosasi. Drugi so jo ubrali na Langobardijo na jug, v Panonijo in Italijo. Pot v Italijo je pa s severa vodila preko Žabnice in pozneje tudi preko Predila. Nemogoče ni, da so ostali nekateri teh saških izseljencev v dolini pod Mangartom, kjer je vabil lesa in rude bogati, pred napadi varen kraj za naseljevanje. Ti bi bili imenovali novo selišče po onem v domovini, iz katerega so prišli, Weissenfels. Izseljenci iz saškega Wurzena pa bi se bili naselili nižje doli, da bi bili v bližnji zvezi s Slovenci v gozdovih Kranjske gore, ker so bili sami slovenskega pokolenja: mesto Wurzen na Saškem so namreč pozidali lužiški Srbi. Novo mesto na prelazu bi bili imenovali po starem kraju v domovini: Koren.

Poroča pa zgodovina tudi o bamberskem škofu Otonu, ki je leta 1106. prišel iz Italije potoval skozi te kraje in je ob tej priliki vzel v posest grad Podkloster, ukazal podreti ozidje in je ondi ustanovil samostan sv. Jurija. Ta škof je oznanjeval evangelij polabskim Slovanom in je znabiti hotel dati tudi tukajšnjim naseljencem versko pomoč s podklostrskim samostanom, saj pove o njem zgodovinar, da je zelo skrbel za svoje slovenske podložnike. S čim bi se bili prvotni naseljenci tu pečali? Saški Weissenfels je še danes rudarski kraj in je bil morda že izdavn. Naseljenci v Weissenfelsu so tudi kopali rudo, ki je bila odhodna okolica bogata, kakor sploh »sega gorenjsko železarstvo nazaj v svojo starodavnost«. Kjer pa je razvito železarstvo, se mora razviti tudi ogljarstvo. Poleg železarstva je glavni pogoj za plavžarstvo primerno kurivo. Zato se je do najnovejših časov rabilo oglje.

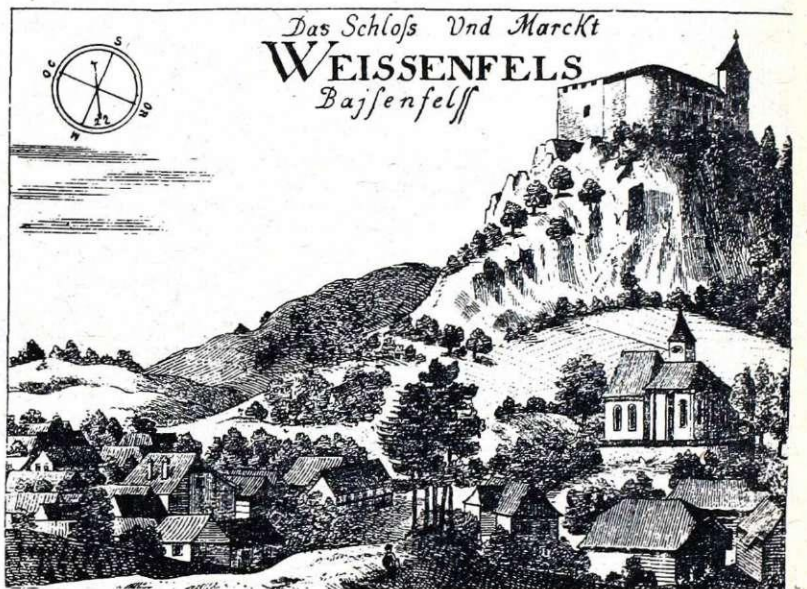
Kopanje železove rude in žganje oglja je hodilo vstric. Pri tem pa je odločalo še nekaj drugega, kar je uplivalo na žganje oglja. Kar poroča zgodovina o bamberskih škofih, da jim namreč v okolici Trbiča ni prišlo tedanje redko naseljenstvo kmetov in pastirjev, ker je donášalo premalo davščin, to bo veljalo tudi o brikenskih škofih, nekdanjih gospodarjih gorenjskih pokrajin, da so namreč hoteli imeti od svojih pokrajin več koristi. To so dosegli s pospeševanjem železne industrije, rudokopov in z naseljevanjem številnih kolonistov, potrebnih za izvrševanje omenjenih del, kakor tudi za krčenje šum, kjer je bilo zemljišče primerno za rodovitno svet. Kadar se oziram na tiste prostrane senožeti, »Lomiče«, ki segajo od rateških Rutčev do Korenskega prelaza, me obhaja misel, če niso bili prvi delavci, ki so odprli tista področja sončnim žarkom, oni severoslovanski naseljenci, ki so dali tudi prelazu po svojem domačem kraju ob daljni Mulbi ime Koren.

Po tej verziji je dana okvirna letnica za nastanek vasi Podkoren. Če pa upoštevamo že prej naveden podatek, da je bil ustanovitelj naselja Bela peč ortenburški grof Friderik III. leta 1404, izgleda da Volc s tem podatkom ni bil seznanjen, zato v svojem zapisu navaja, da naj bi bili saški plemiči tisti, ki so kot prvi zgradili belopeški grad. To pa je z upoštevanjem dejstva, da so Celjani gradili svoj grad v Beli peči na ruševinah že prej obstoječega gradu,

skoraj nemogoče. Čas od leta 1404 do 1431, ko je bila ustanovljena naselbina Bela peč in ko so Celjani pričeli graditi grad nad Belo pečjo, je vsekakor prekratka doba, da bi se grad spremenil v ruševine.

Če upoštevamo skromen podatek, ki se je ohranil po zaslugi zgodovinarjev, da so Celjani na ruševinah zgradili nov grad, kot upravnostojanko za čuvanje po izumrlih Ortenburžanih dedovane posesti v Gornjesavski dolini, potem je izključeno, da bi bili saški plemiči lastniki prvega gradu, ker je to obdobje prekratko in nesprejemljivo. Obstaja sicer možnost, da so bamberski škofje kot zemljiški gospodje v tem predelu postavili kakšno stojanko za čuvanje in ohranitev svojih zemljišč, ki so jih dobili v fevd. To pa ni z ničemer podkrepjeno. Škoda je le, da se o belopeških ruševinah ni ohranil bolj točen zapis, kaj so sploh našli oziroma v kakšnem stanju so bile ruševine, na katerih je zrasel ponosen celjski grad — sedež belopeške gosposke. Pod to gosposko so v upravnem pogledu dolga stoletja sodile tudi Jesenice kot nekdanja ortenburška posest, ki so prav tako po letu 1418, zaradi dedne pogodbe med Ortenburžani in Celjani, prišle pod Celjane. Znano je, da so belopeški gospodje v 16. stoletju zgradili izpostavo ali nekakšno podružnico belopeške gosposke na Jesenicah, znani grad ali Jeseničanom bolj znano Kosovo graščino.

(Nadaljevanje sledi)
Stane Tušar



Gornja slika nam predstavlja trg Belo peč z graščino, kjer je bil sedež znane belopeške gosposke. Posnetek je povzet po avtorju in zgodovinskem Valvazorju in je bil narejen nekako v času, ko je obiskoval Gorenjsko, to se pravi v sedemdesetih letih 17. stoletja. Grad, ki ga vidimo na sliki, so zgradili Celjani leta 1431 in je danes v ruševinah.

Kramljanje z bralci

Na sliko, objavljeno v 22. številki MZ-Vestnika, smo na naša uprašanja dobili od bralcev nekaj pismenih, kakor tudi ustnih pojasnil, ki so si enotna le v tem, da je bilo praznovanje 1. maja leta 1919 res v Hrenovici, za natančno mesto praznovanja nismo dobili ustreznega pojasnila. Sicer pa je razveseljivo to, da se naši stari železarji še vedno zanimajo za železarske Jesenice in našo dejavnost, kljub temu, da živijo izven Jesenic. Tak primer je tudi naš nekdanji sodelavec, upokojenec Gabrijel Fran, ki nam je v pojasnilu k sliki poslal kljub visoki starosti naslednje pojasnilo:

»Na vaš poziv v Železarju z dne 19. 10., kjer je bila objavljena slika iz Hrenovce sporočam, da je bila ta proslava prvega maja 1919. Vsi navzoči so imeli rdeče nageljne iz papirja, ki so jih naredile proletarske žene v domu pri Jelenu na Savi. Na sliki sem tudi jaz, ki sem bil

tokrat predsednik kovinarjev v železarni od začetka leta 1915 do konca leta 1919. Prireditve proslave prvega maja je bila v Hrenovici malo naprej od tedanje nemške šole na levo čez sedanjo cesto. Odborniki in zaupniki kovinarjev bi se lahko ugotovili na sliki s povečevalnim steklom.

Od uredništva prejemam vaš list že več let. Ne zamerite moji slabi pisavi, ker sem star že 86 let in imam vašo železarno še dobro v spominu, ker sem se boril med prvo svetovno vojno pod preki sudom za delavske pravice.

Vas pozdravljam, srečno.

Ptuj, 29. 10. 1972» Gabrijel Franc

O prvomajski proslavi leta 1919 nas obvešča tudi naš veteran Cene Ambrožič, ki pravi v svojem pismu, da je bil uradni del proslave pred železniško postajo, medtem ko je bila prvomajska zabava prirejena v

Hrenovici tako imenovanem »Kuceljnu«.

Glede slike pa odločno trdi, da ni narejena ob priliki prvomajskega praznovanja.

Tudi naš upokojenec, bivši delovodja Janez Stenovec se spominja prvomajskega praznovanja v Hrenovici, ker je še delal pri inštaliranju električne razsvetljave, ki so jo improvizirali v Hrenovici, vendar pa glede same slike ne ve povedati, kje bi to lahko bilo.

Bolj nasprotujoča je izjava Marije Pintar iz Breznice, ki pravi, da se slika nanaša na proslavo, ki je bila organizirana leta 1923 v Milanovem logu. Obstaja sicer možnost, da je bila taka proslava v Milanovem logu, vendar ta posnetek s svojim okoljem ne moremo najti nikjer v tedanjem Milanovem logu, saj tam ni bilo v tistem času nobenih zgradb.

Vsem bralcem, ki so nam posredovali podatke, ki jih iščemo, se najlepše zahvaljujemo. Prosimo pa vse še živeče sodelavce Gabrijel Franca, če bi nam lahko pomagali pri razpoznavanju posameznih oseb na sliki, Gabrijel v svojem pismu navaja, da je na sliki tudi on, vendar zaradi manj razločnih obrazov na sliki ni prepoznal ostalih članov oziroma odbornikov takratne kovinarske organizacije na Jesenicah.

Ker je slika sama na sebi pomemben dokument in brez točne dokumentacije nima prave vrednosti za naš muzej, prosimo bralce, če nam kakor koli še pojasnijo oziroma odgovorijo na zastavljena uprašanja, za kar se jim že vnaprej najlepše zahvaljujemo.



Jeseniške novice

Po podatkih ob koncu oktobra je letošnji proračun občine Jesenice za 6,05 odstotka nad predvidenjanj. Od predvidenih 24.774.000 dinarjev smo zbrali že 22.142.760 dinarjev. Največje povečanje smo dosegli pri davkih od osebnih dohodkov zaposlenih, kjer smo za skoraj sedem odstotkov presežili že celotna predvidenjanja. Za okroglo tri odstotke nad desetmesečnimi predvidenjanji so tudi dohodki od davkov od prometa blaga in taks, medtem ko so za 12 odstotkov pod predvidenimi prispevki za uporabo mestnega zemljišča.

Od čistega proračuna pa so pod predvidenjanj dohodki za potrebe temeljne izobraževalne skupnosti. Od predvidenih 17.396.000 dinarjev, smo v desetih mesecih zbrali 13 milijonov 396.304 dinarjev, kar je 77,01 odstotka ali pod predvidenim za 6,32 odstotka.

Na torkovi razširjeni seji predsedstva občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti, kateri so prisostvovali tudi predstavniki osnovnih organizacij sindikata tega področja in predstavniki svetov osnovnih šol, so največ časa posvetili razpravi o vzorčnem statutu osnovnih šol. Navzoči so imeli več pripomb, predvsem pa je dilema, kako organizirati delegacije. Predlog predvideva, naj bi samo tretjino delegacije sestavljali šolski kolektivi, to pa bi pomenilo, da bi prav šolski kolektivi imeli v tem primeru od vseh organizacij združenega dela z ostalimi področji negospodarstva in gospodarstva, najmanjšo samoupravno pravico. V tem smislu bodo pripravili tudi mnenja in predloge. Poleg tega so se pogovarjali o bodoči organiziranosti sindikata in bili mnenja, naj bi skupni sindikat ustanovili za znanstveno dejavnost, visokošolske zavode in tudi za vse ostale šolske zavode — torej za znanost in izobraževanje.

V naši občini smo zaključili s prvim delom ustavne javne razprave, čeprav nismo opravili vseh predvidenih javnih razprav. V nekaterih organizacijah, predvsem dislociranih delovnih enotah niso organizirali javne razprave o osnutkih zvezne in republiške ustave ter o dokumentu o kadrovski politiki. Medtem je javna razprava o osnutkih obeh ustav že zaključena, v naši občini pa bomo v naslednjih dneh nadaljevali z javno razpravo o dokumentu o kadrovski politiki, saj smo s tem praktično želeli preizkusiti bodoči delegatski sistem dogovarjanja.

Cepur niso v vseh organizacijah razpravljali in izvolili delegacije, bodo predvidoma že v prihodnjem tednu organizirali razprave po interesnih področjih, kjer bodo delegacije usklajevale pripombe o dokumentu o kadrovski politiki. Treba je reči, da je pripomba na omenjeni predlog zelo veliko in da verjetno ne bo tako enostavno vse uskladiti in upoštevati. Na konferencah delegacij bodo izvolili delegate, ki se bodo zatem sešli še na konferenci delegatov občine, kjer naj bi dokončno potrdili predlog dokumenta, katerega naj bi vse organizacije tudi podpisale.

Uspešen izlet

V zadnjih dneh oktobra so taborniki občine Jesenice organizirali izlet v zagrebški živalski vrt in v Čateške toplice. V dveh skupinah se je udeležilo izleta dvestopetdeset tabornikov, kolikor je pa manjkalo do polne zasedbe avtobusa, so vzeli s seboj še šolsko mladino.

Spraviti dvestopetdeset mladih ljudi v Zagreb in nazaj ni lahka naloga in vendar se je to posrečilo brez manjših prijetljajev. Že dolga leta nazaj ni bilo treba uporabiti nobene sankcije, saj so mladi disciplinirani in poslušni.

Samo udeležba na izletu dokazuje, pravilno odločitev vodstva, da je najuspešnejše delo z zelo mladimi taborniki. V bistvu jih želimo odtrgati od različnih negativnih vplivov in nadomestiti brezdolje in dolgčas z zabavno in poučno aktivnostjo.

Cena izleta je znašala trideset dinarjev. Vračunan je bil prevoz, vstopnica v živalski vrt in v Toplice. Tako cena je dostopna vsakomur, eden od namenov pa je tudi, predvsem otrokom socialno slabše stoječih staršev omogočiti razvedrilo, saj se razlike v standardu precej poznajo.

V glavnem se jesenska aktivnost počasi končuje, v kratkem pa bodo začeli organizirati čajanke.

To bo majhna prirediteljska kakšno igrice, potem pa bo ples. Lani so se takih prireditev udeležili tudi nekateri starejši, pa je bilo prav lepo.

Jože Jekler

V torek 6. novembra so se v Skofiji Loki zbrali predstavniki kulturnih skupnosti gorenjskih občin, kamor štejejo tudi občini Kamnik in Domžale, da bi se pogovorili o nekaterih skupnih akcijah na kulturnem področju v prihodnjem letu.

Med drugim so podprli tudi akcijo za zbiranje gradiva delavskega gibanja na Gorenjskem, katero opravljajo v okviru tehničnega muzeja na Jesenicah. Pripravljeni so akcijo tudi sofinancirati, vendar ker so še nekatere nejasnosti, so pred tem predlagali razgovor z medobčinskim sekretarjem ZK za Gorenjsko Martinom Koširjem in predstavniki tehničnega muzeja.

Dogovorili so se tudi za pogostejša izmenjavanja gostov kvalitetnih kulturnih skupin med posameznimi

občinami in menili, da je treba urediti odnos republiške kulturne skupnosti do gostovanj nekaterih ljubljanskih ansamblov v raznih krajih Slovenije. Na posvetu so se še dogovorili, da bodo pripravili poročilo o stanju kulturnih objektov na Gorenjskem. Mnenja so bili, da Gorenjska v tem pogledu že zaostaja za drugimi področji in da je treba opozoriti na problem. V vseh gorenjskih občinah imajo probleme tudi s prilagoditvijo samoupravnih kulturnih skupnosti novemu delegatskemu sistemu in z uresničevanjem zahtev ustavnih dopolnil. Ker je še vrsto nejasnosti, so se dogovorili, da bodo kar najhitreje pripravili posvet, kamor bodo povabili nekoga, ki bi znal odgovoriti na vsa vprašanja. Naslednje srečanje bo v decembru v Trzinu.

France Žvan med najstarejšimi Jeseničani

Minulo soboto je organiziralo društvo upokojencev na Jesenicah srečanje članov, ki so stari nad 80 let. Srečanja, ki je bilo v domu upokojencev na Jesenicah, se je od 78 veteranov udeležilo 30. Nekaj jih je namreč v bolnici, nekaj v domu dr. Franceta Berglja, ostali pa so doma nepokretni.

Od vabljenih gostov so se letošnjega srečanja udeležili France Žvan, predsednik skupščine občine Jesenice, Dušan Stare, sekretar železarne Jesenice in Karl Frančeskin, predstavnik občinskega sindikalnega sveta.

Srečanje je prišel predsednik društva upokojencev Janko Verdnik, ki je pozdravil veterane in goste ter zaželel vsem prijetno tovariško srečanje. O pomenu takih srečanj z najstarejšimi upokojenci je govoril predsednik komisije za rekreacijo, kulturo in oddihe Polde Ulaga, ki je med drugim dejal, da ni pravilno, da se tiste, ki so nekoč ustvarjali za se-

danost in gradili temelje današnjemu gospodarstvu, prerado in prehitro pozablja. Svoje izvajanje je zaključil z besedami: »Družba naj bi dala upokojencem tisto kar jim pripada, upokojenci pa naj bi izkoristili vse kar se da, da bi bila jesen njihovega življenja čim lepša.« S toplimi besedami in iskrenimi željami so pozdravili navzoče tudi trije predstavniki. Za organizacijo srečanja in za iskrene želje se je zahvalil v imenu vseh najstarejših upokojencev Cena Ambrožič.

V kulturnem programu, ki ga je izvajal pevski zbor jeseniških upokojencev je sodeloval tudi sodelavec RTV Ljubljana Marjan Stare z recitacijami.

Obdaritvi vseh z boni v vrednosti 50 dinarjev, je sledila pogostitev, tej pa tovariški večer s prijetnim kramljanjem, petjem in plesom. Ob zaključku so se udeleženci s solzami v očeh zahvaljevali za pozornost.

Počastili so svoje najstarejše člane

Društvo upokojencev na Javorniku in Koroški Beli vsako leto povabi tiste svoje člane, ki so stari 80 let in več, v svoj dom, da jim izkaže pozornost in jih skromno pogosti. Tako se je tudi letos 7. novembra odzvalo vabilu 13 veteranov od 22 osemdesetletnikov, kolikor jih je v društvu.

Predsednik Svetlin je v kratkem uvodnem nagovoru pozdravil slavljenice in goste, temu pa je sledil kratek kulturni program, ki so ga izvajali: pevski oktet DU, učenci recitatorji osnovne šole Koroška Bela in instrumentalni trio v sestavi dveh ceter in kitare s pevko, Svoboda Javornik Koroška Bela.

Programu, ki je bil izveden zelo priskrbeno, posebno točko, ki so jih izvajali otroci, so še posebej pozorno sledili slavljenici, saj je bil prav njim namenjen in marsikomu se je utrni-

la solza. Zatem je predsednik DU izročil še posebno darilo najstarejšemu upokojencu 94-letnemu Janezu Bizjaku iz Koroške Bele.

Po programu in pogostitvi je sledila prosta zabava, ki jo je poživljal tovariš Franko s svojo harmoniko. Glas harmonike je poživljal tudi slavljenice, da so se ob polki in valčku živahno zavrteli. Tudi najstarejši Bizjak je zaplesal.

Vabilu na srečanje z najstarejšimi upokojenci so se odzvali tudi železarna Jesenice, občinski sindikalni svet, SZDL in DPM s svojimi zastopniki. Zadovoljstvo, ki se je razbralo z obrazov navzočih, je najlepše priznanje društvu, ki se vsako leto spomni svojih najstarejših članov, ki jim želimo še mnogo zdravih in veselih dni v pozni jeseni njihovega življenja.

LEKS

Ob 20-letnici krvodajalstva Priznanja organizatorjem in krvodajalcem v radovljiški občini

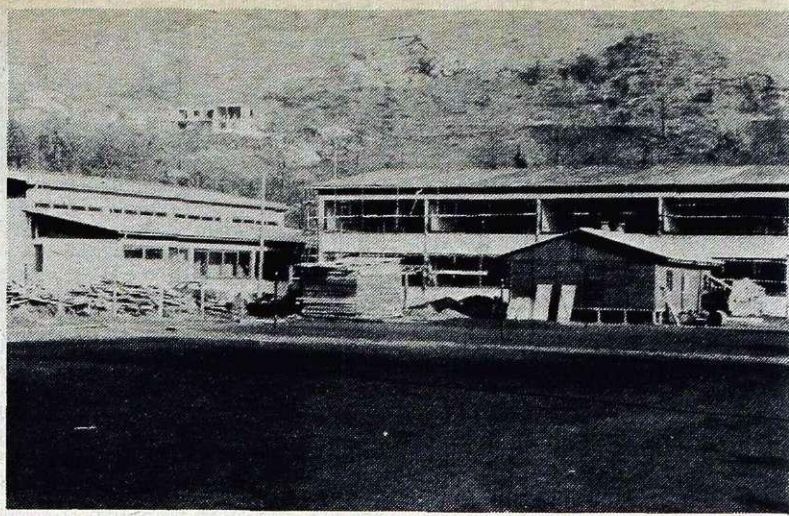
Kot smo že poročali, je občinski odbor RK Radovljica priredil v torek, 30. oktobra v kazini Park hotela na Bledu svečano akademijo v počastitev 20-letnice prostovoljnega krvodajalstva. Poleg številnih krvodajalcev in aktivistov RK, so se slovesnosti udeležili tudi predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in gostje iz sosednjih občin. Udeležence je pozdravil predsednik Jože Kejžar, nakar je o pomenu, razvoju in uspehih krvodajalstva v radovljiški občini spregovoril častni in dolgoletni predsednik občinskega odbora RK dr. Janko Benedik. Med drugim je poudaril velike zasluge občanov — krvodajalcev, njihovo visoko solidarnostno in človekoljubno zavest, ki so največ prispevali k temu, da je krvodajalstvo v tej občini po svoji organiziranosti in uspehih med prvimi v Sloveniji.

Iz podatkov, ki jih je našel je razvidno, da je v dvajsetih letih več kot 7000 občanov darovalo kar 4493 litrov krvi. To pomeni, da je vsak

četrti občan radovljiške občine krvodajalec. Številni med njimi so darovali kri tudi večkrat. Največ zasluga za tako uspešno dejavnost na tem področju imajo poleg aktivistov RK tudi družbeno politične organizacije, predvsem pa sindikati in SZDL, ki so vselej razumele potrebe RK in vestransko pomagale organizirati krvodajalske akcije.

Na prireditvi je dr. Benedik podelil priznanje 52 najuspešnejšim organizatorjem krvodajalstva in osnovnim organizacijam RK Bled, Begunje, Boh. Bistrica, Gorje, Kropana, Lesce in Radovljica. Predsednik komisije za krvodajalstvo dr. Borut Rus pa je nato podelil značke večkratnim krvodajalcem. 94 občanov je prejelo značke za 5 do 9-kratno darovano kri, 51 občanov za 10 do 15-krat, 16 občanov za 15 do 19-krat in dva občana za 20 do 24-kratno darovano kri. Zlato plaketo za 25-krat darovano kri je prejel Franc Pretnar iz Radovljice, ki je tudi eden od najbolj prizadevnih aktivistov RK in kluba zdravljenih alkoholikov.

JR



Na sliki sta nova trakta osnovne šole v Žirovnici oziroma Selu. V levem traktu bo telovadnica, o katere usodi smo v Železaru že pisali in še sedaj ni usposobljena za telovadbo, v desnem traktu pa bodo razredi in prostori za predšolsko vzgojno varstveno dejavnost. Računajo, da bodo v telovadnici kmalu pričeli z redno telovadbo, medtem ko bodo razredi in drugi prostori predvidoma usposobljeni do prihodnjega šolskega leta.

Novice iz radovljiške občine

V prostorih Golf hotela na Bledu je v petek, 9. novembra, 33 predstavnikov delovnih organizacij in zavodov z Bleda in drugih krajev podpisalo družbeni dogovor o skupnem financiranju izgradnje nekaterih turističnih športnih objektov na Bledu. Konzorcij, ki ga sestavljajo podpisniki, bo najprej financiral izgradnjo umetnega drsališča za hotelom Krim, naslednja leta pa še ostale objekte.

Danes popoldne koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu pri občinski konferenci SZDL sklicuje širši posvet s predstavniki delovnih in družbeno političnih organizacij, zdravstvene službe, občinske skupščine in občinskega odbora RK. Ker je november mesec boja proti alkoholizmu bodo spregovorili o dosedanjih rezultatih boja za zatiranje alkoholizma in o nadaljnjih programih dela. Ocenili bodo tudi dejavnost kluba zdravljenih alkoholikov.

Na ponedeljkovi seji izvršnega odbora Kulturne skupnosti so se dogovorili o merilih za program dela in finančni načrt v prihodnjem letu, s posebnim ozirom na kulturno akcijo. Razpravljali so tudi o letošnji Linhartovi proslavi, ki bo v začetku decembra ter sklepali o podelitvi priznanj — Linhartovih plaket najzaslužnejšim kulturnim delavcem in skupinam v občini.

V avli osnovne šole A. Žvan-Boris v Gorjah so v sredo 7. novembra s priložnostno kulturno prireditvijo otvorili likovno razstavo slikarjev amaterjev iz Krškega. Na razstavi, ki bo odprta do 17. novembra, je prikazanih 32 olj in akvarelov amaterjev, ki so se pred tem predstavili na Jesenicah.

Včeraj, 15. novembra, je bila v sejni dvorani občinske skupščine ustanovna skupščina temeljne telesnokulturne skupnosti občine Radovljica. Ob udeležbi 46 delegatov iz TOZD, družbenopolitičnih in telesnokulturnih organizacij in društev, so najprej sprejeli program in začasni statut nove samoupravne skupnosti, nato pa so izvolili izvršni odbor in ostale organe.

V sredo, 14. novembra, so na seji obeh zborov občinske skupščine obravnavali poročila o zdravstvenem varstvu občanov in rezultatih letošnje turistične sezone. Sprejeli so odlok o ustanovitvi zdravstvenega sveta Gorenjske, odlok o obrtnih dejavnostih, ki se opravljajo kot postranski poklic in tistih, za katere je podan družbeni interes. Odborniki so potrdili tudi nov cenik geodetskih storitev.

Prejšnji četrtek, 8. 11., se je sestal v Radovljici aktiv komunistov-delavcev, ki je bil pred kratkim ustanovljen pri občinski konferenci ZK. Razpravljali so o uveljavljanju ustavnih dopolnil ter o povezovanju in medsebojnem sodelovanju TOZD v občini. Za sekretarja aktiva so izvolili Jožeta Pavlina iz Verige.

Na mladinski javni radijski oddaji Spoznavajmo svet in domovino, ki je bila v soboto, 10. novembra, v prepolni dvorani kina v Radovljici, so se pomerili mladinski aktivisti tovarne Krka iz Novega mesta, Beti iz Metlike in Almira iz Radovljice. Mladinci so se preizkusili v znanju s področja politike, kulture, znanosti in športa. Zaslužno so zmagali predstavniki mladinskega aktiva Krke. Prireditelj je v celoti uspešna, za kar gre zasluga predvsem mladinskemu aktivu Almire kot organizatorju, mladim tekmovalcem in orkestru Mojmiru Sepeta s pevko Berto Ambrož.

Delavska univerza Radovljica je v soboto, 10. novembra, zvečer odprla likovno razstavo akademskega slikarja Rudija Gorjupa, ki že dalj časa ustvarja v Radovljici. Ob otvoritvi je bil klavirski koncert Marine Horakove. Razstava bo na ogled v graščinski dvorani vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure do 22. novembra.

Drevi ob 19.30 uri gostuje Mestno gledališče iz Ljubljane v radovljiški kinodvorani z Borovimi Raztrganci. To bo prva gledališka predstava v novi sezoni v Radovljici in sodi v okvir proslav ob 30-letnici II. zasedanja AVNOJA in dneva republike.

Po sklepu IO občinske konference SZDL bo na predlog njene komisije za prireditve osrednja občinska proslava dneva republike, ki bo posvečena 30-letnici II. zasedanja, v sredo, 28. novembra, ob 19. uri v festivalni dvorani na Bledu. Svečane proslave bodo tudi v vseh krajih občine v dneh pred praznikom, ki jih bodo priredile KO SZDL, KS, ZB in ZM skupaj s kulturnimi organizacijami in društvi.

JR

Jeseniški upokojenci so martinovali

Komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe pri društvu upokojencev na Jesenicah je za jeseniške upokojence organizirala prijetno martinovanje, z vinsko trgovijo. Pred mini-vinsko trgovijo, je bila brezplačna poskušnja novega vina, trgovci pa je sledilo že tradicionalno tekmovanje o poznavanju jeseniških podjetij.

Za martinovanje je bilo med jeseniškimi upokojenci toliko zanimalo,

da so bili prostori doma znatno premajhni. Okoli 150 upokojencev se je komaj zdrenjalo v domu, okoli 50 pa jih je moralo domov, ker ni bilo več prostora. To kaže, da upokojenci želijo podobnih prireditev, istočasno pa tudi, da so prostori doma pretesni.

Na mini-vinski trgoviji so upokojenci obujali spomine na nekdanje veselice z vinskimi trgovci, tekmovanje pa je potekalo v vedrem razpoloženju. Tokrat je bila izvedena reklama za trgovsko podjetje Zarja Jesenice. Nagradjeni so bili Marija Mikelj, Ivana König, Mirko Kalan, Pepca Beden, Lucija Butinar in Tončka Škrjanec vsi z Jesenic.

»Trnuljčica« na jeseniškem odru

V četrtek, 15. novembra si bodo mladi gledališki obiskovalci lahko ogledali novo uprizoritev jeseniškega gledališča, dramatičnijo Saše Škufca, pravljico TRNULJČICA.

Zgodba nas popelje v pravljico deželo, kjer živi lepa princeska Trnuljčica. Hudobna črna vila prerokuje Trnuljčici, da se bo zbudila v prst in zaspala stoletno spanje. Čeprav dvorni norček budno pazi nad lepo princesko, se napoved uredni in princeska ter ves dvor zaspi. Ko mine sto let, pride kradljivčica dežele sedmih jezer in s poljubom zbudi princesko in dvor.

Pravljica je prav gotovo narejena po okusu naših najmlajših. Opremljena je s prijetno glasbo, ki dogajanje na odru poživlja.

V glavnih vlogah se nam bodo predstavili člani starejše in mlajše skupine igralcev in sicer Tatjana Košir, Nace Smolej, Vera Stare, Borut Verovšek, Ivan Berlot, Karmen Starc, Samo Reškovic, Lidija Kržan, Igor Skrlj, Jelka Kustrle, Branka Tušar in nekaj najmlajših članov gledališča.

Predstavo je režijsko pripravila Vera Smukavec, sceno pa je zasnoval Jože Bedić.

Prav gotovo bo to prijeten doživljaj za naše malčke, zato opozarjamo starše tistih otrok, ki ne obiskujejo vrtcev, da bomo predstavo uprizorili tudi kot nedeljsko matinejo, ob 10. uri dopoldne in s tem dali priložnost prav vsem, ki radi pogledajo v svet naših najmlajših.

ecra

Komisija za bивše politične zapornike, internirance in izgnance republiškega odbora ZZB NOV Slovenije in potovalna agencija Kompas vabita preživle zapornike, internirance in njihove svojce k

ODKRITJU KOSTNICE V GONARSU

ki bo dne 9. decembra 1973 ob 10.30 uri

Ker je bilo v taborišču Gonars in ostalih zaporih izredno veliko število zapornikov in internirancev iz vseh krajev Slovenije, organiziramo prevoze s posebnimi avtobusi.

Prijave oziroma izpolnjene prijavnice in vplačila sprejemajo vse poslovalnice Komasa v Sloveniji do 29. novembra 1973.

Ce bo pri Komasu na Jesenicah dovolj prijav, bo peljal poseben avtobus preko Trbiža, kar bo vsekakor bolj udobno za udeležence iz jeseniške in radovljanske občine, kar jim bodo prihranjeni stroški prevoza v in iz Ljubljane in tudi potovanje bo lepše, ker se izognemo meglenim krajem. Avtobus bi odpeljal iz Jesenic ob 6. uri. Cena din 100.- (sto). Za vsa pojasnila se obračajte na poslovalnico Komasa in na Bledu.

Občinski odbor ZZB NOV Jesenice

Koncert štirih svetovno znanih glasbenikov

V okviru koncertne dejavnosti, ki jo že nekaj let izvaja občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice, je DANES V PETEK 16. NOVEMBRA na sporedu koncert štirih že svetovno znanih solistov in sicer sopranistke Ileana Bratuž-Kacjanove, basista Joža Stabeja, violinista Roka Klopčiča in pianista Igorja Dekleva.

SPORED:

F. Schubert: Kam, Dekliška tožba, Glasbi, Lajnar in Postrv (Bratuževa, pri klavirju I. Dekleva),
M. Musorgski: Pozabljen, Pogobe, Kozel, Klasik, Bolhač (Stabej — Dekleva),
J. S. Bach: Ciaccona (Klopčič),
F. Chopin: Dva valčka (Dekleva),
W. A. Mozart: Arija Kerubina iz opere Figarova svatba (Bratuževa — Dekleva),
W. A. Mozart: Arija Figara iz opere Figarova svatba (Stabej — Dekleva),
A. Dvoržak: Arija Rusalke iz istoimenske opere (Bratuževa — Dekleva),
G. Rossini: Arija don Basilia iz opere Seviljski brivec (Stabej — Dekleva),
B. Bartók: Romunski plesi (Klopčič),
G. Pergolesi: Duet Serpine in Umberta iz opere Služabnica — gospodarica (Bratuž — Stabej — Dekleva).

Prvi koncert ob 18. uri je namenjen učencem višjih razredov

osnovnih šol, ob 19.30 uri pa učencem šol druge stopnje in ostalemu občinstvu. Oba koncerta sta v gledališki dvorani na Jesenicah.

Gostovanje »SNAHE« v Šentjakobskem gledališču

V preteklih dveh tednih so jeseniški gledališčniki kar petkrat gostovali v Ljubljani, kjer so na odru Šentjakobskega gledališča uprizorili komedijo D. H. Lawrence SNAHA.

Z omenjeno komedijo se je jeseniško gledališče predstavilo domači

Jeklar za dan republike

Jeklar, pevski zbor jeseniških železarjev, ki bo predvidoma še letos gostoval na Ravnah na Koroškem in v Ločah v zamejstvu, se pripravlja na nastope v počastitev dneva republike. Na predvečer praznika bo nastopil v domu dr. Franceta Berglja, v domu učencev ŽIC in v domu upokojencev na Jesenicah, na praznik pa bo imel koncert na Hrušici.

Zbor je prejel pred dnevi tudi svojo značko, ki predstavlja martinarsko ponvico, na kateri je lira in napis JEKLAR.

VPIS ŠOLSKIH NOVINCEV

Osnovna šola Prežihov Voranc in osnovna šola Tone Čufar na Jesenicah vpisujeta v dne 22., 23. in 24. novembra 1973 šolske novince v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 1974/75.

Vpisovali bomo otroke rojene 1967. leta in pogojno otroke rojene januarja, februarja in marca 1968. leta.

Prosimo starše, da prinesejo k vpisu izpisek iz rojstne matične knjige za vsakega otroka.

Otroke lahko vpišete na šoli Prežihov Voranc v sobi št. 4 in na šoli Tone Čufar v sobi št. 44 v navedenih dneh od 8.00 do 12.00 ure.

Posebej opozarjamo starše, da bomo vpisovali šolske novince tudi v soboto, to je 24. novembra 1973.

Šolske novince iz Hrušice bomo vpisovali na matični šoli na Jesenicah v zgoraj navedenih dneh.

VABILO K SODELOVANJU!

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice išče osebo, ki bi bila pripravljena proti ustreznemu odškodnini sodelovati pri obnovi garderobe za dedka Mrza.

Kdor bi imel do tega dela zanimanje naj se javi v pisarni občinske ske zveze prijateljev mladine Jesenice, Titova 64/II. Lahko tudi telefonično na št. 81-094.

K sodelovanju vabi
Občinska zveza prijateljev mladine
Jesenice

Sutjeska v jeseniških kinematografih

V poletju 1943 je prišlo do zloma nemško-italijanske fronte v Afriki in Hitler je bil zaskrbljen za svoje položaje na Balkanu. Če se zavezniki izkrcajo na Jadranu, jih bodo pričakale Titove divizije, ki so že tretje leto nepremagljive in vedno močnejše. To je pogojevalo odločitev diktatorja tretjega Reicha, da »rdeče hudiče« — partizane enkrat za zmerom uniči. Jugovzhodna nemška komanda je ukazala zbrati 117.000 vojakov in oficirjev pod nemško, italijansko in bolgarsko zastavo, zagotoviti 150 avionov, osem topniških polkov, tanke in neomejeno količino municije. Proti komu — proti 19.700 partizanom, od katerih je bilo 4.000 ranjencev in bolnikov, ki so bili takrat na ozkem območju Črne gore, Sandžaka in Tjentišta. Petnajste maja 1943 so Nemci odprli svoje karte in pričeli svojo peto ofenzivo proti partizanom. Ta, eden najvažnejših in najslavnejših delov naše krvave narodne epopeje v narodnoosvobodilni borbi, je režiser Stipe Delić posnel v filmu SUTJESKA.

Preveč bi bilo naštevati množico najboljših jugoslovanskih filmskih in gledaliških igralcev, poleg znanih tujih igralcev, množico sodelavcev, svetovalcev, strokovnjakov, pripadnikov JLA in drugih, ki sodelujejo v filmu. Dejstvo je, da je film pri jugoslovanskem občinstvu naletel na edinstven odmev. Predsednik Tito je o filmu dejal: »Film je dober, odličen, jaz sem zadovoljen in tudi vi ste lahko zadovoljni! Prikazanih je mnogo posameznih dram in individualnih tragedij. V njem je veliko ljudskega. V njem se vidi, da so ljudje padali da so reševali druge. Humana stran filma je močna. V njem so prekrasne scene. Slika je izredna. Glasba je lepa, mirna, dostojanstvena. V filmu je orisana na določen način celotna epopeja Sutjeske.«

Film, ki ga ne bi smel zamuditi noben naš občan, še posebno pa mladi, film ki je velik spomenik naši revoluciji, bo na sporedu v jeseniških kinematografih v mesecu decembru.

publiki že spomladi, z njo zastopalo jeseniške amaterje na republiškem srečanju gledaliških amaterjev v v Trebinju pri Dubrovniku. Laskave pohvale, ki so jih dobili tako na republiškem kot na zveznem srečanju, so prav gotovo vplivale na odločitev vodstva Šentjakobskega gledališča, da omenjeno predstavo vključi v svoj redni abonma.

Kljub temu, da je ljubljanska televizija — dramski program, pred kratkim prikazala komedijo SNAHA v izvedbi poklicnega gledališča iz Celja, kaže, da to ni prav nič vplivalo na obisk na jeseniški predstavi v Ljubljani. Vse predstave so bile polno obiskane in izvedba nagrajena s toplim aplavzom.

Prav gotovo je to spet ena izmed oblik izmenjave gostovanj med amaterskimi skupinami in ne nazadnje spodbuda igralcem, ki so dobili v polnozasedenih dvoranah v Ljubljani občutek, da le »nekaj« veljajo, tisti »nekaj«, ki ga domače občinstvo največkrat težko prizna, oz. skopo odmeri.

ecra

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

18. novembra ameriški barvni risani film HITRI GONZALES ob 15. uri

17. in 18. novembra ameriški barvni film SLEPI REVOLVERAS ob 17. in 19. uri, režija Ferdinando Baldi, v glavni vlogi Tony Entoni

19. in 20. novembra romunski nemški CS barvni film BITKA ZA RIM II. del, režija Robert Siodmak, v glavni vlogi Iorens Horvi

21. novembra ameriški CS barvni film TIGER ŽRE LEPOTICE, režija Roger Vadim, v glavni vlogi Rock Hudson

22. novembra ZAPRTO

23. novembra jugoslovanski barvni film DEKLE IZ KOSMAJA ob 17. in 19. uri, režija Dragovan Jovanović, v glavni vlogi Ljudmila Lisina

24. novembra ameriški CS barvni film FRANCOSKA ZVEZA ob 17. in 19. uri, režija William Friedkin, v glavni vlogi Gene Hackman

KINO PLAVŽ

17. in 18. novembra romunski nemški CS barvni film BITKA ZA RIM II. del, ob 18. in 20. uri

18. novembra ameriški risani film HITRI GONZALES ob 10. uri

19. in 20. novembra ameriški barvni film SLEPI REVOLVERAS ob 18. in 20. uri

21. novembra ZAPRTO

22. novembra italijanski barvni film HOMO EROTIKUS ob 18 in 20. uri

23. novembra ameriški barvni CS film TIGER ŽRE LEPOTICE ob 18. in 20. uri

24. novembra ameriški barvni film DR. DETEKTIV ob 18. in 20. uri

KINO KRANJSKA GORA

17. novembra ameriški barvni film PAST ZA DVOJNEGA AGENTA

18. novembra italijanski barvni film HOMO EROTIKUS

21. novembra romunski nemški barvni film BITKA ZA RIM, II. del

22. novembra ameriški barvni CS film TIGER ŽRE LEPOTICE

24. novembra ameriški barvni film SLEPI REVOLVERAS

KINO DELAVSKI DOM JAVORNIK

17. novembra ameriški barvni film ZADNJA DOLINA ob 19. uri

18. novembra ameriški barvni film PAST ZA DVOJNEGA AGENTA ob 17. uri

18. novembra romunski nemški CS barvni film BITKA ZA RIM II. del ob 19. uri

24. novembra italijanski barvni film HOMO EROTIKUS ob 19. uri

Kinopodjetje Jesenice bo v dneh 18. decembra do 30. decembra 1973 predvajalo jugoslovanski barvni film SUTJESKA, režija Stipe Delić, v glavni vlogi Richard Burton, Ljuba Tadić, Bata Živojinović in drugi.

Gledališče

ČETRTEK, 15. novembra ob 17. uri Grimm-Skufca TRNULJČICA, režija Vera Smukavec, scena Jože Bedić — za otroke vrtca

PETEK, 16. novembra Grimm-Skufca TRNULJČICA ob 15.30.

Ob 18. uri KONCERT SOLISTOV — za šolsko mladino, ob 19.30 KONCERT SOLISTOV — za izven.

SOBOTA, 17. novembra ob 19.30 Grimm-Skufca TRNULJČICA

NEDELJA, 18. novembra ob 10. uri — matineja TRNULJČICA



FRANCOSKA ZVEZA je ameriški barvni film s šestimi Oskariji, ki pripoveduje o resnični zgodbi navadnega policaja iz predela New Yorka in njegovi borbi z narkomani in prekupčevalci mamul. Film sodi med kvalitetnejše filme in ga je škoda zamuditi. Na sporedu bo v prihodnjih dneh v jeseniških kinematografih.

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE GRADIS TOZD JESENICE



Izvajamo industrijsko, stanovanjsko, hotelsko in vse druge vrste visokih in nizkih gradenj

ZAHVALA

Vsem članom Planinskih društev in številnim mladim prijateljem LOJZETA GAJŠKA in ANDREJA NOČA iz Javornika, ki sta se smrtno ponesrečila na Slemenu, se iskreno zahvaljujemo, ker se jih ob dnevu mrtvih, ob obletnici nesreče in ob drugih priložnostih spominjajo ter jima prinašajo cvetje.

Družini Gajšek in Noč

ZAHVALA

Društvu upokojencev na Javorniku se iskreno zahvaljujem za pomoč pri nabavi ozimnice, darilo hiši obisk na domu.

Herman Kavčič
Savska cesta 2
Javornik

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru TOZD valjarne Bela in vsem svojim sodelavcem, se najlepše zahvaljujem za pozornost in denarno ter materialno pomoč, katera mi je dobrodošla.

Vsem želim zdravja in mnogo uspeha — nadaljnjem delu.

Anton Gabršček

ZAHVALA

Odboru za splošne zadeve Železarne ter kolektivu livarne se iskreno zahvaljujem za razumevanje in sodelovanje pri izdelavi nove spominske plošče na rojstni hiši prvoborca in predvojnega revolucionarja TOMAŽA GODCA v Bohinjski Bistrici. Obenem se zahvaljujem za razumevanje in pomoč tudi krajevni organizaciji ZB v Bohinjski Bistrici.

Anton Godec

OBČNI ZBOR PRIJATELJEV NK HAJDUK V NEDELJO

Zaradi izrednega zanimanja za hokej tekmo OLIMPIJA : JESENICE, ki bo v soboto 17. novembra v športni hali Tivoli v Ljubljani, je občni zbor društva prijateljev NK HAJDUK Split — Jesenice, prestavljen na 18. novembra s pričetkom ob 10. uri. Simpatizerje prosimo za razumevanje.

Upravni odbor

RAZPIS

Tehnični biro Jesenice razpisuje prosto delovno mesto vodje računovodstva.

Potrebna izobrazba: dipl. ekonomist s triletno prakso, ekonomski finančnik s 6-letno prakso ali ekonomist oziroma finančni tehnik z 9-letno prakso.

Delovno mesto zahteva usposobljenost za vodenje ljudi, za opravljanje finančnih poslov zunanje-trgovinskega prometa, za organizacijo dela in znanje tujega jezika.

Nastop službe 1. 1. 1974.

Prijave z dokazili o šolski izobrazbi in praktski vložite do 1. 12. 1973 komisiji za sprejem in odpust delavcev TBJ.

O izidu razpisa Vas bomo obvestili do 15. 12. 1973.

MLADINSKI PLES V ŽIROVNICI

Obveščamo vas, da je vsako soboto od 18. ure dalje mladinski ples v domu TVD Partizan Žirovnica. Igra znani kranjski ansambel TIGRI s pevko Marino Jenko. Odslej bomo tudi zrebali vstopnice, pripravljene so lepe nagrade. Obenem se opravičujemo ker je ples v soboto 10. 11. odpadel zaradi izpada električnega toka.

Se priporoča TD Žirovnica

Senzacija v Zagrebu

Jeseniške hokejiste izgleda ni izučil poraz, ki so ga doživeli na Jesenicah proti Medveščaku, ko so prav zaradi njega v sezoni 1971/72 izgubili po petnajstih letih primat v državi. Tudi lanskoletni poraz Olimpije v Zagrebu, po katerem so ljubljanci izgubili tudi praktično vse možnosti za prvaka, ni bil dovolj, da bi naši hokejisti v letošnji sezoni kljub dvema zmagama — na Jesenicah 6:1, v Zagrebu pa 15:3 — pomislili na možnost presenečenja. Mnogokrat so dokazali, da »medvedi« znajo igrati zelo pameten hokej, najnevarnejši pa so takrat, ko jih nasprotnik podcenjuje. Naši so prejšnjo sredo v Zagrebu naredili to napako, podcenjevali so nasprotnika, igrali vsi tekmo brez volje, nezainteresirano, kot da jim je zmagati že vnaprej zagotovljena. Rezultat take igre je znan, hokejisti Medveščaka so povsem zasluženoma premagali državne prvake s 3:2 (1:0, 1:1, 1:1). Pri tem je potrebno poudariti, da je bil najboljši igralec vratar Knez, ki je rešil moštvo Jesenic še hujšega poraza.

Veliki klubi so prav zato veliki in spoštovani, ker ne poznajo podcenjevanja in vsakega nasprotnika vzamejo zelo resno. Naši pa so nam v zadnjih letih vedno pripravljali nepričakovana presenečenja ravno zaradi tega. Dokler ne bodo odpravili te velike napake in imeli skrajno resen odnos do nasprotnika vseh 60 minut, ne glede na njegovo kvaliteto, ne bomo mogli reči, da so velika ekipa.

Vprašanje je, ali so naši hokejisti po tem spodsrslaju v Zagrebu in ob dejstvu, da se jim je ljubljanska Olimpija kvalitetno najbolj približala, zmožni osvojiti tudi letos prvo mesto v državi. Na papirju seveda še ni veliko izgubljenega, toda praksa bo pokazala, koliko je v tem tudi resnice. Eno pa je vsekakor res, jeseniški hokejisti, ki imajo takorekoč profesionalne pogoje, ne bi smeli pozabiti svojih osnovnih dolžnosti in premagati vsaj tistega, od katerega so očitno boljši in se borijo do zadnje sekunde. V športu so res možni spodsrslaji celo proti veliko slabšim nasprotnikom, toda za naše hokejiste je bilo v tej sezoni vse preveč »spodsrslajev«, tako da to ni več le slučaj.

O tem je razpravljalo po porazu v Zagrebu tudi predsedstvo hokejskega društva Jesenice in ugotovilo, da so vzroki za nekaj zadnjih porazov in slabih iger v neodgovornosti na treningih, nedisciplini, podcenjevanju nasprotnikov, nezainteresiranosti, v nekaterih primerih pa tudi udajanje alkoholu. Izglasovali so sklep, po katerem se vsi igralci kaznujejo s 1.000 dinarjev od hranarine. Če pa bi se tak odnos in pojavi v klubu ponovili, so se dogovorili še o ostrejših ukrepih.

Jesenice : Partizan 20:0

Čeprav niso prikazali blesteče igre, so naši hokejisti slavili prepričljivo zmago proti moštvu Partizan z 20:0. Zmaga bi bila lahko še večja, vendar sta oba vratarja gostov Rašid Semšedinić in mladi Petrović branila zelo dobro. Razen tega pa so bili domačini v številnih situacijah pred golom gostov neprecizni in je nekaj zrelih priložnosti za gol ostalo neizkoriščenih. Čeprav so se gostje že na začetku odločili, da bodo igrali »bunkera«, kajti še sedaj v Beogradu nimajo ledene ploskve, so naši dosegli svoj prvi gol šele v deveti minuti prve tretjine. Podobno se je zgodilo tudi v ostalih dveh delih, saj so domačini v drugi tretjini zatresli prvič mrežo v sedmi, v zadnji tretjini pa v osmi minuti. Nasprotnik je bil preslab, da bi naši proti njemu prikazali kvalitetnejšo igro, saj so se vso tekmo le branili ter le dvakrat nevarno ogrozili gol domačinov.

Turnir v kegljanju na ledu

V nedeljo, 11. novembra, je bil v športni dvorani Podmežakljo, v organizaciji trgovskega podjetja Murka-Lesce in v tehnični izvedbi kegljaškega kluba na ledu Jesenice, turnir v kegljanju na ledu. Na turnirju je sodelovalo 11 moštev iz Jesenic, Bleda, Kranjske gore in Zirovnice.

Rezultati: 1. Jesenice — Murka I — 20 točk, 2. Balinarski klub Jesenice — 16 točk, 3. Jesenice — Univerzal — 13 točk (1.890), 4. PGD Bled — 13 točk (1.135), 5. Jesenice — Sotlar — 9 točk.

Iz rezultatov je razvidno, da je prepričljivo zmagalo moštvo Jesenice — Murka I, v sestavi: Alojz Drinovec, Jože Klinar, Lado Sodja in Karel Kobler.

Tudi tokrat sta najboljšo igro prikazala Beravs in Felc, zaskrbnjujoče pa je to, da tretji napad ni dosegel niti enega gola.

Strelci proti Partizanu so bili: R. Smolej 4, Hafner in Beravs po 3, Mlakar, B. Jan, Poljanšek in I. Jan po 2 ter Felc 1.

Led je »PRETENAK«

V soboto bomo ponovno pričeli velikega hokejskega derbija med Olimpijo in Jesenicami, ki bo v hali Tivoli v Ljubljani. Dosedanji poraz in remi v Olimpijo, posebno pa poraz z Medveščakom je povzročil na Jesenicah veliko ogorčenja in nezadovoljstva. Vzroki segajo namreč precej globlje, kot na samo športno področje. Zato ni nič čudnega, da so bili igralci deležni ostre kritike ne samo s strani svojih privrženecv, temveč tudi predstavnikov hokejskega društva Jesenice. Izrečene so bile tudi kazni vsem igralcem in trenerju z namenom, da bi se stanje v moštvu čim preje izboljšalo. Igralci so imeli tudi sestanek s strokovno komisijo pri HK Jesenice. Na sestanku je bilo ugotovljeno, da so za dejansko stanje krivi igralci in da je izrečena kazen upravičena. Pri tem pa so igralci sami ugotovili, da kazen ne bi smela zadeti vratarja Kneza in napadalca Romana Smoleja, ki sta edina v Zagrebu igrala dobro in izpolnila vse naloge. Samokritično so ocenili svoj odnos do treningov in priznali, da niso poslušali trenerja Afanasijeva in niso izpolnjevali njegovih nalog, tako da je bil sovjetski strokovnjak nemočen. Predsedstvo hokejskega društva Jesenice je še enkrat razpravljalo o zadnjih dogodkih in sprejelo samokritično oceno igralcev ter ugotovilo, da Knez, R. Smolej in trener Afanasijev ne zaslužijo izrečene kazni ter jim kazen tudi črtalo.

Že po prvih treningih je bilo mogoče ugotoviti, da so se nekatere stvari popravile, zlasti resnost in prizadevnost. To je tudi normalno, saj so igralci obljubili, da bodo poskušali s skupnimi močmi nadomestiti izgubljenost.

V soboto je na vrsti Olimpija. Dvomi obstajajo, kajti naši so očitno v krizi. Tudi morala je slaba, čeprav bo Olimpija za naše posebna inspiracija. Pri tem pa vsekakor ne smemo nekaj spregledati, tankega ledu, ki se nam ponuja. Zadnji in edini poraz Olimpije v tej sezoni, v sredo proti Bolzanu, NE SME speljati na tanek led tiste, ki mislijo, da je Olimpija slaba, v krizi, ali pa kot nekateri trdijo, da se igralci v ljubljanskem moštvu med seboj kregajo. Ali morda ni to eden izmed taktičnih posegov Olimpije, da bi vrgla pesek v oči Jesenicam? Ne moremo se odreči temu vtisu, kajti kvaliteta obeh moštev nam je znana, pa tudi to, da Olimpija s tem porazom praktično ni izgubila veliko v tekmovanju za Alpski pokal, v katerem bo skoraj sigurno osvojila prvo mesto.

Večina bo soglašala s tem, da od naših hokejistov ne moremo po vsej sili zahtevati zmago, kajti srečali se bosta enakovredni moštvi, pri tem pa dostikrat odloča trenutno razpoloženje. Morda je Olimpija v tem trenutku za malenkost boljše, vendar od jeseniških hokejistov s polno pravico zahtevamo, da se srčno in z vsemi silami borijo vseh 60 minut ne glede, ali nasprotnik vodi že s tremi goli razlike ali pa je rezultat obrnjen v prid našim. Torej neusmiljena, vendar športna borba do zadnjega sodnikovega žvižga. Pri tem pa bo za prvake ena izmed najvažnejših nalog: ohraniti živce in biti strpen ter ne odgovarjati na morebitne provokacije nasprotnika. To naj velja za vse igralce, kajti če bo le eden izmed njih popustil, bo potegnil za seboj še vse ostale, posledice pa bo občutilo celotno moštvo. Le na ta način, s športnim odnosom do igre in nasprotnika, bomo lažje sprejeli tudi morebitni poraz, kajti to je šport, v športu pa je nemogoče vedno zmagovati in osvajati najvišja mesta.

Šah

Drugo kolo — druga zmaga

V drugem kolu prve republiške lige — zahod, so se jeseniški šahisti srečali s šahisti šahovskega društva iz Kopra. Srečanje je bilo v šahovskem domu na Jesenicah preteklo nedeljo, 11. t. m. Izid srečanja je bil 6 1/2 : 3 1/2 za Jesenice.

Srečanje s koprskimi šahisti je bilo za domače šahiste zelo pomembno, saj veljajo za enega od resnejših kandidatov za boljše uvrstitev v ligo. Čeprav nimajo visokih kategorij, so kljub temu resen in nevaren nasprotnik, kar so dokazale tudi nekatere partije na nedeljskem srečanju.

Za ekipo Jesenic so igrali: Branko

Zorko (1/2), Lado Krajnik (1), Janez Pavlin (1), Anton Krničar (1/2), Janez Korošec (1), Bogo Košir (0), Lojzka Pongrac (1), Marija Svetina (1/2), Alojz Železanik (0) in Dragan Grbič (1).

Prepričljiva zmaga jeseniških šahistov opravičuje njihovo udeležbo v prvi slovenski ligi in pomeni spodbudo za borbo v naslednjih kolih.

Ob zaključku nedeljskega šahovskega srečanja, so se domači šahisti poslovlili tudi od svojega šahovskega tovariša Janeza Pavlina, ki odhaja na odsluženje vojaškega roka.

V naslednjem kolu, 18. t. m., se bodo jeseniški šahisti srečali v Novem mestu s šahisti tamkajšnjega šahovskega društva.

Občni zbor šahovskega društva Jesenice

V torek, 6. novembra, so imeli člani šahovskega društva Jesenice svoj redni občni zbor. Občnega zbora se je udeležilo kljub deževnemu vremenu precejšnje število članov. Šahovsko društvo Jesenice, ki je z vso aktivnostjo zaživelo pred dvema letoma, potem ko je bilo društvo dalj časa v mrtvilu, predstavlja zopet eno najaktivnejših šahovskih društev v Sloveniji. Jeseniško šahovsko društvo je zopet znano po svoji aktivnosti in uspešnih nastopih.

Pred začetkom občnega zbora društva, je predsednik Janez Zorc spregovoril v spomin na Martina Jana st., dolgoletnega šahovskega delavca in tehniškega vodja šahovskega društva Jesenice. Navzoči šahisti so spomin na prijatelja in šahista Martina počastili z minuto molka. Po izvolitvi delovnega predsedstva, so sledila poročila predsedstva in tajnika, blagajnika, knjižničarja, gospodarja, komisije za popis inventarja in stanje doma ter nadzornega odbora.

V razpravi, ki je sledila poročilom so ugotovili, da je bilo delo društva uspešno. Opozorili pa so na nekatere vodstvene in tehnične pomanjkljivosti, predvsem glede obveščanja članstva, pobiranja članarine, delo nadzornega odbora, vodenje knjižnice ipd.

Izvolili so komisijo, da še enkrat pregleda stanje inventarja šahovskega doma in sestavi predlog za odpis inventarja oziroma popravo.

Opozorili so še na odprta vprašanja iz preteklih let, ki zadevajo interese društva in še niso rešena. To so manjkanje trofejev in odgovornosti članov upravnega odbora društva pred 1971. letom. Sklenili so, da nadzorni odbor društva še enkrat pregleda finančno poslovanje društva in ugotovi obveznosti članov starega upravnega odbora.

Po razpravi so izvolili 11-članski upravni odbor društva. Dogovorili so se, da bo konstituenta novega upravnega odbora društva, ki je izvoljen za dve leti, 23. novembra.

J. Z.



Smučarsko šolo v Kranjski gori prevzelo SD Snežinka

Prejšnji petek je bil v Kranjski gori sestanek na katerem so govorili o organizaciji smučarske šole v tem kraju. Ker so se v lanskoli sezoni pojavile nekatere napake in zlorabe, so se tokrat odločili za drugačno organizacijo. Smučarska šola bo tudi letos pod okriljem turističnega društva Kranjska gora, organizacijo pa bo prevzelo smučarsko društvo Snežinka iz Ljubljane. Organizator se je poleg osnovne dejavnosti obvezal, da bo prevzel tudi vzgojo mladih smučarjev iz Kranjske gore. Dogovorili so se tudi, da bodo večji del sredstev pridobljenih z delom smučarske šole, prispevali za izgradnjo novih prostorov kranjskogorske smučarske šole.

Čeprav je program, ki sta ga predvidela TD Kranjska gora in SD Snežinka iz Ljubljane spodbuden, pa je prišlo do nezadovoljstva nekaterih občinskih organizacij, posebej smučarskega društva Jesenice in občinske športne zveze. Kranjskogorci so kot kaže, obvestili šele v zadnjem trenutku tiste, ki se ukvarjajo in skrbijo za razvoj smučarskega športa v občini. Najbrž bi bilo bolj prav, da bi odgovorni o novi obliki organizacije smučarske šole v Kranjski gori, poskušali poiskati pomoč v domači občini, saj ima jeseniška občina v tem športu eno vodilnih mest, ne pa da so iskali pomoč drugje.

D.

Objava prvenstva Železarne v odbojki

Komisija za šport in rekreacijo pri tovarniški konferenci sindikata Železarne objavlja tekmovanje za prvenstvo Železarne v odbojki. Komisija je tekmovanje zaupala odbojškemu klubu Jesenice, vodja tekmovanja pa bo Franc BAJT. Tekmovanje bo od 19. novembra do 6. decembra 1973 v telovadnici osnovne šole Tone Cufar na Jesenicah. Ekipa se sestavlja iz šestih tekmovalcev in še treh rezervnih igralcev. Možno je tudi, da bodo ekipe tekmovali tudi s petimi igralci in tekmovalkami. Tekmovali bodo po pravilih odbojarske zveze Slovenije tako, da se štejeta za igro dva dobljena seta.

Tekmovalne ekipe iz obratov Železarne so razdeljene v dve skupini: V prvi tekmovalni skupini se bodo srečale ekipe 19. novembra ob 19. uri: Upravne službe : RO, ob 20. uri: Elektroodni obrat : Adjustaža Štekel 22. novembra ob 19. uri: Elektro toplotna energija : Profilarna, ob 20. uri: Plavž : Martinarna 26. novembra ob 19. uri: PIV energija : Strojno vzdrževanje

Najboljše ekipe iz prve skupine se bodo srečale med seboj: 26. 11., 3. 12. in 6. 12. 1973.

V drugi tekmovalni skupini so ekipe: iz obratov: HVŽ, Javornik I., VEN, Valjarna Bluming — Štekel, Adjustaža Bluming, Transport, Elektro jeklarna, OTK, Strugarna valjev, Strojne delavnice, Jeklovlek in Livarne.

Tekmovalne dneve za ekipe, ki so uvrščeni v drugi skupini bo komisija za šport in rekreacijo pravočasno objavila.

Komisija za športno rekreacijo

Na Jesenicah ustanovljena TTKS

V soboto, 10. novembra, smo tudi na Jesenicah ustanovili temeljno telesnokulturno skupnost: Potreba po boljši samoupravni organiziranosti telesnokulturne dejavnosti v naši družbi, se je pojavljala že dalj časa. Očitno je namreč, da je telesna kultura ena izmed pomembnih dejavnosti naših državljanov. Tisti državljani, ki se ukvarjajo s športom, ali redno rekreacijo, so veliko bolj sposobni premagovati težave na delovnih mestih, v življenju, kot tudi ob morebitni potrebi pri obrambi domovine. Zato se je nakazovala potreba po razširitvi in boljši ureditvi te dejavnosti, ker naj bi telesna kultura postala resnično sestavni del našega življenja.

Če pogledamo razmere v naši občini, kjer je največ zaposlenih v težki industriji, ki ima tudi določene negativne vplive na naše okolje, bi morala telesna kultura imeti še večjo veljavo. Zaradi vsega tega in zaradi vsesplošnega napredka, ki človeka postavlja vse bolj v položaj avtomata, so se v naši družbi odločili popraviti zamujeno, kajti za mnoge je bil šport le tekmovanje, ki so ga lahko gledali s tribuna, ali pa ob televizijskih sprejemnikih. Pri ustanavljanju TTKS po vsej republiki, pa je na vsakem koraku poudarjeno, da je prva naloga teh novih samoupravnih organov uresničevati načelo telesna kultura za vsakogar.

To je bilo poudarjeno tudi na ustanovni skupščini TTKS Jesenice. Delegati so ugotovili, da je v naši občini, kot močnem industrijskem centru, telesna kultura posebno razvijana, saj uspešno deluje 24 športnih društev z več kot 50 klubi in približno 3500 aktivnimi člani. Vsa ta društva pa se zelo razlikujejo med seboj, tako v kvalitetnem, vrhunskem športu, kakor tudi v množičnosti dela. Vse pa tarejo enaki finančni problemi, saj so jim bila sredstva do sedaj večkrat skopo odmerjena. Ugotovljeno je bilo, da je množično rekreacijo treba sistemsko urediti in ji dati polno veljavo, zlasti v delovnih kolektivih. Smučanje kot nacionalen šport s 50-letno tradicijo, ki ima največ aktivnih privrženecv, se

je precej razširilo, vendar ni dostopno vsem. Sistemsko bo potrebno urediti ne le tekmovalne športe, temveč tudi športne zvrsti, ki imajo širši družbeni pomen, kot so streljanje, plavanje, planinstvo, tabornišvo in delovanje šolskih športnih društev.

Ustanovni skupščino je pozdravil tudi predstavnik republiškega iniciativnega odbora za ustanovitev TTKS, Mile Novljan, ki je poudaril, da so nekatere stvari še neurejene, zlasti zaradi tega, ker še ni sprejet zakon o obveznem financiranju športnih dejavnosti. Po tem zakonu je predvideno, da bodo vsi zaposleni prispevali v TTKS 0,66 odstotkov od osebnih dohodkov. Da bi nova TTKS začela delati, so predlagali, naj bi bilo financiranje še nekaj časa urejeno preko sklada za telesno kulturo v občini, dokler ne pride do predvidenih sprememb.

Začasni statut TTKS Jesenice govori o tem, da bo ta organ skrbel za uresničevanje družbene vloge telesne kulture, za povezovanje telesnokulturne dejavnosti z dejavnostmi drugih družbenih področij, za medsebojno usklajevanje interesov ter oblikovanje in uresničevanje razvojnih načrtov, za nadaljnji razvoj ter utrjevanje samoupravnih razmerij na področju telesne kulture. Skupnost usmerja in usklaja telesnokulturno dejavnost s splošnimi družbenimi potrebami in razvojem, pri čemer zlasti skrbi za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi in občanov na področju telesne kulture.

Za predsednika TTKS v jeseniški občini so izvolili Franca Talarja, za podpredsednika Bertija Bruna, za sekretarja Rafaela Šoberla, za člane izvršnega odbora pa: Metoda Baldermana, Toneta Jeršina, Jožeta Gazvodo, Franca Ravnika, Blaža Jakopiča, Greto Samar, Sandija Kotnika, Janeza Jenka, Boža Pančurja in Zvoneta Špeca.

Ena od prvih nalog nove TTKS je, da bodo sestavili letni program športne dejavnosti v naši občini ter dolgoročni program do leta 1990.

D.

Ponovna zmaga sodelavcev varnostne službe

V petek 9. novembra je bil na avtomatskem kegljišču Podmežakljo povratni dvoboj v kegljanju med sodelavci varnostne službe in instalacije Jesenice.

V izredno zanimivem in napetem dvoboju so tudi tokrat imeli boljšo roko sodelavci varnostne službe, ki so nastopili v naslednji postavi: Rebolj, Knežević, Ukalović, Dornik, Vudrič in Terčič.

Ekipa instalacije, ki je nastopila pod vodstvom Beneta pa je igrala v postavi: Šubic, Oven, Sodja, Solar, Šteblaj in Varl.

Rezultat srečanja je bil 473:468. V prvem krogu so zmagali po hudem boju kegljači varnostne službe z 226 podrtimi keglji. Instalaterji so podrli 212 kegljev. V drugem krogu pa bi instalaterji kmalu uspeli izenačiti

razliko iz prvega kroga. Tokrat so podrli instalaterji kar 256 kegljev, kegljači varnostne službe pa 247 kegljev, vendar pa so bili instalaterji še vedno »prekratki« za pet kegljev.

Zanimivo je tudi, da so v nadaljevanju, ki pa je bilo neuradno in se ni štelo v skupni seštevek, instalaterji prepričljivo zmagali. Sodelavci varnostne službe so jim v »tolažbo« podarili zaboj piva.

Tudi drugo srečanje je izredno lepo uspelo. Sodelavci varnostne službe instalacije so preživeli izredno lep večer v športnem boju in prijateljskem vzdušju.

Prijeten tovariški večer, ki so ga tokrat organizirali sodelavci varnostne službe, je prehitro minil, dogovorjeno pa je še tudi za tretje srečanje.

B. r.

Odbojka

Trimo : Jesenice 0:3 (14:16, 12:15, 13:15)

Telovadnica osnovne šole v Mirni, sodnika: Sedovšek in Marucelj — dobra.

Trimo: Grandovec, Medle, Masni, Glogovšek, Slak, Župančič, Opara, Legan, Sila, Babnik.

Jesenice: Rösler, Bergelj, Bogataj, Kobač, Strnad, Divjak, Noč, Pogar, Kavčič, Končnik, Mežek.

V petem kolu prve republiške odbojarske lige je jeseniška ekipa igrala v Mirni na Dolenjskem. Po-

goji za igro so bili slabi, ker je motilo sonce, ki je sijalo skozi nizka nezastrita okna, pa tudi telovadnica je nenavadno nizka.

V poprečni igri z ekipo Trimo, ki je predzadnja na lestvici, so Jeseničani zmagali z najvišjim rezultatom — 3:0. Z rezultatom smo lahko zadovoljni, nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z igro in z odnosom celotne ekipe do slabšega nasprotnika — v prvem setu so domačini vodili že s 14:11.

Vse kaže, da so Jeseničani ob prehodu v nižji rang tekmovanja izgubili pravi cilj, da jih tekmovanje v tej ligi ne stimulira dovolj in zato igrajo neborbeno in nezainteresirano.

V nedeljo gostujejo Jeseničani v Kopru.